

ॐ वैष्णव धर्मिणां सवशां पुस्तके। अमारे त्यांची मजारी.

श्रीकृष्णाय

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्रीबल्लभाय

५१५४

वैष्णवोना

आवृत्ति ६

नित्य मियमना

मूळ पत्र

प्रत १००

५१५४

तथा

धोण

संव १९८६

श्रीकृष्णाय नमः, श्रीबल्लभाय, ४० पत्र, आवृत्ति
श्रीसर्वानाम पात्र धोण, श्रीसर्वानाम, गोपीगीत, श्रीनवरत्न धोण,
१. २४ वे. नु. धोण, नित्यधीक्षा, सप्त कविश्री इत्यादिमार्गानां
रसिक धर्तना, जवणी विवेर.

ध्यावी प्रसिद्ध करनार

सल्लुभाय छगनलाल हेसाध.

रीथीरोड, नं. ११०—अमदावाद.

११-४-०

O.T.

૫૫૬૮૮ વિષયાનુક્રમણિકા.

૫૪.

- ૧ મંગલાચરણ
- ૧ શ્રી વલ્લભાખ્યાન
- ૨૦ મુક્તપ્રરૂપ
- ૨૬ શ્રી ગોપીગીત
- ૩૧ શ્રીયમુનાજી
- ૩૩ શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ
- ૪૪ શ્રીયમુનાજીનાં ધોળ.
- ૪૬ શ્રી યમુનાજીની આરતી

૫૫.

- ૪૬ શ્રીસર્વોત્તમ સ્તોત્ર
- ૫૩ શ્રીષોડશ મન્થો
- ૭૬ શ્રીસર્વોત્તમ ધોળ
- ૮૧ શ્રી નવગ્ન ધોળ
- ૮૩ નિત્યશીલા.
- ૯૨ ૮૪ વૈ. નુ ધોળ.
- ૯૭ શ્રી દયારામભાઈની ગરબી તથા ધોળ

પંચામૃત.

મહાન અનુભવી પરમ ભગવદીય “વ્યાસદાસ” કૃત અનુભવૈકગમ્ય મહાન ગુઢ વિષયો, ભક્તિ, નીતિ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, મનને શિખામણ, દીનતા, આશ્રય, વગેરે વિષયોનું ગાવાના રાગમાં દોહા, ચોપાઇમાં પંચામૃત-પાંચ અમૃત ૧ શિક્ષામૃત, ૨ દન્યામૃત, ૩ સ્નેહામૃત, ૪ સ્વપ્નસાર, ૫ ધનયાત્રક. આ પાંચ અમૃતદારા વૈષ્ણવોને શ્રી ઠાકોરજી, શ્રી મહાપ્રભુજી, શ્રી વલ્લભકુળનો દૃઢઆશ્રય, ધૈર્યનું મંત્ર પમ વર્ણન કરી સ્પષ્ટ સમજાવ્યું છે. ખાસ મનન કરવા જોયે મનુષ્ય અન્થ છે. કીમત ૦-૮-૦ આઠ આના.

શ્રી ગોસ્વામી શ્રી હરિરાયજી કૃત

મોહું શિક્ષાપત્ર.

શુદ્ધ ને સરળ ગુજરાતી ભાષામાં, ભગવદ વાર્તામાં વાંચત્રા લાયક સમગ્ર સિદ્ધાન્તોથી ભરપૂર ૪૧ પત્રોમાં, ૬૪૬ શ્લોકોનો સત્સંગ કરવા લાયક મૂલ્ય શ્રીમહાપ્રભુજીનું ત્રણ રંગનું સુંદર ચિત્ર, ૩૦૦ રૂપિયાં રાંતપૃષ્ઠ. સુશોભિત પાકું પૃષ્ઠ. કીમત ફક્ત એકજ રૂપિયા.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૬૯૮ વર્ગિક

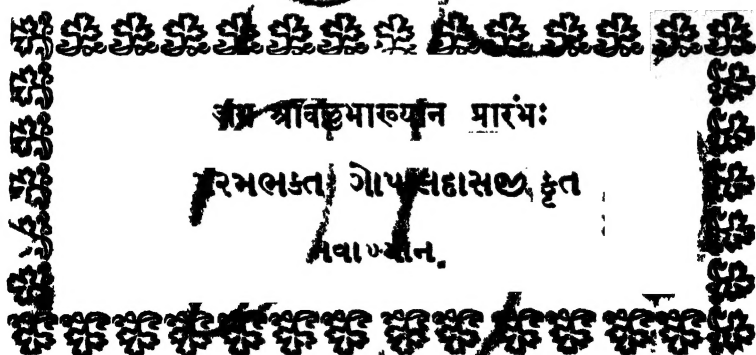
પુસ્તકનું નામ વૈષ્ણવો જિલ્લાનિયામ
મુખ્ય પાઠશાળા દ્વારા

વિષય ૬ - ૧૨૧

मंगलाचरणः

मायावादिकरींद्र दर्प दलने नास्येदुराजोद्भूत ।
 श्रीमद्भागवतारुण्य दुर्लभ सुधा वर्षेण वेदोक्तिभिः ॥
 राधावल्लभसेवया तदुचितेष्टोत्तरेष्टोत्तरे ।
 श्रीमद्भल्लभ नामधेयसदृशो भावी न भूतो स्त्यपि ॥

श्री श्रीविठ्ठलभास्कराय नमः

श्रीमलकत गोपबहासल कृत
 नवाब्धिन.

आभ्यान १ लं—अम केदारो.

बहु श्रीविठ्ठलवर सुंदर, नवधनस्थाम तमात्म;
 जगति तल उद्धार करेवा, प्रभट्या परम हयाल.

શ્રી પુરૂષોત્તમ સ્વતંત્ર કીડા લીલા દ્વિજ તનુધારી;
 સાત દિવસ ગિરિવર કર ધાર્યો વાસવ વૃષ્ટિ નિવારી. ૨
 તે પ્રગટયાનું કારણ કહીયે, જો સુરતા મન આણો,
 કરો કૃપા હું કરું વિનંતી, પોતાનો કરી જાણો. ૩
 વ્યાપક રૂપ અદ્વૈત બ્રહ્મ જો, તેજોમય કહેવાય;
 આર્ય પંથ અધિકારી મુનીજન, તે માંહે લય થાય. ૪
 અક્ષર આજ અખંડ અનુપમ, ઊપમા કહી ન જાય,
 અસ્તિ વસ્તુ સહુકો મલી બોલે, નિગમનેતિનેતિગાય. ૫
 નિર્ગુણનો નિર્દોષ અટપટો, રસના શી પેરે કહીયે;
 રૂપ વર્ણવપુ દ્રષ્ટ પદારથ, ત્યાં એકો નવ લહીયે. ૬
 તેહ થકી પુરૂષોત્તમ અળગા, લીલા અચળ વિહાર,
 બ્રહ્મજ્ઞાની ને મુક્તિ મારગી, સ્વપ્ને નહિં વ્યવહાર. ૭
 જ્યાં શ્રીવૃન્દાવન આઘ અચળશશિ, શરદ રેન વહુવેશ;
 વનદેવી પદ કુમકુમ મુખ સુખ, પરસે રંગ વિશેષ. ૮
 જ્યાં સરિતા આમીકર મણિ ગણ, ઉભય બદ્ધ સોપાન;
 કમલ કુમુદ નાના અલિ સુંદર, મધુર કરે ત્યાં ગાન.
 કનકલતા માલતી મલ્લિકા, વિવિધ કુસુમ મકરંદ;
 શીતલ પવન ઝકોરે લહેરે, પરસે અતિ આનંદ. ૧૦
 પદ્મરાગ મરકતમણિ સ્ફટિક, શ્રીગોવર્દન સોહે,

- બ્રહ્મા રૂદ્ર ત્યાં કોણુ બાપડા, શ્રીહરીનું મન મોહે. ૧૧
- નાના પક્ષીની શબ્દ માધુરી, શોભા તણો નહીં પાર,
વિવિધ પ્રકારે જુજવા કહેતાં, અન્ય થાય વિસ્તાર. ૧૨
- શ્યામા શતહલ નયન સુંદરી, યુથ તણો નહીં પાર;
અનેક રાસમંડલ રચના રચિ, ખેલે શ્રીનંદકુમાર. ૧૩
- એણી પેરે નિત્ય નવલી લીલા, ઘોષ વાઘઝંકાર,
અંગ સ્વેદ મકરંદે મોહ્યા, મધુપકરે ગુંજાર. ૧૪
- એ પ્રભુને મન ઈચ્છા ઉપની, યશ થાવા વિસ્તાર;
અધિકારી પાપે એ વાણી, નહિં કોને ઉચ્ચાર. ૧૫
- ભૂલગેથી સૃષ્ટિ નીપની, અતિ સુંદર બ્રહ્માંડ;
ચૌહલોક નાના વૈચિત્ર્યે, ભુમંડલ નવખંડ. ૧૬
- પરપોતાની વ્યક્તિ કરેવા સૃષ્ટિ તે દ્વિધા પ્રકાર;
હૈવી આસુરી બે ઊપજાવી, પ્રભુ મન કરી વિચાર. ૧૭
- ભક્તિ સુંદરી ને માયા દાસી, બે મુરત પ્રગટાવી;
તેમાં પહેલી નખશિખ સુભગા, શ્રીહરિને મનભાવી. ૧૮
- કૃપા કટાક્ષે હુવા અક્ષરમાં ઉપન્યા સત્વ અનંત;
ભક્તિ લીન હુવા સૌભાગી તે વૈષ્ણવ ગુણવંત. ૧૯
- બીજી કટાક્ષે જે જન ઉપન્યા, માયામાં થયા લીન;
કર્મજડ આસુર અન્ય ઉપાસક, ભજન ધર્મથી દીન. ૨૦

એણી પ્રકારે સૃષ્ટિ દ્વિધાગુણ, ભિશ્રિત ચાલી જાય;
 ભક્તિમારગી જીવસ્વતંતર, કેવળ ભક્ત ન થાય. ૨૧
 શ્રીપુરૂષોત્તમે વળી વિચાર્યું, હવે પ્રકાર શો કરિયે;
 મારી સેવા અને કથારસ, નિરૂપવા તનુ ધરીયે. ૨૨
 ભક્ત જીવનાં ભાગ્ય વિસ્તર્યા, ઇચ્છા કરી હરિ સાર;
 તેણે હેતે આપો પેં પ્રગટયા, શ્રીવલ્લભરાજ કુમાર ૨૩
 પૂર્ણ બ્રહ્મ શ્રીલક્ષ્મણ સુત, પુરૂષોત્તમ શ્રી વિકુલનાથ;
 શ્રીગોકુલમાં પ્રગટ પધાર્યા, સ્વજન કીધા સનાથ. ૨૪

આખ્યાન ૨ જું—રાગ રામકલી.

શ્રીલક્ષ્મણ સુત શ્રીવલ્લભરાયજી;
 સ્મરણ કરતાં દુષ્કૃત જાયજી. ૧

કલિજન તરવા નહિં અવર ઉપાયજી;
 યજ્ઞ પુરૂષ હરિના શ્રુતિ ગુણ ગાયજી. ૨

ગાય શ્રુતિ ગુણરૂપ અહર્નિશ ધરી ધ્યાન વિચાર;
 આનંદરૂપ અનુપમ સુંદર, પામે નહીં કોઈ પાર. ૧

પ્રાણપતિ પ્રાકટય કારણ; કાંઈક કહું મતિમંદ,
 હર સુર વિધાતા નવલહે, સાક્ષાત બ્રહ્માનંદ. ૨

શ્રીવૃન્દાવનચંદ મુખરૂચિ, અગ્નિ તે અવતાર;

- દ્વિજ તિલક ત્રિભુવન નામ નિરૂપમ, રૂપ અંગીકાર. ૩
- દેવલોક દુન્દુભી વાગીયાં, આનંદ કરેરે નિઃશંક;
અસુર તિમિર ઉચ્છેદવા, ભુવી વલ્લભદેવ મયંક. ૪
- પૂરણ પુરૂષ પ્રમાણ પંથા, વ્યાખ્યાતા વેદાન્ત.
ગ્રન્થ સર્વે રસરૂપ કીધા, પોતાને સિદ્ધાન્ત. ૫
- રસિક રસના રસિક વાણી, જાણી નર (સર્વ) નવખંડ.
ઉર્ધ્વ પંથે સ્વયશ પ્રસર્યો, વાધીયો બ્રહ્માંડ. ૬
- એક બ્રહ્માંડે જેનો યશ ન માયો, તેના હુવા કોટીઅનંત;
તોય ત્યાં થકી વાધીયો, જઈ વશ્યો મુખ ધીમંત. ૭
- અતુલ અમલ ઉદ્યોત ઉદયો, ભૂતલ દ્વિજ માર્તંડ;
ભક્તિ મારગ કેસરિ ગજ, માયિક મત શતખંડ. ૮
- દિગ્વિજય દશ દિશાએ કીધો, પરિક્રમાને વ્યાજ;
તિર્થ સકલ સનાથ કીધાં, ચરણ રેણુ સમાજ. ૯
- પત્રાવલંબે પાંડિત જીત્યા, માયિક મત માતાંગ;
શ્રીકૃષ્ણ પૂરણ બ્રહ્મ સ્થાપ્યા, જેનાંરૂપ કોટિ અનાંગ. ૧૦
- સ્વમારગ સ્થિર સ્થાપવા, આપવા ભજનાનંદ;
નામ આપ્યાં જીવને, શુભ મિષ્ટ મુખ મકરંદ. ૧૧
- અનેક જીવને કૃપા કરવા, દેશાંતર પ્રવેશ;
કોમલ પદ જ્યાં કમલ વિલસે, ધન્ય કહુ તે દેશ. ૧૨

અંગ અંગ કલિંગ કૈકટ, માગધ માઝ સુર સિંધ.
 તે તામસનાં અધ હર્યા, પ્રતાપ પહરજ ગંધ. ૧૩
 કનક સ્નાન શત મણુ સુવર્ણે કરાવ્યું મહીપાળ;
 તે મુકી વેગે ચાલીયા, રાય દષ્ટિ ન પછી વાળ. ૧૪
 દક્ષિણ પ્રભુજી પાઉંધારિયા પાંડુરંગ શ્રીવિકુલનાથ;
 નેત્ર મલતાં વાત કીધી, વચન દીધું હાથ. ૧૫
 વચન નિશ્ચે શ્રીનાથે માગ્યું ક્રીધી શ્રીવલ્લભજીશું વાત;
 અમનેતો ઇચ્છા એહ છે જે, હું નંદન તમે તાત. ૧૬
 તે પુરુષોત્તમ પ્રગટશે, શ્રીવિકુલરૂપ નિધાન;
 નેત્ર કમલે નાના ભાવે, દેશે ભક્તને સનમાન. ૧૭
 ત્યાંથી શ્રીવૃન્દાવન પાઉંધારીયા, જ્યાં મધુપ કરે જંકાર;
 કુસુમ દ્રુમ નવ મલ્લીકા, મકરંદનો નહીં પાર. ૧૮
 તરૂ તમાલ અતિ શોભિતાં હેમ જીથીકા સંઘોડ;
 લલના તે સુભગા લટકતાં, હીંડે તે મોડા મોડ. ૧૯.
 તાન ધુનિ મુનિ મયુર રૂપે, સાંભળે ધરી ધ્યાન;
 નિત્ય લીલા ગાન શ્રવણે કરે, તે મધુપાન. ૨૦
 કુંજ સહન સોહામણું, શોભાતણો નહિ પાર;
 વિવિધ રાસલીલા કરે વ્રજમાં, ખેલે શ્રીનંદકુમાર. ૨૧
 રંગે તે રમતા દીઠડા. બલદેવ શ્રીગોવિંદ;

તે પુત્રભાવે પ્રગટશે, મન ઉપન્યો આનંદ. ૨૨
 બલદેવ શ્રીગોપીનાથ કહીએ, શ્રીવિકુલ નંદનંદ;
 તે વેદ પંથ વિસ્તારશે, જન આપશે આનંદ. ૨૩
 ત્યાંથી કેશીઘાટ પાઉંધારીયા, કહી કથાતત્ત્વ સમાધિ;
 રસપુંજ પુરૂષોત્તમ પ્રમાણ્યા, સરસ્વતિ તણ આધિ, ૨૪
 ગિરિરાજને આશ્વાસ દીધો; ધરી કોમલ ચર્ણુ;
 હરખે તે સામા આવીઆ, શ્રીગોવર્ધન ઉદ્ધરણુ. ૨૫
 હળીમળીને ચાલીયા, ચરણાટ જ્યાં નીજધામ;
 નવરંગ નાગર પ્રગટિયા, મનપુરવા બહુ કામ. ૨૬
 તત્ત્વ સંખ્યાયે કહ્યાં, પદ સાર માંહે સાર:
 હવે કાંઈ એક સ્તુતિ કરું, શ્રીવલ્લભરાજ કુમાર. ૨૭

આખ્યાન ૩ જી—રાગ ધનાશ્રી.

આ પોષ મધ્યાન્હે નોમે શ્રીનાથજી, શ્રીઅક્ષાજી ઉર
 ઉપન્યો આનંદ,
 આ ચંદ શ્રીવૃન્દાવન તણો પ્રગટીયો એ. ૧
 આ સૌભાગ્યસુંદરીમલીધવલગાયે, મુહાયેરૂડાકંઠનાનાહ;
 આલ્હાહ ઉપન્યો તે અંગોઅંગ ધણોએ. ૨
 આ મુતીકા સદન સોહામણું; શોભા રૂડી લેહેરડે જાય,
 આ 'વાજા' વાગે તેણે સમેતણાંએ. ૩

આ સર્વસ્વ દાન તેણે સમે, કરેરે શ્રીવલ્લભજી ઉદાર;
સુકુમારસુત^૧ ઉદયો શ્રવણે સુણી એ. ૪

આ પાતાળે શેષ નાગ રીઝીયા, ઉપર ઘંદ્રાદિક દેવ;
તેતખેવ સુણી નિશાન વજડાવીયાં એ. ૫

આ બ્રહ્મા મહાદેવ મુનીહરખીયા, વરખીયા કુસુમ સમુદ્ધ;
આ મોહ ટાળ્યો જગતના જીવનો એ ૬

આ સિદ્ધગાંધર્વ^૧ ગુણી અપસરા, ઉલટીયા નૃત્યનેનાદ;
આલ્હાદ ભર્યા શ્રીવલ્લભજીયે માનીયાં એ. ૭

આ નિગમ સામ શાખા સહસ્રશુ^૨, કરેરે ભલા નીર્ધોષ;
આ ઘોષપતિ^૨ ભગવદી ભેટતાં એ. ૮

આ વેદ વિહિત કૃત્ય સર્વે ક્રીધાં, દીધાં બહુપેરે ગૌહાન;
આ માન સું સ્વજન સંતોષીયા એ. ૯

આ કનકકયોળાં કુમકુમ ભર્યા, અક્ષતદ્ધર્વાભર્યારેસુથાળ;
આ માળ પારિજાતની મહમહે એ. ૧૦

આ તોરણ પર્ણ સહકારનાં, ધરણી ચંદન તણાં નીર;
આ વીર શ્રીગોપીનાથ શ્રીવિદુલ પ્રગટીયા એ. ૧૧

આ દ્વિધિ દુધ વૃત મધુ માંડવે, શેરડીયે વહેરે સુગંધ;
આ સુગંધે મોહ્યા અલિકુલ આવીયા એ. ૧૨

આ સુત માગધ સાધુ સર્વે મળ્યા, મળી આતે માંહોમાંહે;
ઉત્સાહ ભર્યા કો કોને જાણે નહિ એ. ૧૩

આશુકદેવ સખળ આનંદિ, વંદિયા શ્રીવલ્લભજીના ચરણ
ગિરિધરણ શ્રીભાગવત મારું નીરખશે એ. ૧૪

આ સકલ કલા કલીકાલમાં કલ્પદ્રુમ પ્રગટિયો આજ;
આ કાજ મન વાંછિત પુરવા એ. ૧૫

તૈલંગ તિલકત્રિભુવનધણી, મણી મરતક ધનવાન;
સમાન રૂપ નિરખતાં કો નહિ એ. ૧૬

આ ગણક ગર્ગાદિક આવીયા, ભાવીયા દીયેરે આશિષ;
આ જગદિશ શ્રીવલ્લભ ઘેર પ્રગટિયા એ, ૧૭

આધવલ ધનાશ્રીગાન જે કરે, ઉચ્ચરે શ્રીવિઠ્ઠલજી અવતાર;
આ સારસ્વત લીલા તે જન લહે એ. ૧૮

આ હાસનો હાસ જાય વારણે, ખારણે રહ્યારે ઉત્સવ જીએ;
કો એક ભગવદી તે સમે એ. ૧૯

આખ્યાન ૪ થું—રાગ ભુપકલ્યાણ.

તે પદ્મવંદુ શ્રી વલ્લભનંદજી, ત્રિભુવનમંગલ પરમાનંદજી
સકલ જીવનોટાળ્યોદંદજી, જગમાં વ્યાપ્યો મુખમકરંદજી,

૧ કો એક ભાગ્યવાન તે સમે. અથવા કો નહિ ભાગ્યવાન તે સમે.
એવો પણ પાઠ છે.

- ઢાળ-સુખદ વંદુ શ્રીવલ્લભસુતના, પદાંબુજ સુકુમાર;
નિગમ રહસ્ય વિચાર કીધો, સકળ જન નિસ્તાર. ૧
- બ્રહ્મકુલ હરિ અવતર્યા તે, ટાળવા ભુમિ ભાર;
શ્રીનાથ શ્રીવિદુલ નામ નીરૂપમ, વૃન્દાવન શ્રંગાર. ૨
- એક રસના કેમ કહું ગુણ, પ્રકટ વિવિધ વિહાર;
નિત્ય લીલા નિત્ય નૌતમ, શ્રુત ન પામે પાર. ૩
- સકલ શાસ્ત્ર પ્રમાણુ બોલે, સાર માંહે સાર;
તત્ત્વ માંહે તત્ત્વ ત્રિભુવન ભક્તનો આધાર. ૪
- સર્વ અંગોઅંગ રસ ભર્યાં, રસ ભર્યા લોચન ચાર;
ચલણ વલણે બોધવ્યા, હ્રદે ભાવ અનેક પ્રકાર. ૫
- મુખ સુગંધે મોહ્યા અલી સકળ તે, આવી કરે ઝંકાર;
સરસ વચન ઉચ્ચાર માત્રે, સંશયનો પરિહાર. ૬
- નામ વ્યાજે પ્રગટ કીધો, મુક્તિ શત્રુકાર;
ભુજદંડ પરસે ભય હર્યાં, એવા નાથ અભિત ઉદાર. ૭
- સ્વ સ્વરૂપ અર્થે પ્રોણ્યા, કૃત હુતા જે સંસાર;
રાજ કાજે જોડીયા જન, ઉચ્ચાવચ નરનાર. ૮
- આગળ અંશે પ્રગટિયા જે, ગ્રન્થ કહ્યા બહુવાર;
શ્રીયશોદ્ધા ઉત્સંગ લાલિત, પુરણ અતિ સુકુમાર. ૧૦

અનેક ધર્મ કહ્યા પ્રભુજીએ, નિગમને અનુસાર,
ગિરિરાજધરણનો તાપ ટાળ્યો, શ્રીલક્ષ્મણ સુત નિરધાર. ૧૧
પોતે તે પ્રાગટ્ય પોતાતણો, યશ તણો કર્યોરે ઉચ્ચાર;
પોતે અંગોઅંગ સુખદ શોભા; સદન અંગીકાર. ૧૨

સ્કંધ સંખ્યાએ કહ્યાં પદ, શ્રીભાગવત રસરાજ;
ભક્તજન પદરજ પ્રતાપે, સકલ સરીયાં કાજ. તે પદ. ૧૩

આખ્યાન ૫ મું—રાગ સામેરી.

(અનીહારે) શ્રીવિકૃત સુખકારી, નામે નિખાપ થાય નરનારી;
દુર્ગતિ સકલ નિવારી; પ્રગટ્યા શ્રીવ્રજપતિ રાસ વિહારી. ૧

માયિક મત જેણે ખંડ્યો, ભક્તિ મારગ જેણે ખાડુ પેરે મંડ્યો;
ઉત્પથ જન સર્વે દંડ્યો, મુરખ હેતુ કુશબ્દ વિતંડ્યો. ૨

વદન સુધાકર જોતે, સચન રસિક રસ રાસ ઉઘોતે;
નરજળ ઘનવપુ પોતે, વરસ સુધારસ કીધા પ્રભુ હોતે. ૩

ભક્તિપક્ષ દૃઢ કીધો, વચન સુધારસ જન શ્રુતિ પીધો,
અર્થે સકલ તેનો સીધો, તે લીલા માંહે તાણીને લીધો. ૪

ઢાળ-જે લીલામાં અંગીકાર કરીયોરે, તેનો સકલ તાપ નિસ્તરીયોરે;
જેને શ્રીવિહ્વલનાથ વિચારેરે, તેને પ્રગટ પદારથ ચારે. ૫

ઉપરાંત ભજનકૃણ આપેરે, વ્રજમંડળ સ્થિર કરી સ્થાપેરે;
તેને દેવમુનિ સર્વે ગાયરે, તેનો સર્વ ઉપરાંત સુહાયેરે. ૬

તેને કાળ ક્રમ નવ બાંધેરે, ચમ તે શિર ધ્રુવ્ય ન સાંધેરે;
 એવો માર્ગ શ્રીવલ્લભ વરનોરે, જ્યાં નહિ પ્રવેશ વિધિ હરનોરે. ૭
 જ્યાંહાં નિત્ય રાસ બહુ પેરેરે, મધ્ય નાયક નિરતત ઘેરેરે;
 જ્યાંહાં રતનજટિત તટ સરિતારે, ત્યાં નવ પદલવ ભુમિહરિતારે. ૮
 જ્યાં રતનધાતુ ગિરિરાજરે, વાજીંત્ર વિવિધ પેરે વાજેરે.
 જ્યાંહાં યુવતિ યુથ બહુ માંધેરે, શ્રીછશ્યામલ વર્ણ સુહાધેરે;
 એણીપેરે શ્રીગુસાંઈજીને જાણેરે, જાણી અહર્નિશ ગાય વખાણેરે. ૯
 જે છવ જાતિ હોય કોયરે; તેને તતક્ષણ સર્વ સુખ હોયરે.
 સેવકજન દાસ તમારેરે; તેના રૂપ વિયોગ નિવારેરે. ૧૦

આખ્યાન ૬ કું—રાગ પરજ.

સગુણ સ્નેહી શામળા બહાલા, અહર્નિશદર્શન આપોજી.
 પરમ સુખદેવાને કાજે વ્રજમંડલસ્થિર કરી સ્થાપોજી. ૧
 શ્રીવલ્લભકુંવર કોડામણા, તમારું નામ નિરંતર લીજોજી;
 રૂપ સુધારસ માધુરી તે, લોચન ભરી ભરી પીજોજી. ૨
 તે પદ ક્યારે દેખીશું, જે ગોધન પૂડે ધાયજી,
 વ્રજસુંદરી સુખ પામીને તે વારંવાર અધાયજી, ૩
 દીવસે સર્વ શ્યામા મળી, રસરૂપ તવ જશ ગાયેજી,
 ગોપ મંડળી મધ્ય દેખીને, વારંવાર સુખ થાયજી; ૪
 વાસર નિર્વાહ એમ કરે, સખી સાયંકાળે પેખેજી;
 અલકમુખ ખુરરજ લાગી તે, કમલ ભ્રમર વિશેખેજી. ૫

- ગોપબાલક મંડળી મધ્ય, રંગ અનેક ઉપજાવેજી
મત્ત ગજગતિ મલપતા તે, શ્રીગોકુલમાં આવેજી, ૬
- લોચન ભૂંગ પીયે ઘણું તે, પ્રગટ મુખ મકરંદજી,
કમળપત્રશી આંખડી તે, જોઈ જોઈ ટાળ્યો દંદજી, ૭
- જેતાં તૃપ્તિ ન ઉપજે પ્રભુ અધર સુધારસ પાચેજી;
ભુજલતા ભીડી ભામિનીના, દિવસ તાપ પુઝાવેજી. ૮
- પૂરણ મુખ દદ્ય ગોષ્ટમાં પ્રભુ, આધેરા પાઉંધારેજી;
યશોમતિ લે ભામણાં સુતને, નીરાંજન ઉતારેજી. ૯
- વસ્ત્રાંચલ મુખ રજ પોંછીને સકલ રૂપ નિહાળેજી;
ઉભી થાય રોમાવલી કર, કોમળ અંગ સંભાળેજી. ૧૦
- કરી પેરે પેરે વારણાં સુતને; સદન માંહે પધરાવેજી.
સુંદરી ગૃહ કારજ ભિષેવલી નિરખવાને આવેજી. ૧૧
- ઉષ્ણોદક સાંધો ભેળીને, અંગ અંધોળ કરાવેજી;
અંગવસ્ત્ર કરી સ્વચ્છ વપુને, પછે તેલ લગાવેજી. ૧૨
- વિવિધ વસન સુગંધ ને ભૂષણ, ફુલ અંખોડે ફાવેજી;
ઠણઠણતો બહાલો લાડકડો તે ભોજનશાળાએ આવેજી. ૧૩
- શ્રીરાધા અધરસુધાવિના પિયુને બીજુંતે કાંઈ નવ ભાવેજી;
પ્રાતઃપધારે ને નિશાયે આવે, પ્રીત નવી ઉપજાવેજી. ૧૪

માતાનું મન રંજવા પ્રભુ, આરોગ્યા બહુ સ્વાદેહ;
 મુગંધ બીડી કર ધરીને, ઉઠ્યા નુપુરને નાદેહ. ૧૫
 સકલ વ્રજમાં પોઠીયા કરે, વિવિધ રસ મુખ દાનહ;
 એ લીલા મ્હારે મન વસો જે, ભક્ત માગે માનહ. ૧૬
 શ્રી વિદુલ દ્વિજરૂપ તમારી, લીલા એણીપરે ઝાઝીહ;
 ઓળખ્યે કેમ ચાલશે જે પ્રીત અમશું ઝાઝીહ. ૧૭

આખ્યાન ૭ મું - રાગ સામેરી.

આપસેવા કરી શીખવે શ્રીહરિ, ભક્તિપક્ષ વૈભવ સુદૃઢ કીધો;
 આપની લીલા તે વદન પોતે કહી, ઉચ્ચાર આનંદ અધિક દીધો. ૧
 વેદધિમધ્યનવનિતજે ભજન રસ, મથિત માધુરી જીવે શ્રવણે પીધો,
 તકસમકર્મ પથસ્નેહ રસહીન જે, શ્વેત જાણી વિમુખતાણી લીધો. ૨
 એ ચરણ શરણવિના લોકદશચારમાં, કહોને કેનો કાંઈ અર્થ સીધો;
 શું કહું ચતુર થઈથઈ અને વિસ્તરે, ભજે નહિ પશુ જેમ વિષય કીધો. ૩
 યોલ વદલભ મુવન વિમલવાણિ જેની, ગતિ બ્રહ્માદિ દેવે ન જાણી
 તંદનંદનરૂપે રાસલીલા કરી, પોતે ન ઉચ્ચરી ઢાની રાખી.

દિવસ એકાદની ઉત્તરાકુંવરપ્રતિ, વ્યાસનંદન વિમલ વદન ભાખી.
 બ્રહ્માદિ મહામુની અતિજ્ઞાનપારંગન, તેમધુસિંધુની કહિયે આખી;
 ન કોય હુવો ન હોય એ રૂપસમ, તેના સકળ નિજ નિગમ સાખી.
 એમ્હુરસપુંજભૂમિપરરૂચિકરો, ભાગ્યહીન જીવજેણે કણિકા ન ચાખી,

તેને દેવ ઉપર રહ્યા ધિક્કાર બોલે, મંદમતિ કહી અને નિંદા લાખી.
 વિબુધ વાંછે વાસ વસુમતિ ઉપરે, શ્રીવલ્લભ કુંવરની ટેહલ કરવા,
 ઘોષથી વેગે પાઉંધારિયાગિરિભણી, શ્રીગિરિરાજધરણીનો તાપ હરવા.
 કુલદેંદ્રે ભર્યા વસન વાઘા તણાં વિવિધ ભૂષણુ તે અંગ ધરવા,
 તુરંગ ચાલે વાયુવેગે ઉતાવળો, જાણે નૌકા ચાલી સિંધુ તરવા. ૯
 દિવસ એકાર્ધનો વિરહતે યુગસમે, નિરાંજન મિષેરૂપ હૃદયધરવા;
 જીવને એ કૃત્યનિત્ય પ્રતિ ક્ષણક્ષણુ શ્રીવિકુલનાથ એવા ઉચરવા. ૧૦
 રૂપ બેઉ એક તે ભિન્ન થઈ વિસ્તરે, વિવિધ લીલા કરે ભજન સાર;
 વિવિધ વચનાવલા નયન સેને મીલી, સંજ્ઞા સૂચવે નિશિ વિહાર;
 વિવિધ મુક્તાવલી પાટ સુત્રે કરી, ગલસરી શોભિતા કરે શૃંગાર;
 વિવિધ કુસુમાવલી અથિત હાથે કરી, એક એકને કંઠે આરોપે હાર.
 વિવિધ મેવા ભોગ મધુર મિષ્ટાન્નરસ, રસમસ્ત્યા અર્પે તે બહુ પ્રકાર,
 વિવિધ બીડાં સુગંધીકર્પૂર એલચી, લવિંગ પુંગી અને ખેર સાર.
 વ્યંજન શિતલવાયુ મુકરંકરકમલ ધરી, દેખાડતાં મોહે સકલ સંસાર.
 અહુર્નિશ ધ્યાન શ્રીવિકુલાધીશનું, સકલ કલિમલ દુરિત કોટી ક્ષાર.
 એ પ્રભુભુવિપ્રકટ વિપ્રવર તનુધરી, દીડડે ત્રિભુવન તણાં ચિત્તચાલે
 હાવભાવાદિક કોટી કોટી કરે, મદન જવર વ્યથા તેવેગે ટાળે. ૧૫
 જાળરંધ્રે સખી જાણે ચિત્રે લખી, વાંછિતા નાથની છબી નિહાળે;
 કમલ ખંજન મીન મધુપ જ્યાં ત્યાં થકાં, વક્ત્રોચન પ્રાંત

પાછાં વાળે. ૧૬

દાસનો દાસ જાણે સકળ સજ્જન સુણે, શ્રીવિકુલ આપનું

ભિરદ પાળે. ૧૭

પદ ૮ સુ—રાગ ધનાશ્રી.

લલિત મનોહર, શ્રી વલ્લભ સુવન સુખાણ;	•
નખશિખ સુંદર વ્રજ જન જીવન પ્રાણ,	૧
વદન કાંતિ જાણે ઉદયા કોટિક ભાણ;	•
દ્વિજકુલ મંડન, પ્રગટયા પુરૂષ પ્રમાણ.	૨
નામ નિરૂપમ ઉચરે સકળ કલ્યાણ;	
તેના સાખી, ચારે વેદપુરાણ.	૩
અસુરહણેવા, બ્રહ્મવાદ ^૧ કરપાણ;	
ભક્તિ કરે સહુ, વાજંતેરે નિશાણ.	૪
વૈષ્ણવ જનને, આપે પદ નિરવાણ;	
મારગ મુકતો, કોઈ ન માગે દાણ.	૫
ચરણ ચાખડી, વદે રાણોરાણ;	
સરસ કીધા, જે હુતા પ્રેત પાપાણ.	૬
હતિત પતિતનું, જીએ તમે પ્રકટ એધાણ;	
શેષ સહસ્ર મુખે; ઉચરે જેનાં વખાણ.	૭

૧ તલવાર અથવા “કરીવખાણ” એવો પણ પાઠ છે.

- ચૌહ લોકમાં વરતે જેની આણુ;
 ત્રાસ તિમિરનું, જાણે સકલ વિહાણુ. ૮
- અધર્મ સકલનું, પેરે પેરે ક્રીધું વિત્રાણુ,
 ધર્મ સકલનું પ્રભુજીએ ક્રીધું ત્રાણુ. ૯
- સન્મુખ ક્રીધા, જે હુતા બ્રહ્મ અજાણુ;
 નિર્ભય ક્રીધા, શિરપર ધરી નિજપાણુ. ૧૦
- નિગમ તત્વરસ યશ ભર્યા, અમૃત સંધાન;
 રૂપ સુંદરતા શું કહું નહિં કે એ સમાન. ૧૧
- કૃપા કરી હરિ, રાખી બહુ વિધિ કાન;
 સેવક જનને, રાખી દ્યો એહલાણુ. ૧૨
- ઢાળ-એવા તે ગુણનિધિ નાથગાતાં; બ્રહ્મહત્યાદિક અવટળે;
 લીલા તે લહરી સીંધુ ઝીલે, રાસ રસિકને જઈ મળે. ૧૩
- નિઃસાધન જનહિત કરેવા. શ્રીનાથ વિકુલ આવિયા;
 વ્રજમાં તે હીંડે મલપતા તે વ્રજ સખી મન ભાવીયા. ૧૪
- કમળ નેણે અમૃત વેણે, વાક્યમાધુરી રેડતા;
 'વેદાધ્યયન મિષે ભુજ ચલણે કરી, શોભે સૌને તેડતા. ૧૫
- રંગે તે રમતા રસભર્યા, પ્રભુ ધોષમાં લીલા કરે;

- અધિક અધિક પ્રતાપ પુરણ, યશ દશોદિશ વિસ્તરે. ૧૬
- લાંતિ લાંતિ લીલા કરે પ્રભુ, સાત સ્વરૂપ સોહામણા;
એક એકથી અધીક શોભા વ્રજ સખી લે ભામણા. ૧૭
- પેરે પેરે પરિવાર સોહે; દેવ મોહે નિરખતાં;
૧ ઉત્સાહ આનંદ ઉલટીયો તે, કુસુમ વરખે હરખતાં. ૧૮
- પ્રતિ સદન શોભા અતિ ઘણિ, ભણિ વેદ વેદને ન જાય;
મકરંદ માતા બ્રમર ગુંજે, પક્ષી નાદ સોહાય. ૧૯
- અંતઃપુર લીલા કરે સખી, સકલજન સંતોષતા;
જાણે મત્ત માતંગ છુટયો, નુપુરને નિરધોષતા;
હાર કંકણ કણ્ઠ ભુષણ, નાદ નાના હિંડતા.
ગાન ગાયે સ્વર સુહાયે શ્રીનવનીત પ્રિયાજીને પોહતાં. ૨૧
- સંધ્યા સમે શૃંગાર નૌતન, ફુલ ગુંથે સઉ મલી;
સદન શોભા નિરખતાં તે લક્ષ્મી મન પામ્યાં રળી. ૨૨
- વાસ વાંછે વ્રજ વસેવા એણીપેરે સુખ પામવા;
શ્રી પુરૂષોત્તમ ઉત્તમ વરને, સમે જોઈ શિર નામવા. ૨૩
- લીલાને અનુસાર કલરવ, કુંજતા દ્વિજ શોભતા.
સ્વ સ્વભાવ, ત્યાગી ધ્યાન રાગી, કોઈક ભાવે લોભતા. ૨૪

સહચરી રત્ન સુકંઠ નાદે, ગાન સુયશ પ્રકાર;
રસિક જન મન સહચરી, મલિ કરે તે ઉચ્ચાર, ૨૫
એણીપેરે લીલા કરે, શ્રી વલ્લભરાજ કુમાર;
ભક્તજનના કોડ પુરો, આપો ચરણ વિહાર.

આખ્યાન ૯ સું-રાગ ખિલાસ.

નિત્યપ્રતિ ક્ષણક્ષણ સમરીયે, શ્રી વલ્લભનો પરિવારે રસના;
શ્રી પુરૂષોત્તમ પ્રગટિયા, જગત કરેવા ઉદ્ધારે રસના. ૧
કલિમાં કારણ એક એ, બીજું સર્વે ભુમીનો ભારે રસના;
એ વિના બીજું સરવે બાહ્યું, ચઉદ્દલોકના શણગારે રસના,
શ્રીગોપીનાથજી સોહામણા, મણિમરકત ધનવાનરે રસના;
સુખદાતા લઘુ બ્રાતના પૂરણ પુરૂષ પ્રમાણુરે રસના. ૩
કમળલોચન કરૂણા ભર્યા, શ્રીવિઠ્ઠલ સુખરાસરે રસના,
દીઠડે તાપ ત્રિવિધ ટળે, સ્મરણમાત્ર અધનાશરે રસના ૪
શ્રી ગિરિધર નર ભૂષણ, બ્રાત સકલ ધુરિંધારે રસના;
વક્તા વેદશાસ્ત્રતણા, શ્રીભામિની જી ભરતારે રસના. ૫
શ્રીગોવિંદજી આનંદમય, ધર્મ સકલનું ધામરે રસના,
શ્રીરાણીજીરંજન રૂડલા, ભક્ત સકલ વિશ્રામરે રસના. ૬
શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાલુડા, સુંદર ભીનલે વાનરે રસના;
કમલલોચનકમલાપતીછબીનહિં કો એહ સમાનરે રસના. ૭

શ્રીગોકુલપતિઅતિગુણનિધિ, તાતતણે પ્રતિબંબરે રસના;
 શ્રીપાર્વતીપતી પ્રેમશું, શોભા સકલ કુટુંબરે રસના. ૮
 શ્રીરઘુપતિઅતિગજગતિરતિપતિ કરૂં બલીહારે રસના,
 શ્રીજનકી જીવન એ સદા. મધ્ય મણિરત્નમયહારે રસના;
 શ્રીયદુપતિજીવન જગતના, સદામન પ્રસન્ન ઉદલાસરે રસના;
 નાહતે શ્રીમહારાણીજીતણા, મુખમાધુરીવિલાસરે રસના;
 શ્રીધનશ્યામજીસિંચેસુધા, જીવનસકલ બ્રહ્માંડરે રસના;
 નાહ તે શ્રીકૃષ્ણાવતીતણાલીલાનિત્ય અખંડરે રસના. ૧૧
 લક્ષ્મી સત્યભામા બેહુ, અગ્રજની અનુહારે રસના,
 શ્રીનવનીતપ્રિયાજીનેરીઝવ્યા, સેવ્યા વિવિધપ્રકારે રસના;
 શોભાયમુનાકમલાદેવકા, જેનેસાતબાંધવસૌભાગ્યરે રસના.
 એમનાચરણ સ્મરણ કરી, શ્રીવિકુલપદરજરતિ માગ્યરે રસના;
 પુત્ર પૌત્રાદિકસુખહુંશું કહું, જે તું મુખમાંહે એકરે રસના;
 શ્રીવિકુલકલપદ્રુમફળો, તેની શાખા પ્રસરી અનેકરે રસના.

ધૃતિ શ્રીવલ્લભાખ્યાન સમાપ્ત.

અથ શ્રીમદ્ગોસ્વામી શ્રોદ્ધારકેશજો મહારાજ કૃત.

મૂળપુરુષ પ્રારંભ.

રાગ બિલાવલ.

મુલપુરુષ નારાયણ યજ્ઞ, શ્રુતિ અવતાર ભયે સરવજ્ઞ;
 શાખાતૈત્તરીયગોત્રભારદ્વાજ, તૈલંગ કુલ ઉદિત દિજરાજ.
 (છંદ) દિજરાજ તે હરિ આયપ્રકટે, સોમયજ્ઞ ક્રીયોજ્યે,
 કુંડેતેં હરિ કહી બાની, જન્મકુલ તુહારે અખે.
 ચકિત તતક્ષણ ભયે સખજન, અસી અખંડોં ભઈ કખેં;
 સુનતહી મન હરખ ક્રીનો, ધન્ય ધન્ય કહ્યો સખે. ૧
 તિનકે પુત્રભયેગંગાધર, તિનકે ગણપતિ સુત વલ્લભવર;
 શ્રીલક્ષ્મણ ભદ્રઅનુભવ ટેવ. શુદ્ધ સત્વજ્યોં શ્રીવસુદેવ.
 (છંદ) સત્વગુણ વિદ્યા પયોનિધી, વિશદક્રીતીં પ્રકટઇ;
 ગામ કાંકરવારમેં રહી જાતિ સખ હરખિત ભઈ.
 પર્વ પર સહકુટુંબ લેકેં, ચત્રે પ્રાગકું સાથ લે;
 સ્નાન દાન દિવાય દિજકું ચત્રે કાશી પાતલે.
 કષ્ટકદીનરહીકેચત્રેસખદક્ષણ, આનંદીતતનુસકુનસુલક્ષન;
 ચંપારણ્યમહીંજખઆયે એલમાગાર્ગર્ભશ્રવિતજતાયે.
 (છંદ) આવજાનિ ચત્રે તહાંતે, નગર ચૌડા મેંખસે;
 જગતમેં આનંદ કેદયો, દશ દિશા માનો હસે.

ચેન હે સુનિ ચલે કાંશી, ફેર વહિ બન આવહિ;
અગ્નિ ચહુંધા મધ્ય બાલક, દેખી સનમુખ ધાવહિ.
મારગ દિયો જનીજીવ માતા,

લિયે ઉચ્છંગમોહે દિયોહેવિધાતા

તાત સુનત દોરી કંઠ લગાયે, તિહીછિનમંગલહોતબધાયે
(છંદ) મંગલ બધાયોહોતતિહુંપુર, દેવદુંદુભીબાજહિ;
જેતસીકો લગ્ન પૂછત, પ્રથમ સમયો સાધહી.

ધન્ય સંવત પંદ્રહા, પેંતીસ માધવ માસહેં;
કૃષ્ણ એકાદશી શ્રીવલ્લભ પ્રકટ વહન વિલાસહે. ૪

શ્રીવલ્લભકું લેઆયેકાશી, સુંદરરૂપ નયન સુખરાશી;
સાત વરસ ઉપવીત ધરાયે, તખતેં વિદ્યા પઢન પડાયે.
(છંદ) પઠે ચારેં વેદ અર, ખટશાસ્ત્ર મહિના ચારમેં;
તાતકું અચરજ ભયો, યહ કોન રૂપ વિચારમેં.

નીંદ આઘ કહ્યો પ્રભુ, સંદેહ કયોં તુમ કરતહો;
પ્રથમ બાની લઈહે સો, પ્રકટ જનો અબ ભયો ૫
જગપરી કહ્યો પત્ની આગેં, ચે હેં પુરણ બ્રહ્મ અનુરાગે
શ્રીમુખબચનકહે શ્રીવલ્લભ, માયામત ખંડનભયે સુલભ.
(છંદ) સુલભતેં દક્ષિણ પધારે, ગ્યારેવરસકો વપુધરે;
દેખ મામા હરખકેં આહર કીયો આવો ધરેં.

૧ વિધાનગર કૃષ્ણદેવરાજ, બહુત મતહી જહાં મીલે;

જીતકે કનકાભિષેકસુ, પઢે આવત ઇહાં પહિલે. ૬

રામાનુજઅરૂમધ્વાચાર્ય, વિષ્ણુ સ્વામી ૨ નિમાદિત્યહરિભજ
શંકરમે અનુસરતઓરમત, યુક્તિબળતે આજ સખબઅતિ.

(છંદ) સખલ સુન આપુહી પધારે, દારપેં પહુંચે જખે;

ભૂત્ય હૌરી પ્રતાપ બરન્યો; રાય આવો યહાં અખે;

રાય આય પ્રણામ કિનો, સભામેં જી પધારિયે,

સુનહો બિનતી કૃપાસાગર, દુષ્ટ મતહિ વિડારીએ. ૭

ગજગતિચાલ ચલેશ્રીવલ્લભ, ઇનકી કૃપાભયેં સખ સુલભ;

રવિકે ઉદય કિરણ જ્યોં બાઢી, તૈસી સભાપાંતઉઠીઠાડી,

(છંદ) ઠાડે સખ સ્તુતિ કરેજખ, કિયો માયામત ખંડન;

શબ્દ જે જે હોત સખ મુખ ભક્તિ પંથ ભુવ મંડન.

સ્તુતિ કરેં દિજ હાથ જોરેં, રાય મસ્તક નાવહી.

પરમ મંગલ હોત હેં, કનકાભિષેક કરાવહી,

પાછે જલસોં નહાય બિરાજે, વિનતિકરીરાયેં મન સાજે;

૧ દ્રવ્ય સખે અંગીકૃતકરિયે, પ્રભુ બોલે યહ નાંહી ગ્રહીયે

(છંદ) ગ્રહીએ નાહિનસ્નાનજલવત્ બાંટ સખકો દીજીયે;

બાંટ દીનો કરી બિનતી મોહિ શરણુ જી લીજીએ.
 કૃપા કરકે શરણુ લીનો, થાર ભરી મહોરે ધર્યો;
 ાસમ લેકે કહ્યો હૈવી, દ્રવ્ય અંગીકૃત કર્યો.
 તહાંતેપંઢરપુરજીસિધારે; શ્રીવિકુલનાથ મિલનકોં પધારે
 ભીમરથીકે પાર મિલેજબદોઉતનમેં આનંદ બઢ્યો તબ.
 (છંદ) બઢ્યો આનંદ કરી બિનતી, આપકોંયહશ્રમભયો
 કહી શ્રીવિકુલનાથજીનેં મિત્રતા પથ પ્રગટિયો.
 ફેર શ્રા ગોકુલ પધારે, નિરખ ચમુના હરખહીં;
 સંગ દમલાદિક હતે, તિનપેં કૃપારસ બરખહીં. ૧૦
 એક સમે ચિંતા ચિત્ત આધ, હૈવી કીહિ બિધ જની જાધ
 આસુરીસોં સબમિલીત સદાધ ભિન્ન હોયસોકોંન ઉપાધ
 (છંદ) ભિન્નકોજબ ચિત્ત ધર્યો તબ પ્રભુપધારેતિહિંસમે
 મધુર રૂપ અનંગ મોહિત; કહત સુધ કીને હમે.
 કરો અબતેં બ્રહ્મકો સંબંધ હૈવી સૃષ્ટિસોં,
 પાંચ દોષ ન રહે તાકે, નિવેદન કરો વૃષ્ટિસોં. ૧૧
 વચન સુનીહરખે શ્રીવલ્લભ,યહઆજ્ઞા તે પરમ અતિસુલભ.
 કંઠ પવિત્રા લે પહોરાયે, મિત્રી ભોગધરી મન ભાયે.

૧ આ સાત મહોરનાં નેપુર કરાવ્યાં છે જે હાલ સુધી પણ શ્રી-
 નાથજી અંગીકાર કરે છે.

(છંદ) ભયો ભાયો ચિત્તકો. તબ, પુષ્ટિ પથકું અનુસરે,
શરણુ જે આવત નિરંતર, કાલ ભયતેં ના ડરે.

પ્રકટ સખ લીલા દિખાવત; નંદ નંદન જે કરી
અવનિપર પદ પદ્મ રાખી, પરિક્રમા મિષ ઉર ધરી. ૧૨

ફેર પંઢરપુર જાળ આયે, શ્રીવિહુલનાથ કહી મનભાયે;
કરિ વિવાહ બહુરૂપ દિખાવો, મેરો નામ સુવનકો ધરાવો.

(છંદ) ધરો ચિત્તમેં બાતયહ, કાશી વિવાહ જી હોયગો;
મેં કહ્યો દ્વિજ આય બીનતિ; કરે ચરણ સમોયગો.

આય વહાંતે વિવાહ કીનો, અધિક મંગલ તબ ભયો;
નામ ધર્યો શ્રી મહાલક્ષ્મી, દેખી જોરિ દુઃખ ગયો. ૧૩

પરિક્રમા ત્રીજી ચિત્ત આઘ નિકસચલે શ્રીવલ્લભરાધ,
ઝાડખંડમેં પ્રભુનેજતાઈ, અબકેં મોહિમિલો મનભાધ

(છંદ) મિલેંગે હરિદાસપેં, જહાં તીન દમન કહાવહી,
ઈંદ્ર નાગ જી દેવદમન સો મેરો નામ જતાવહીં.

ફેરકે જાળ પ્રજ પધારે, પાંચ સેવક સંગહે.

સદુ હે આન્યોરમે, તહાં દારપેં ઠાડે રહે,

સદુ કહે સ્વામિ કછુ ખેહેં, મેઘન કહિ સેવકકો લેહે
ઇતનેપ્રભુગિરિઉપરબોલે, લાઇ નરો દૂધ અનબોલે.

(છંદ) બોલી નરો યહ પાહુનેઆયેતિનહીકો બેઠારિયે;
પ્રભુ કહત મોહે બેર લાગત, ભલી ચીત બિચારીયે.

લે ગઈ પય પ્યાય આઈ, દેખ શ્રીવક્ષભ કહ્યો;
બચ્યોહે કછુ હમે દીજે, બોલ પહેલોહી ગહ્યો ૧૫

દેખ નરો બોલી હોં વારી, નામ દીજીયે ગર્વ પ્રહારી.
નામ દીનો પુછી વે કહોં હે, કહિ પર્વતપર જાઓ તહોંહે
(છંદ) તહોં દેખે પ્રાણપતિ તબ;હુલસિદોડિતનપુલહી.

વહી સમેં સુખ કહિ ન આવે; પંગુગતિ મતિ ભુલહી,
હસિ કહ્યો સકુટુંબ આવો, નિકટ રહી સેવા કરો;
માની વચન પ્રમાણ કિનો, સાસરે દિશ પગ ધર્યો. ૧૬

કછુક દિનરહી સંગલેઆયે; બસેઅડલમેંનિજહરખાયે;
સંવત પંદ્રહાસડસઠઆયો આસો વદી દ્વાદશીશુભગાયો.

(છંદ) ગાયોશ્રીગોપીનાથજી, જળ જન્મ લીનો આયકે
જાનિ બલકો રૂપ હરખિત, દેત દાન બહાયકે.

ફેરકે ચરણાટ આયે, કછુક દિન રહેં જાનકે;
ધન્યસંવત પંદ્રહા, ધન બહોતરા શુભ માનકેં ૧૭

પોષકૃષ્ણનૌમી જળ આઈ, ધરધર મંગલ હોત બધાઈ;
શ્રીવિટ્તલનાથજન્મભયો સુનિકેકહતફિરત આનંદ ગુણગનિકે

(છંદ) આનંદ બાઢયો ચહુંદિશા, છબી દેખ શ્રીવલ્લભ હસે;
એઉ કછુ મુસકાય ચિતયે, દોઉહસન મેરે મન વસે.
તિલક મૃગમહ છિંચો હરખિત, કહાંલોં ગુણ ગાઘયે;
કૃપાતેં ઉછલિત નિજરસ, છિપત નાંહી છિપાઘયે. ૧૮

શ્રીગોકુલમેં વાસ સુહાયો શ્રીરૂકિમણીપદ્માવતી પતિ ગાયો;
શ્રીગિરિવરધરજિનહીં છબીલો, શ્રીનવનિતપ્રિયઅરવીલો

(છંદ) પ્રિય શ્રી મધુરેશ શ્રી વિકુલેશ શ્રી દારિકેશજી.

શ્રી ગોવર્ધનધર શ્રી ગોકુલચંદ્રમા શ્રી મધુરેશજી.

શ્રી મહનમોહન અષ્ટઘહિ વિધી, રમણ શ્રીવિકુલનાથકે,
તાતકો ચિત્તજનિ સેવા, વિસ્તરી સખ સાથકે, ૧૯

પંદ્રહસેંસત્તાણુંકાર્તિકવિમળદ્વાદશી મંગળનિતઢિંગ;
પ્રથમ પુત્રપ્રગટે શ્રી ગિરિધર, પટગુણ ધર્મી ધર્મધુરંધર

(છંદ) ધુરંધર ઐશ્વર્ય શ્રીગોવિંદ પંચદશ નન્યાનવે,
ઉર્જ શામલ અષ્ટમિ શુભ, ગુરૂ સુદીન પ્રગટે જખે,

ઋતુ વિચિત શૃંગાર આશ્વિન, અસિત તેરસ બ્રાજહી;
શ્રીબાલકૃષ્ણજી મહાપરાક્રમી, વેસુખ સોલેરાજહી. ૨૦

કવિ સહુસુદિસાતે શ્રીગોકુલપંતી, યશસ્વરૂપમાળાસ્થાપિતરતી
સોરહસેં અગ્યારહકાર્તિકસિતઅર્કબુધ રધુનાથશ્રી સહિત,

(છંદ) હેતુ નિજ અભિધાન પ્રકટે, તાત આજ્ઞા માનકે;
 તિથી કલા બુધ મધુ છઠ, વિમલ જ્ઞાન બખાનકે.
 શ્રી યદુનાથ પ્રકટે રહ્યો વિરહ શ્રી ધનશ્યામ સ્વરૂપ કે,
 સહકૃષ્ણ તેરસ રવિજ રિક્ષ, સતકળા શ્રી વિટુલ ભુપકે. ૨૧
 ભામિની, રાની, કમલા, બખાની, પારવતી, જનકી મહારાની
 કૃષ્ણાવતી મિલિ સાતો કહાયે, યહ અલૌકિક રૂપ મહાયે.
 મહાઅલૌકિક અગ્નિકુલ સભ, અલૌકિક અષ્ટછાપ હે.
 અલૌકિક સભ ભક્તજન જે શરણ લીને આપહે;
 યથામતિ કછુ બરનિઆઇ, જનિયો યહ દાસ હેં;
 શ્રી દ્વારકેશ નિરોધ માગે. યહી ફલકી આસ હેં. ૨૨

इति श्रीमूलपुरुष संपूर्ण.

શ્રીગોપીગીતમ્.

જયતિ તેધિકં જન્મના પ્રજઃ શ્રયત ઇન્દિરા શર્ધઃત્ર હિ ।
દયિત દશ્યતાં દ્વિશ્વ તાવકાસ્ત્વયિ ધૃતાસવસ્ત્વાં વિચિન્વતે ॥૧॥

શરદુદાશયે સાધુજાતસત્સરસિજેદર શ્રીમુષા દશા ।

સુરતનાથ તેશુદ્ધકદાસિકા વરદ નિદ્ધતો નેહુ કિં વધઃ ॥૨॥

વિષજલાપ્યયાદ્ય્યાલરાક્ષસાદ્ધર્મારૂતાદ્વૈધુતાનસાત ।

વૃષભયાત્મજાદ્વિધૈતોભયાદૃષભ તે વયં રક્ષિતા મુહુઃ ॥૩॥

ન ખલુ ગોપિકાનન્દનો ભવાનખિલદેહિનામન્તરાત્મદક્ ।

વિખનસાર્થિતો વિધિગુપ્તયે સખ ઉદ્દેયિવાન્સાત્વતાં કુલે ॥૪॥

વિરચિતાભયં વૃષ્ણધુર્ય તે શરણુમીયુષાં સંસ્મૃતેભ્યાત્ ।

કરસરોરુહં કાન્ત કામદં શિરસિ ઘેહિ નઃ શ્રીકરમહમ્ ॥૫॥

પ્રજજનાતિહૃન્વીર યોષિતાં નિજજનસ્મયધ્વંસનરિમત ।

ભજ સખે ભવત્કિંકરીઃ સ્મ નો જલરહાનનં ચાર દર્શય ॥૬॥

પ્રભુતદેહિનાં પાપકર્ષણું તૃણચરાગુગં શ્રીનિકેતનમ્ ।

ફલિફલાર્પિતં તે પદમખુજં કૃણુ કૃષ્ણેષુ નઃ કૃન્ધિઃ હૃન્ધયમ્ ॥૭॥

મધુરયા ગિરા વદગુવાકયયા બુધમનોજ્ઞયા પુન્કરેક્ષણુ ।

વિધિકરીરિમા વીર મુહ્યતીરધરસીધુનાપ્યાયયસ્વ નઃ ॥૮॥

તવ કથામૃતં તપ્તજ્વનં કવિભિરીડિતં કલ્મષાપહમ્ ।

શ્રવણમંગલં શ્રીમદાતતં ભુવિ ગૃણન્તિ તે ભૂરિદાજનાઃ ॥૯॥

પ્રહસિતં પ્રિય પ્રેમવીક્ષણું વિહરણું ચ તે ધ્યાનમંગલમ્ ।

રહસિ સંવિદો યા હૃદિસ્પૃશઃ કુહુક નો મનઃ ક્ષાભયન્તિ હિ ॥૧૦॥

यत्नसि यद्ममत्त यारयन्पशुनलिनसुन्दरं नाथ ते पदम् ।
 शिखतृष्णांकुरैः सीदतीति नः कलिलतां मनः कान्त गच्छति ॥११॥
 दिनपरिक्षये नीलकुन्तलैर्वनरुहाननं भिन्नदायुतम् ।
 घनरजस्वसं दर्शयन्मुहुर्भनसि नः रमरं वीर यच्छसि ॥१२॥
 प्रणतकामदं पद्मज्योतिरं धरणिमण्डनं ध्येयमापदि ।
 यरक्षुपंकजं शतमं य ते रमण्य नः स्तनेष्वपयधिष्ठन ॥१३॥
 सुरतवर्द्धनं शोभनाशनं स्वरितवेष्टना सुषु युग्मिमतम् ।
 धतरसंगविस्मारणं नृणां वितर वीर नस्तेधराभृतम् ॥१४॥
 व्यटति यद्भवानन्दि काननं त्रुटिर्गुणायते त्वामपश्यताम् ।
 कुटिलकुन्तलं श्रीमुष्पं य ते जड उद्दीक्षतां पद्मकृदृशाम् ॥१५॥
 पतिसुतान्वयज्जातुमान्धवानतिविज्ञेय तेऽन्त्यन्धुतागताः ।
 गतिविदस्त्वोद्गीतमोहिताः कितय योषितः कस्त्यजेन्निशि ॥१६॥
 रहुसि संवीदं हृच्छयोदयं प्रहसिताननं प्रेमवीक्षणम् ।
 षृङ्गदुरः श्रियो वीक्ष्य धाम ते मुहुरतिरपृष्टं मुह्यते मनः ॥१७॥
 प्रणवनौकसां व्यक्तिरंग ते वृजिनहन्त्यसं विधमंगलम् ।
 त्यजभनाङ्ग्य नस्त्वत्पृष्ठोत्तमनां स्वजनहृदरेभ्यन्निपूदनम् ॥१८॥

यत्ते मुञ्जत यरणाभ्युद्गुं स्तनेषु
 लीताः शनैः प्रिय दधीमहि कर्कशेषु ।
 तेनाटवीभटसि तद्व्यथते न कीदृशितः
 कूर्पादिलिभ्रमिति धीर्लवदायुषां नः

॥१९॥

इति श्रीगोपीगीतं संपूर्णम्.

अथ श्रीयमुनाष्टक.

नमामि यमुनामहं सकलसिद्धिहेतुं मुदा ॥

मुरारिपदपङ्कजस्फुरदमन्दरेणूतकटाग्र ।

तटस्थनवकाननप्रकटमोह पुष्पाभ्युना ।

सुरासुरसुपूजितस्मरपितुः श्रियं भिञ्जतीम् ॥ १ ॥

कलिन्दगिरिभस्तके पतदमन्दपूरोज्ज्वला ।

विलासगमनोदलसत्प्रकटगंडशैलोल्लसता ॥

सधोषगतिहंतुरा समधिर्दृढोलोत्तमा

मुकुन्दरतिवर्द्धिनी जयति पद्ममन्धोः सुत ॥ २ ॥

लुपं लुवनपावनीमधिगतामनेकस्वनैः

प्रियाभिरिव सेवितां शुक्रभयूरहं साद्विभिः ॥

तरंग लुङ्कङ्कण प्रकटमुक्तिकावालुका ।

नितम्भतटसुहरीं नमत कृष्णतुर्यप्रियाम् ॥ ३ ॥

अनंतगुणभूषिते शिवविरंचिदेवस्तुते ।

धनाधननिभे सदा ध्रुवपराशराभीष्टदे ।

विशुद्धमथुरातटे सकलगोपगोपीवृते ।

कृपाजलधिसंश्रिते भम मनः सुभं भावय ॥ ४ ॥

यथा यरणुपद्मज्ज मुररियो प्रियं भावुका ।

सभागमनतोऽभवत् सकलसिद्धिहा सेवताम् ॥

तथा सदृशताभियात् कमलज सपत्नीवयध्वरि ।

प्रियकलिनहया मनसि मे सदा स्वीयताम् ॥५॥

नभोस्तु यमुने सदा तवचरित्रमत्यद्भुतम् ।

न जतु यमयातना भवति ते पयःपानतः ॥

यमोऽपि भगिनीसुतान्कथमु हन्ति दृष्टानपि ।

प्रियो भवति सेवनात् तव हरेर्यथा गोपिकाः ॥६॥

भमास्तु तव सन्निधौ तनुवत्त्वमेतावता ।

न दुर्लभतमा रतिभुररिपौमुकुन्दप्रिये ॥

अतोस्तु तव लालना सुरधुनी परं संगमात् ।

तवैव भुविङ्गीर्तिता न तु कदापि पुष्टिस्थितैः ॥७॥

स्तुतिं तव करोति क कमलजसपत्नि प्रिये ।

हरेर्यदनुसेवया भवति सौख्यमाभोक्षतः ॥

धयं तव कथाधिका सकलगोपिकासंगमः ।

स्मरश्चभजलाण्डुलिः सकलगान्धर्वैः संगमः ॥८॥

तवाष्टकमिदं मुहा पठति स्मरसुते सदा ।

समस्तदुरितक्षयो भवति वै मुकुन्दे रतिः ॥

तथा सकलसिद्धयो मुरारिपुत्र संतुष्यात ।

स्वभावविजयो भवेद्दहति वहललः श्रीहरेः ॥९॥

इति श्रीमद्ब्रह्माचार्यविरचितं श्रीयमुनाष्टकं संपूर्णम्

અથ શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ.

પદ ૧ જી, રાગ રામકલી.

પ્રિયસંગ રંગભરિ કરિ કલોલે; પ્રિય૦ સખનકો સુખ-
દેન, પીયસંગ કરત સેન; ચિત્તમેં તખ પરત ચેન, જખહી
ખોલેં. પ્રિય૦ અતિહી વિખ્યાત, સખ ખાત ઇનકે હાથ;
નામ લેત કૃપા કરે અતોલેં. દરસકરિ પરસકરિ ધ્યાન હિયમેં
ધરે; સદા વ્રજનાથ ઇનસંગ ડોલે. પ્રિય૦ ૨ અતિહિ સુખ-
કરન, દુઃખ સખનકે હરન, એહી લીનો પરન દેજી કોલેં;
એસી યમુને જન તુમ કરો ગુન ગાન; રસિક પ્રિતમ પાય
નગ અખોલે. પ્રિય૦ ૩

પદ ૨ જી.—શ્યામ સુખધામજહાં નામ ઇનકે, શ્યામ.
નિશાદિના પ્રાણપતિ આય હિયમેં ખસેં; જોઈ ગાવે સુજશ
ભાગ્ય તિનકે. શ્યામ. ૧ ચેહિ જગમેં સાર, કહત વારંવાર,
સખનકે આધાર, ધન નિર્ધનનકે; લેત યમુને નામ દેત અભે
પદ દાન; રસિક પ્રિતમ પ્રિયા ખસ જી ઇનકે, શ્યામ. ૨

પદ ૩ જી,—કહેત શ્રુતિસાર નિર્ધાર કરિકે. કહેત. ઇન
ખિના કોન એસી કરે હે સખી; હરત દુઃખદંદ, સુખકંદ
ખરખે. કહેત, ૧ બ્રહ્મસંબંધ જખ હોત યા જીવકો, તખહિં

ધનકી ભુજ વામ ફરકે; દોરિકરિ સોરકરી જાય પિયસોં કહે,
અતિહિ આનંદ મનમેંજી હરખે. કહેત. ૨ નામ નિર્મોલ
નગ લે કોઉ ના સકે, ભક્ત રાખત હિયે હાર કરકે; રસિક
પ્રીતમ જીકી હોત જાપર કૃપા, સોઇ શ્રીચમુનાજીકો રૂપ પરખે.

પદ ૪ થું—નેનભરિ દેખી અબ ભાનુ તનયા. નેન.
કેલિ પિયસોં કરે ભ્રમર તબહિં પરે; શ્રમજલ ભરત આનંદ
મનયા. નેન૦ ૧ ચલત ટેઢી હોહિ, લેત પિયકો મોહી, ધન
ખિના રહત નહિ, એક છિનયા. રસિક પ્રિતમ રાસ કરત
ચમુના પાસ, માનો નિર્ધનનકી હે જી ધનયા.

પદ ૫ મું—શ્યામસંગ શ્યામઁહે રહિ શ્રીચમુને.
સુરતશ્રમખિંદુતેં સિંધુસી વહિ ચલી, માનો આતુર અલી
રહી ન ભવને. શ્યામ૦ ૧ કોટિ કામહિં વારોં, રૂપ નેનન
નિહારો, લાલ ગિરિધરન સંગ કરત રમને, હરખી ગોવિંદ
પ્રભુ નીરખી ધનકી ઓર, માનો નવદુલહની આઈ ગોનેં.

પદ ૬ ઠું—ચરણપંકજરેણુ શ્રીચમુનેજી દેની. ચરણ૦
કલિયુગ જીવ ઉદ્ધારન કારન; કાટત પાપ અબધાર પેની.
ચરણ૦ ૧ પ્રાણપતિ પ્રાણસુત, આયે ભક્તન હિત, સકલ
સુખકી તુમ હો જી શ્રેની; ગોવિંદ પ્રભુ વિના રહત
નહિ એક છિનું, અતિહિ આતુર અંચલ જી નયની. ચરણ૦ ૨

પદ ૭ મું—શ્રીયમુનાસી નાહીં કોઉ ઓર દાતા. શ્રીયં
જે ધનકી શરણુ જાતહે દોરીકે, તાહિકોં તીહિંછિનુ કરી
સનાથા. શ્રીયં ૧ એહિ ગુણુ ગાન રસખાન રસના, એક
સહસ્ર રસના ક્યોં ન દદિ બિધાતા, ગોવિંદ પ્રભુ તન મન ધન
વારને, સખહિકો જીવન ધનહીકેજી હાથા. શ્રીયં ૨

પદ ૮ મું—શ્રી જમુના જસ જગતમેં જોઈ ગાવે, શ્રીજં
તાકે આધીન બહે રહત હેં પ્રાણુપતિ, નેન ઓર બેનમેં રસજી
છાવે. શ્રી જં ૧ વેદ પુરાનકી બાત યહ અંગમ હે, પ્રેમકો
ભેદ કોઉ ન પાવે, કહેત ગોવિંદ શ્રીયમુનેકી જાપર કૃપા,
સોઈ શ્રીવલ્લભકુલ શરણુ આવે. શ્રીજં ૨

પદ ૯ મું—ધાય કે જાય જે શ્રીયમુના તીરે. ધાયં તાકિ
મહિમા અખ કહાંલગ બરનિયે, જાય પરસત અંગ પ્રેમ નીરે.
ધાયં ૧ નિશ દીના કેલિ કરત મનમોહન, પિયાસંગ ભક્ત-
નકી હે જી ભીરે; છીતસ્વામિ ગિરિધરન શ્રી વિઠ્ઠલ, ધન
બિના નેક નહિ ધરત ધીરે ધાયં ૨

પદ ૧૦ મું—જ મુખતેં શ્રીયમુને યહ નામ આવે, જ મું
તાપર કૃપા કરેં શ્રીવલ્લભ પ્રભુ; સોઈ શ્રીયમુનાજીકો ભેદ
પાવે. જ મું ૧ તન મન ધન સખ લાલ ગિરિધરનકો,
દેકેં ચરન જખ ચીત્ત લાવે, છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રી વિઠ્ઠલ,
નેનન પ્રગટ લીલા દિખાવે.

પદ ૧૧ મું.—ધન્ય શ્રીયમુને નિધિ દેનહારી, કરત ગુન-
ગાન અજ્ઞાન અધ દૂર કરિ; જય મીલવત પ્રિય પ્રાનપ્યારી.
ધન્ય૦ ૧ જીન કોઉ સદેહ કરો ખાત ચિત્તમેં ધરો, પુષ્ટિપંથ
અનુસરો મુખજી કારી; પ્રેમકે પુંજમેં, રાસરસકુંજમેં, તાહી
રાખત રસરંગ ભારી. ધન્ય૦ ૨ શ્રીયમુને ઓર પ્રાણપતિ પ્રાણ
ઓર પ્રાણમુત, ચહું જન જીવપર દયા બિચારી; છીત-
સ્વામિ ગિરિધરન શ્રી વિઠ્ઠલ, પ્રિતકે લીયે અખ સંગ ધારી.

પદ ૧૨ મું.—ગુણ અપાર મુખ એક કહાંલોં કહિયે,
ગુણ. તજે સાધન ભજે નામ શ્રીજમુનાજીકો; લાલગિરિધર-
નવર તખ્તિ પૈયે. ગુણ૦ ૧ પરમ પુનિત પ્રીતકી રીત
સખ જાનિકે, દ્વંદ્વ કરી ચરણ કમલ જી ગ્રહીયે; છીતસ્વામિ
ગિરિધરન શ્રી વિઠ્ઠલ, એસી નિધિ છાંડી અખ કહાં જી જૈયે.

પદ ૧૩ મું.—ચિત્તમેં શ્રીયમુના નિશહિન જો રાખો.
ચિત્ત૦ ભક્તકેવશ કૃપા કરતહે સર્વદા; એસો શ્રીયમુનાજીકો
હેજી સાખો. ચિત્ત૦ ૧ જો મુખતેં શ્રીયમુને યહ નામ આવે,
સંગ કીજે અખ જય તાકો; ચતુર્ભુજદાસ અખ કેહેતહેં
સખનસો, તાતેં શ્રીયમુને યમુને જી ભાખો. ચિત્ત૦ ૨

પદ ૧૪ મું.—પ્રાણપતિ વિહરત શ્રીયમુનાકુલે, પ્રાણ૦
લુન્ધમકરંદકે ભ્રમર જ્યોં ખસ ભયે; દેખી રવિઉદય માનો

કમલ ફૂલે, પ્રાણુ ૧ કરત ગુંજર મુરલીજી લે સાંવરે, સુનત
વ્રજવધૂ તન સુધિ જી ભૂલે, ચતુર્ભુજદાસ જમુને પ્રેમસિંધુ
મેં; લાલગિરિધરન અખ હરખી જીલે. પ્રાણુ ૨

પદ ૧૫ મું.—વારંવાર શ્રીયમુને ગુણ ગાન કીજે. વારં
એહી રસનાતેં ભજે નામરસ અમૃત; ભાગ્ય જાકે હેં સોધ જી
પીજે. વારં. ૧ ભાનુતનયા દયા અતિહી કરૂણામયા; ધનકી
કરિ આસ અખ સદાઇ જીજે; ચતુર્ભુજદાસ કહે સોધ પિય-
પાસ રહે, જોઇ શ્રીજમુનાજીકે રસ જી ભીજે. વારં. ૨

પદ ૧૬ મું.—હેતકરી દેત શ્રીજમુને વાસ કુંજે. હેત.
જહાં નિસ વાસર રાસમેં રસિકવર, કહાં લગ બરનિયે પ્રેમ
પુજે. હેત. ૧ થકિત સરિતાનીર, થકિત વ્રજ વધુ ભીર;કોડિ
ન ધરત ધીર મુરલી સુનીજે, ચતુર્ભુજદાસ જમુને પંકજ
જાનિ, મધુપકીનાંઇ ચિત્ત લાય ગુંજે. હેત. ૨

પદ ૧૭ મું.—ભક્તપર કરી કૃપા શ્રીયમુને જી એસી. ભક્ત.
છાંડી નિજ ધામ વિશ્રામ ભૂતલ કિયો, પ્રગટલીલા દિખાઇ
જી તેસી. ભક્ત. ૧ પરમ પરમારથ કરતહે સખનકોં, દેત અ-
દ્ભુત રૂપ આપ જેસી, નંદદાસ ચોં જાનિ દઢકરિ ચરણ ગ્રહે,
એક રસના કહા કહોં વિસેષી. ભક્ત. ૨

પદ ૧૮ મું.—નેહ કારન શ્રીયમુને પ્રથમ આઇ, નેહ.

ભકતકે ચિત્તકી વૃત્તિ સખ જનહી; તહાંતે અતિહિં આતુર
જી ધાઈ. નેહ. ૧ જાકે મન જેસી ઇચ્છા હતી તાહિકી, તેસિહી
આય સાધજી પૂજાઈ; નંદદાસ પ્રભુ તાપર રીઝી રહે, જેઈ
શ્રીયમુનાજીકે જસ જી ગાઈ. નેહ. ૨

પદ ૧૯ મું—તાતેં શ્રીયમુને યમુને જી ગાવો, તાતેં.
શેષ સહસ્ર મુખ નિશદિના ગાવત; પાર નહિ પાવત તાહી
પાવો. તાતેં. ૧ સકલ મુખ દેનહાર તાતેં કરો ઉચ્ચાર, કહતહુ
વારંવાર જીન બુલાવો; (યમુને બુલાવો.) નંદદાસકી આસ
શ્રીયમુને પૂરન કરી, તાતેં ધરી ધરી ચિત્ત લાવો. તાતેં. ૨

પદ ૨૦ મું, ભાગ્ય સૌભાગ્ય શ્રીયમુને જી દેઈ, ભાગ્ય.
બાત લૌકિક તજે પુષ્ટિ યમુને ભજે; લાલ ગિરિધરનવરંતબ
મિલેઈ. ભાગ્ય. ૧ ભગવદીસંગકરી બાત ધનકી લહે, સદા
સાન્નિધ્ય રહે કેલી મેઈ; નંદદાસ જાપર કૃપા શ્રીવક્ષલ કરે;
તાકો શ્રી યમુને સદા વસ જી હેઈ. ભાગ્ય. ૨

પદ ૨૧ મું.—નામ મહિમા એસો જો જાનો, નામ. મર્યા-
દાદિક કહે લૌકિક મુખ લહે; પુષ્ટિકો પુષ્ટિપંથ નિશ્ચે બાનો. ૧
સ્વાતિ જલ બુદ્ધ જળ પરતહે જહિમેં, તાહિમેં હોત તેસો
જી વાનો, શ્રીયમુને કૃપા સિંધુ જાનિ સ્વાતિ જલ બહુ માનિ,
સુર ગુણ પૂર કહાંસોં બખાનો. નામ. ૨

પદ ૨૨ મું.—ભકતકોં સુગમ શ્રીયમુને અગમ ઓરેં. ભ
કત. પ્રાતહી નહાત અથ જાત તાકે સકલ; જમહું રહત તાહી
હાથ જોરે. ભકત. ૧ અનુભવિ બિના અનુભવ કહા જાનહી,
જાકો પિયા નહિ ચિત્ત યોરે; પ્રેમકે સિંધુકો મરમ જાન્યો નહિ
સુર કહે કહા ભયો દેહ ઓરે. ભકત, ૩

પદ ૨૩ મું,—ફલફલિત હોય ફલરૂપ જાને, ફલ, દેખીહુ
ના સુની તાહીકી આપુની; કાહુકી બાત કહો કેસે જુ માને.
ફલ, ૧ તાહિકે હાથ નિર્મોલ નગ દીજીયે; જોઈ નીકે કરી
પરખી જાને, સુર કહે ફરતેં દૂર બસિયે સદા; શ્રીયમુનાજી
કો નામ લિજે જુ ધાને. ફલ, ૨

પદ ૨૪ મું,—શ્રીયમુને પતિ દાસકે ચિન્હ ન્યારે, ભગ
વદીકો ભગવત્સંગ મિલિરહતહેં; જાકે હીયે બસત પ્રાણ પ્યારે.
શ્રીય, ૧ ગુઠ યમુને બાત સોઈ અબ જાનહી, જાકે મન મોહન
નેનતારે; સૂર સુખસાર નીરધાર વે પાવહી, જાપર હોય શ્રી
વલ્લભ કૃપારે. શ્રીય. ૨

પદ ૨૫ મું.—શ્રીયમુને રસખાનકોં શીષ નાઝિં, એસી
મહીમા જાન ભકતકોં સુખદાન, જોઈ માગો સોઈ જુ પાઝિં.
શ્રીય ૦ ૧ પતિત પાવન કરન નામ લિનો તરન. દ્રઢ કરિ ગ્રહિ
ચરન કહું ન જાઝિં; કુંભનદાસ લાલ ગિરિધરનમુખ નિરખત
યહિ આહત નહિ પલક લાઝિં. શ્રીય. ૨

પદ ૨૬ મું.—શ્રીયમુને અગનિત ગુન ગને ન જાઈ.
શ્રીય, યમુને તટ રેણુ તે હોત હે નવિન તનુ; ઇનકે સુખદેનકી
કહા કરો ખડાઈ. શ્રીય. ૧ ભક્ત માંગત જોઈ દેત તેહી છિનું, સો
એસી કો કરે પ્રણ નીલાઈ; કુંભનદાસ લાલ ગિરિધર નમુખ
નિરખત; કહો કેસે કરિ મન અઘાઈ, શ્રીય, ૨.

પદ ૨૭ મું.—શ્રીયમુનેપર તન મન ધન પ્રાણ વારોં, શ્રીય.
જાકી કીરતિ કોન વિશદ અખ કહિસકે; તાહી નૈનનતેં ન નેક
ટારોં. ૧ ચરન કમલ ઇનકે જુ ચિંતત રહોં; નિસહિના નામ
મુખ તેં ઉચ્ચારોં; કુંભનદાસ કહે લાલગિરિધરનમુખ, ઇનકી
કૃપા જાઈ તખ નિહારોં. શ્રીય. ૨

પદ ૨૮ મું.—ભક્તકી ઇચ્છા પૂરન શ્રીયમુને જુ કરતા.
ભક્ત, ખિના માગે હુ દેત કહાંસોં કહોં હેત; જેસે કાહુકો કોઉ
હોય ધરતા. ભક્ત, ૧ શ્રીયમુના પુલિન રાસ વ્રજ વધુ લિયેં
પાસ મંદ મંદ હાસકર મનજુ હરતા, કુંભનદાસ લાલગિરિધરન
મુખ નિરખત, યહી જીય લેખત શ્રીયમુનેજુ ભરતા. ભક્ત ૦ ૨

પદ ૨૯ મું.—રાસરસસાગર શ્રીયમુને જુ જાની, બહત.
ધારાતન પ્રતિછિનું નૂતન, રાખત અપને ઉરમાંજુ ઠાની.
રાસ. ૧ ભક્તકો સહિ ભાર, દેત જુ પ્રાનઆધાર, અતિહી
ખોલત મધુર, મધુરખાની; શ્રી વિકૃલ ગિરિધરનવર વસ

કીયે. કોનપેંજત મહિમા બખાની. રાસ. ૨

પદ ૩૦ મું—ભક્તપ્રતિપાલ જંબલ ટારે, અપને રસ-
રંગમે સંગ રાખત સદા, સર્વદા જોધ શ્રીયમુને નામ ઉચ્ચારે.
ભક્ત. ૧ ઇનકી કૃપા અબ કહાંલગ બરનિયે, જેસે રાખત
જનની પુત્ર બારે. શ્રીવિકુલ ગિરિધરનસંગ વિહરત, ભક્તકો
એક છિન ના બિસારે. ૨

પદ ૩૧ મું—શ્રીયમુનાજીકો નામ લે સોધ સુહાગી. શ્રીય.
ઇનકે સ્વરૂપકો સદા ચિંતન કરત; કલ ન પરત જાય લેહ
લાગી. શ્રીય. ૧ પુષ્ટિમારગમરમ અતિહી દુર્લભ કરમ, છાંડી
સગરે પરમ પ્રેમ પાગી; શ્રી વિકુલ ગિરિધરન એસી નિધી,
ભક્તકોં દેત હે બિના માગી. શ્રીય. ૨

પદ ૩૨ મું—કોનપેં જત શ્રીયમુને જી બરની; સબહીકો
મનમોહત મોહન; સો પીયાકો મન હેજી હરની. કોન૦ ૧
ઇનબિના એકછિન રહેત નહિ જીવન ધન, વ્રજચંદ મન
આનંદ કરની; શ્રીવિકુલ ગિરિધરન સંગ આયે; ભક્તકે
હેત અવતાર ધરની. કોન૦ ૨

પદ ૩૩ મું—શ્રીયમુને તુમસી એક હો જી તુંમહી. કરિ
કૃપા દરસ નિસવાસર દીજિયે; તિહારે ગુનગાનકો રહે ઉઘ-
મહી. શ્રીય૦ ૧ તિહારે પાયેતે સકલનિધિ પાવહી; ચરણક-

મલ ચિત્ત ભ્રમર ભ્રમહી, કૃષ્ણદાસનિ કહે' કોન યહ તપ
કિયો, તિહારે ઢીગ રહત હે' લતા દ્રુમહી. શ્રીયં ૨

પદ ૩૪ મું—એસી કૃપા કીજે લીજીયે નામ. એસીં
શ્રીયમુને જગવંદની ગુણ ન જાત કાહુ ગિનિ; જિનકે એસે
ધની સુંદર શ્યામ. એસીં ૧ દેત સંયોગરસ એસે પિયુ હેજી
બસ, સુનત તિહારો સુજસ પૂરે સખ કામ; કૃષ્ણદાસનિ કહે
લક્ષ્મિ કારને; શ્રીયમુને એકછિંન નહિ કરે વિશ્રામ. ૨

પદ ૩૫ મું—શ્રીયમુનાકે નામ અથ દૂરિ ભાજે. જિનકે
ગુન સુનનકો લાલગિરિધરનપિય. આય સનમુખ તાકે બિરા-
જે. શ્રીયં ૧ તિહિછિનું કાજ તાકે સગરે સરે, જાચ કે મિલે
વ્રજ વધુ સમાજે; કૃષ્ણદાસનિ કહે તાહિ અખ કોન ડર,
જાકે ઉપર શ્રીયમુને સી ગાજે. શ્રીયં ૨

પદ ૩૬ મું—શ્રીયમુનાજીકો નામ તેછજી લેહે, શ્રીયં ૦
જાકી લગન લગી નંદલાલસોં; સર્વસ્વ દેકે નિકટ રહેહે.
શ્રીયં ૧ જિનહી સુગમ જાનિ વાત મનમેંજી માનિ, બિના
પહેચાંનિ કેસેંજી પૈયે; કૃષ્ણદાસનિ કહે' શ્રીયમુનેનામ નૌકા.
લક્ષ્મિલવસિંધુતેં ચોંહી તરિયે. શ્રીયં ૨

પદ ૩૭ મું—શ્રીયમુનેકી આસ અખ કરતહે' દાસ. શ્રીં
મન કર્મ બચન કર જોરિ કે માગત, નિશાહિના રાખીએ

અપનેજી પાસ, શ્રીય૦ ૧ જહાં પિય રસિકવર રસિકની રા-
ધિકા, દોઉ જન સંગમિલિ કરત રાસ; દાસ પરમાનંદ પાયે
અળ વ્રજચંદ દેખી સીરાને નેન મંદહાસ. શ્રીય૦ ૨

પદ ૩૮ મું-શ્રીયમુનેકે સાથ અળ ફિરતહેં નાથ, શ્રીય૦
ભક્તકે મનકે મનોરથ પુરન કરત, કહોંલોં કહિયે ધનકીજી
ગાથ. શ્રીય૦ ૧ વિવિધસિંગાર આલુખન પહેરેં, અંગ અંગ
શોભા બરનિ ન જાત, દાસ પરમાનંદ પાયે અળ વ્રજચંદ,
રાખે અપને શરન બહે જી જાત. શ્રીય૦ ૨

પદ ૩૯ મું-શ્રીયમુને પિયકોં બસ તુમજી કિને, શ્રીય૦
પ્રેમકે ફંદતે અહિજી રાખે નિકટ, એસે નિર્મોલ નગ મોલ
લિને. શ્રીય૦ ૧ તુમજી પડાવત તહાં અળ ધાવત, તિહારે
રસરંગમેં રહત ભીને; દાસ પરમાનંદ પાયે અળ વ્રજચંદ,
પરમ ઉદાર શ્રીયમુનેજી દીને. શ્રીય૦ ૨

પદ ૪૦ મું-શ્રીયમુને સુખકારની પ્રાણપતિકે. શ્રીય૦
જીને ભુલિજાત પિયા તિને સુધિકરિદેત; કહોંલોં કહિયે ધન-
કેજી હિતકે. શ્રીયમુ૦ ૧ પિયસંગ ગાન કરે, ઉમંગી જો રસ
ભરે, દેત તારી કર લેત ઝટકે; દાસ પરમાનંદ પાયે અળ
વ્રજચંદ, એહી જાનત સળ પ્રેમગતિકે. શ્રીયમુ૦ ૨

ઇતિ શ્રી યમુનાજીકે ૪૦ પદ સમાપ્ત.

ધોળ.

ધન્ય ધન્ય શ્રી યમુનાજી સુખદાઈમા, સેવકજનને સદા
 સુહાઈમા; સુંદર શ્યામ અંગે અતિ સોહેમા, નિરખતાં નિજ
 જનનાં મન મોહેમા. ભાલ વિશાળ કમળ દળ નયનમા,
 નાસિકા કિર કોકિલ કલખેનમા; બિંબથી અધિક અધર
 અરૂણાઈમા, કોમલ ગલ સ્થલ ઝલકાઈમા. દાડિમ બીજ
 દંત અતિ ઓપેમા, રતિપતિની મર્યાદા લોપેમા; બ્રહ્મકુટી
 ધનુષ કામનુ રાજેમા, મસ્તક કેસ મધુપ સમ છાજેમા,
 નખશિખ સુંદર અતિ સુકુમારમા, વૈભવ બાઢયો અંગ
 અપારમા, તરણિ તનયા તરણ છે બાલમા, અંદ્ર મુખીને રૂપ
 રસાલમા. કૃપા કરી ક્ષિતિ ઉપર પધાર્યામા, અનેક પતિત
 જનને ઉદ્ધાર્યામા; કાલિંદીની કીર્તિ જગત વધારીમા, જળ
 અતિ શીતળ ને સુખકારીમા. અનેક દેશને પાવન કરતાંમા,
 ચરણ શ્રી વ્રજમંડળમાં ધરતાંમા; તેણે કરી વૈભવ અતીશે
 વાઢ્યોમા, ભક્તનો સકળ મનોરથ સાધ્યોમા. ખેડે તટ હસ્ત
 કમળ છબી છાજેમા, લહેર તે કંકણરૂપ ગિરાજેમા. વાલુકા
 ચમકે ઝગમગ મોતીમા, માણેક હીરાની અતિ જ્યોતિમા.
 અંગ અંગ મુક્તાનાં આબ્રણુમા, તે તો જળપ્રહીથી આવ-
 રણુમા; સખિજીને સંગ કોકિલા મોરમા, સારસ હંસ ને કીર

ચકોરમા. ત્રિવિધ સમીર સમીપે ચાલેમા, તે તો ત્રિવિધ તા-
પને ટાળેમા. ખેઉ ત્રટ વૃક્ષલતા રહ્યાં પુલીમા, શાખાઓ
જળ ઉપર રહી ઝુમીમા. અધિક સમીપ શ્રી વૃન્દાવનમા,
કુંજે કુંજે સૌરભ સહિત સુમનમા; શિતળ સુગંધ સુખદ વહે
નિરમા, તીર ખેસે ઠોર ઠોર આભીરમા. રાણીજીના સૌભાગ્ય
નો નહિ પારમા, શા શા કહું વૈભવતણા પ્રકારમા; પ્રભુજીના
ગુઢ રમણુ મધ્યે પાતીમા, પ્રિતમસંગ સદા મહમાતીમા. સદા
નિરંતર વ્રજપતિ ખેલેમા, રાણીજી સદા નિકટ રંગ રેલેમા.
દંપતિ શ્રમ જલસહિતવિહારમા; જલ મધ્ય કિડત વિવિધ
પ્રકારમા; તેણે કરી શતવણી શોભા બાઢીમા, રાણીજીનો
મહિમા અતુલ અગાધેમા; જે જન સદા ધરે ચિત્ત ધ્યાનમા,
તેહને પુષ્ટિતણું કરે દાનમા. વ્રજપતિ લીલા પ્રગટ દેખાડેમા,
ચરણ કમળ રસ સ્વાદ ચખાડેમા; અષ્ટમહાસિદ્ધિનું કરે
દાનમા, ભાવે જે કરે અંબુ પાનમા. દર્શને સકળ આપદા
ટાળેમા, ભક્તને અભય પદારથ આપેમા, એવું શ્રી
મહારાણીજીનું રૂપમા, નખશિખ સુંદર પરમ અનુપમા.
સદા ખિરાળે શ્રીવ્રજની માંહેમા, નિત્યપ્રતિવિલસે
વ્રજપતિ બાંહેમા, પુષ્ટિ ભક્તની કરજે સારમા, કૃપા કરી
ઉતારે ભવ પારમા. નિજ સેવક એ છે આશમા, સદા રાખો
ચરણકમલની પાસમા.

ધોળ.

હરનિશ હરશન દીજીયે, કલિંદંજ હરનિશ દર્શન દીજીયે,
 ટેક. બાળ પશુ બુદ્ધિમાં અજ્ઞાન છું પણ આપની, આ વિ-
 નતિ કરતાં મન બહીજીયે. કલિંદંજ ૧ જનુની પ્રકાર
 સ્નેહ જીવ ઉપર રાખતાં, મારા સાધન વિના તે આપ સીઝીયે. •
 કલિંદંજ ૨ ભકતને તે ભકિત દાતા આપ ભવતારણિ, મા
 પ્રેમનો તે પંથ પતિજીયે. કલિંદંજ ૩ મેઘ શ્યામરૂપે આપ
 ભાનુની સુતા છો; આ કારણ એ શ્યામ સ્નેહ બીજીયે.
 કલિંદંજ ૪ પર્મ કૃપાળ આપ અધમ ઉદ્ધારણી, મા પુષ્ટિ-
 રસ પાઓ તો કાંઈ પીજીયે. કલિંદંજ ૫ નિજજન ધ્યાન માગે
 અર્થ કમળનું, માજેમધૃત ખાંડ મધ્યે કીજીયે. કલિંદંજ ૬.

શ્રી યમુનાજીની આરતિ.

જય જય શ્રી યમુના મા (૨) જોતાં જન્મ સુધાર્યો, ધન્ય
 ધન્ય તમો ધન્ય. જય જય ૧. શામલડી સુરત મુરત માધુરી
 મા (૨) પ્રેમ સહિત પટરાણી પરાક્રમે પુરાં મા. જય જય ૨.
 ઘેવર વન ચાલ્યાં મા (૨) ગંભીરે ઘેર્યા મા (૨) ચુંદડીએ ચટ-
 કાલાં પહેર્યા ને લહેર્યાં. જય જય ૩. ભુજ કંકણ રૂડાં મા
 (૨) ગુજરીઓ ચુડી મા (૨) બાબુબંધને બેરખા, પહોંચી

રત્ન જડીત. જય જય ૪. ઝાંઝરને ઝમકે મા (૨) વિંછીયાને
ઝમકે મા (૨) નુપુરને નાદે મા, ધુધરીને ધમકે. જય જય ૫.
સોળે શણુગાર સજ્યા મા (૨) નકવેસર મોતી મા (૨)
આભરણમાં આપો છો. દરપણ મુખ જોતાં. જય જય ૬. તટ
• અંતર રૂડાં મા (૨) શોભિત જળ ભરીયાં (૨) મન વાંછિત
મુરલીધર સુંદર વર વરીયાં. જય જય ૭. લાલ કમળ લપ-
ટાણાં (૨) જોવાને ગયાંતાં મા (૨) કહે માધવ પરિક્રમા,
મ્રજની કરવાને ગયાંતાં. જય જય ૮.

૨

જય જય મહારાણી જમુના, જય જય પટરાણી જમુના.
સુંદર સતવાદી નાર, તપ કરી પ્રભુને આરાધિયા, પ્રીતે
પરણ્યાં મોરાર. જય જય ૧. સુરજ દેવતાની દીકરી વેદ
પુરાણે વખાણ, ભાઈને બહાલીરે બહેનડી, પસંતી આપી છે
સાર; જય જય ૨. રૂપે રૂડાં જળ શામળાં, વેગે ચાલે ગંભીર
તીરે તોરંગ ઓપતાં, મ્રજ વધ્યો વિસ્તાર; જય. ૩ ચરણા
ચોળીને ચુંદડી, ઉરપર લટકંતો હાર. કંકણ કુંડલ ને ટીલડી,
સજ્યા માથે સોળે શણુગાર. જય જય ૪. વૃંદાવન વીંટાઈ
રહ્યું, મથુરાં જળ સ્થળ આધાર; ગોકુળ મહાવન પાસે વસ્યા
વહાલો મહારો નંદકુમાર. જય જય ૫. જળ જમુનાનાં ઝી-

લતા તુટ્યા નવસર હાર; મોતી સર્વે વેરાઈ ગયાં, હીરલો
લાગ્યો છે હાથ. જય જય ૬. રામઘાટ, શ્યામઘાટ, ઠકરાણીઘાટ
બીજા ઘાટ અપાર, અજાણે અધર્મી નાહી ગયો, તેનો માથે
કર્યો ઉદ્ધાર. જય જય ૭. અઠાવીસ કુંડ ઉજ્જડ થયા,
ભાઈનો ભાગ્યો ભણુકાર; પરાક્રમે ગેલ ચલાવીયાં, વ્રજમાં
ક્રીધો વિસ્તાર. જય જય ૮. નાહ્ય ગાય પયપાન જે કરે તેને
જમનો નહી ભણુકાર, કરજોડી કહે હરિદાસ, નહાજે વારંવાર.
જય જય મહારાણી જમુના. ૯.

૩

હાંરે મન મોહનલાલ (૨) મારગડો મૂકો તો મથુરાં જઈએ;
છો ચતુર સુબાણુ (૨) પરદારાને પડછાયે નવ રહીએ. મન ૧
મારા સંગની સાહેલી સવળી ગઈ, હું તો અકલડી વનમાંહે
રહી; મારું શરીર તપે છે ને માથે મહી. મન. ૨. છો નંદ-
તણા મુત નાનડીયા, તમો આવો છો અડીઆ અડીઆ;
પ્રભુ શા માટે કેડે પડીઆ. મન. ૩ વલ્લભના સ્વામી છો
રસીયા, દહીં દૂધ પર આવો છો ધસીયા; હાંરે ધન્ય ભાગ્ય
અમારાં, બહાલા વ્રજ વસિયા. મન. ૪.

श्री सर्वोत्तम स्तोत्र.

प्राकृतधर्मानाश्रयमप्राकृतनिष्पन्नधर्मरूपमिति निगमप्रतिपाद्यं यत्तच्छुद्धं साकृति स्तौमि	॥ १ ॥
कलिकालतमश्छन्नदृष्टित्वाद्विदुषामपि संप्रत्यविषयस्तस्य भाषात्म्यं समबूहं सुवि	॥ २ ॥
दयया निज भाषात्म्यं करिष्यन्प्रकटं हरिः वाच्या यद्वा तद्वा स्वास्यं प्रादुर्भूतं यकार हि	॥ ३ ॥
तदुक्तमपि दुर्भोधं सुभोधं स्याद्यथा तथा तन्नाभाष्टोत्तरशतं प्रवक्ष्याम्यभिलाषद्वत्	॥ ४ ॥
इषिरग्निकुमारस्तु नाम्नां छंदो जगत्यसौ श्रीकृष्णस्य देवता यं गीजं कारुणिकः प्रभुः	॥ ५ ॥
विनियोगो भक्तियोग प्रतिबंधविनाशने कृष्णधराभृतास्वादसिद्धि रत्रन संशयः	॥ ६ ॥
आनंदः परमानंदः श्रीकृष्णस्य कृपानिधिः हैवोद्धारप्रयत्नात्मा स्मृतिमात्रार्तिनाशनः	॥ ७ ॥
श्रीभागवतगुढार्थप्रकाशनपरायणः साकारब्रह्मवाहैकस्थापको वेदपारगः	॥ ८ ॥
भावावाहनिराकर्तासर्ववाहिनिरासकृत्	

लङ्कितभार्गाञ्जभार्तुः श्रीशुद्राद्युद्धृतिक्षमः	॥ ८ ॥
अङ्गीकृत्यैव गोपीशवक्ष्मणीकृतमानवः	
अङ्गीकृतौ समर्थादो भङ्गाकाङ्क्षिणो विभुः	॥ १० ॥
अद्वेयदानदक्षश्च भङ्गाहार्यरित्रवान्	
प्राकृतानुकृतिव्याजमोहितासुरमानुषः	॥ ११ ॥
वैश्वानरो वल्लभाञ्जः सद्रूपो हितकृत्सताम्	
जनशिक्षाकृते कृष्णलङ्कित कृन्निभिलेखः	॥ १२ ॥
सर्वलक्षणसंपन्नः श्रीकृष्णज्ञानदो गुरुः	
स्वानन्दतुन्दिलः पद्महलायतविलोचनः	॥ १३ ॥
कृपा दृग्गृष्टिसंहृष्टहासहासी प्रियः पतिः	
शेषद्विपातसंलुप्तलङ्कितद्विद्रु लङ्कितसेवितः	॥ १४ ॥
सुषसेव्यो दुराराध्यो दुर्लभाङ्घ्रिसरोरुहः	
उग्रप्रतापो वाङ्मसिंधु पूरिता शेषसेवकः	॥ १५ ॥
श्रीभागवतपीयूषसमुद्रमथनक्षमः	
तत्सार भूतरासस्त्रीभावपूरितविग्रहः	॥ १६ ॥
सान्निध्यमात्रहृत्तश्रीकृष्णप्रेमा विमुक्तिदः	
रासलीलैकतात्पर्यः कृपयैतत्कथाग्रहः	॥ १७ ॥
विरहानुभवैकार्थसर्व त्यागोपदेशकः	
लङ्कत्याचारोपदेशा य कर्मभार्गप्रवर्तकः	॥ १८ ॥

यागाहौ भक्तिमार्गे कसाधनत्वोपदेशकः

पूष्पानंदः पूष्पकामो वाक्पतिर्विष्णुधेश्वरः ॥ १९ ॥

कृष्णनाभसहस्रस्य वक्ता भक्तपरायणः

भक्त्याचारोपदेशार्थं नानावाक्यनिर्पकः ॥ २० ॥

स्वार्थैर्निजतामिलप्राणप्रियस्तादृशवेष्टितः

स्वदासार्थं कृताशेषसाधनः सर्वशक्ति धृक् ॥ २१ ॥

भुवि भक्तिप्रयारैककृते स्वान्वयकृत्पिता

स्ववंशे स्थापिताशेषस्वभावात्म्यः स्मयापहः ॥ २२ ॥

पतिप्रतापतिः पारलौकिकैहिकदानकृत

निगूढहृदयो नन्यभक्तेषुज्ञापिताशयः ॥ २३ ॥

उपासनादिमार्गातिमुज्ज्वलनिवारकः

भक्तिमार्गे सर्वमार्गं वैलक्षण्यानुभूतिकृत् ॥ २४ ॥

पृथक् शरणमार्गोपदेशः श्रीकृष्णहार्दवित्

प्रतिक्षणिकुंजस्थलीतारसमुद्भूतः ॥ २५ ॥

तत्कथाक्षिप्तचित्तस्तद्विस्मृतान्यो ब्रजप्रियः

प्रियब्रजस्थितिः पुष्टिबलीलाकर्ता रहःप्रियः ॥ २६ ॥

भक्तेच्छाभूरकः सर्वाज्ञात बलीलाजतिमोहन.

सर्वासक्तो भक्तमात्रासक्तः पातितपावनः ॥ २७ ॥

સ્વયશોગાનસંહૃષ્ટહૃદયાંભોજવિષ્ટરઃ
યશઃપીયુષલહરી પ્લાવિતાન્યરસઃ પરઃ ॥ ૨૮ ॥

લીલામૃતરસાર્દ્રાર્દ્રીકૃતાખિલશરીરભૃત્
ગોવર્દ્ધનસ્થિત્યુત્સાહસ્તદ્લીલાપ્રેમપૂરિતઃ ॥ ૨૯ ॥

યજ્ઞભોક્તા યજ્ઞકર્તા ચતુર્વર્ગવિશારદઃ
સત્યપ્રતિજ્ઞસ્ત્રિગુણાતીતો નયવિશારદઃ ॥ ૩૦ ॥

સ્વકીર્તિવર્દ્ધનસ્તત્ત્વસૂત્રભાષ્યપ્રદર્શકઃ
ભાયાવાદાખ્યતૂલાશ્ચિર્ષ્ણવાદનિરૂપકઃ ॥ ૩૧ ॥

અપ્રાકૃતાઽખિલાકલ્પભૂષિતઃ સહજસ્મિતઃ
ત્રિલોકી ભૂપણું ભૂમિભાગ્યં સહજસુંદરઃ ॥ ૩૨ ॥

અશેષભક્તસંપ્રાર્થ્યચરણાબ્જરજોદ્ધનઃ
ધત્યાનંદનિધેઃ પ્રોક્તં નામ્નામષ્ટોત્તરંશતમ્ ॥ ૩૩ ॥

શ્રદ્ધાવિશુદ્ધબુદ્ધિર્યઃ પઠત્યનુદિનં જનઃ
સંતદેકમનાઃ સિદ્ધિમુક્તાં પ્રાપ્નોત્યસંશયઃ ॥ ૩૪ ॥

તદ્ગ્રાપ્તૌવૃથામોક્ષસ્તદ્ગ્રાપ્તૌ તદ્ગતાર્થતા
અતઃસર્વોત્તમં સ્તોત્રં જપ્યં કૃષ્ણરસાર્થિભિઃ ॥ ૩૫ ॥

॥ ઇતિ શ્રીમદ્ભિક્ષુમારપ્રોક્તં સર્વોત્તમ સ્તોત્રમ્ ॥

अथ श्री आलभोध ग्रन्थ.

- नत्वा हरिं सहानन्दं, सर्वसिद्धान्तविग्रहम्
आलभोधनाथाय, वदामि सुविनिश्चितम् १
- धर्मार्थकामभोक्षाभ्याः, यत्वारोर्था मनीषिणाम्;
श्वेश्वरवियारेण, द्विधा ते हि विचारिताः २
- अलौकिकास्तु वेदाङ्गताः, साध्यसाधनसंयुताः
लौकिका ऋषिलिः प्रोक्ताः, तथैवेश्वरशिक्षया. ३
- लौकिकास्तु प्रवक्ष्यामि, वेदनाद्या यतः स्थिताः
धर्मशास्त्राणि नीतिश्च, कामशास्त्राणि च कृमात् ४
- त्रिवर्गं साधकानीति, न तन्निर्णय उच्यते;
भोक्षे यत्वारि शास्त्राणि, लौकिके परतः स्वतः ५
- द्विधा द्वे द्वे स्वतस्तत्र, सांख्ययोगो प्रकीर्तितौ;
त्यागात्यागविलागेन, सांख्ये त्यागः प्रकीर्तितः ६
- अहंताभमतानाशे, सर्वथा निरहं कृतौ,
स्वप्नस्थो यदा श्वः कृतार्थः स निगद्यते. ७
- तदर्थं प्रक्रिया काचित्पुराणेषुपि निरूपिता,
ऋषिलिर्बहुधा प्रोक्ता इलभेकमब्राह्मणतः ८
- अत्यागे योगमार्गो हि त्यागोऽपि मनसैव हि;
यमाहयस्तु कर्त्तव्याः सिद्धे योगे कृतार्थाः. ९

- पराश्रयेण भोक्षस्तु द्विधा सोऽपि निश्च्यते;
 ब्रह्मा ब्राह्मणतां यातस्तद्रूपेण सु सेव्यते. १०
 ते सर्वार्था न आद्येन शास्त्रं किञ्चिद्दुद्विष्टम्
 अतः शिवश्च विष्णुश्च जगतो हितकारकौ. ११
 वस्तुनः स्थितिसंसारौ कार्यौ शास्त्रप्रवर्तकौ;
 ब्रह्मैव तादृशं यस्मात् सर्वात्मकतयोद्दितौ. १२
 निर्दोषपूर्णगुणता, तत्तत् शास्त्रे तयोः कृता;
 भोगभोक्ष इलहा तुं, शक्तौ द्वावपि यद्यपि. १३
 भोगः शिवेन भोक्षस्तु, विष्णुनेति विनिश्चयः
 लोकेऽपि यत्प्रसुर्लुङ्गते तन्न यच्छति कर्हिञ्चित्. १४
 अतिप्रियाय तदपि, दीयते क्वचिदेव हि;
 नियतार्थप्रदानेन तदीयत्वं तदाश्रयः १५
 प्रत्येकं साधनं यैतद् द्वितीयार्थे भूतान् श्रमः
 एवाः स्वभावतो दुष्टा दोषाभावाय सर्वदा. १६
 श्रवणादि ततः प्रेक्षा, सर्वं कार्यं हि सिद्धयति;
 भोक्षस्तु सुलभो विष्णोर्भोगश्च शिवतस्तथा. १७
 समर्पणेनात्मनो हि, तदीयत्वं लवेद् भुवम्,
 अतदीयतया यापि केवलश्चेत्समाश्रीतः १८
 तदाश्रयतदीयत्वमुद्ध्यै किञ्चित्समाश्रयेत्;

स्वधर्ममनुतिष्ठन् वै भारद्वाजुष्यमन्यथा. १८

धृत्येव कथितं सर्वं नैतद् ज्ञाने भ्रमः पुनः

॥ धीति श्रीमद्वज्रभाचार्य विरचितो आद्ययोगग्रन्थसंपूर्णम् ॥

अथ श्री सिद्धान्त मुक्तावली ग्रन्थ.

नत्वा हरिं प्रवक्ष्यामि स्वसिद्धान्तविनिश्चयम्,
कृष्णसेवा सदा कार्या भानसी सा परा भता. १

येतस्तत्प्रवणुं सेवा तत्सिद्धयै तनुवित्तम्;
ततःसंसारदुःखस्य निवृत्तिर्ब्रह्मभोधनम्, २

परं ब्रह्म तु कृष्णो हि सच्चिदानन्दकं ब्रह्म;
द्विष्टं तद्धि सर्वं स्यात् ऐकं तस्माद्विलक्षणम्. ३

अपरं तत्र पूर्वस्मिन् वाहिनो बहुधा जगुः
भायिकं सगुणं कार्यं स्वतन्त्रं येति नैकधा. ४

तदेवैतत्प्रकारेण भवतीति श्रुतेर्भूतम्;
द्विष्टं यापि जंगावद् ज्ञेयं सा जलरूपिणी. ५

भाहात्म्यसंयुता नृणां सेवतां सुकितमुक्तिदा;
भर्याहाभार्गविधिना तथा ब्रह्मापि ध्रुव्यताम्. ६

तत्रैव देवतामूर्तिर्लोक्या या दृश्यते क्वचित्;
गंगायां च विशेषेण प्रवाहाभेदपुद्गलैः. ७

- પ્રત્યક્ષા સા ન સર્વેષાં પ્રાકાશ્યં સ્યાત્તથા જલે;
 વિહિતાચ્ચ ફલાત્તદ્ધિ પ્રતીત્યાપિ વિશિષ્યતે. ૮
 યથા જલં તથા સર્વં યથા શક્તા તથા અહત્ ;
 યથા દેવી તથા કૃષ્ણુ; તત્રાપ્યે તદ્દિહોચ્ચતે. ૯
 જગત્તુ ત્રિવિધં પ્રોક્તં બ્રહ્મવિષ્ણુશિવાસ્તતઃ
 દેવતા રૂપત્પ્રોક્તા બ્રહ્મણીત્યં હરિર્ભતઃ ૧૦
 કામચારસ્તુ લોકેસ્મિન્ બ્રહ્માદિભ્યો ન ચાન્યથા;
 પરમાનંદરૂપે તુ કૃષ્ણે સ્વાત્મનિ નિશ્ચયઃ ૧૧
 અતસ્તુ બ્રહ્મવાદેન કૃષ્ણે બુદ્ધિવિંધીયતામ્ ;
 આત્મનિ બ્રહ્મરૂપે તુ છિદ્રા વ્યોમ્નીવ ચેતનાઃ ૧૨
 ઉપાધિનાશે વિજ્ઞાને બ્રહ્માત્મત્વાવબાધનેઃ
 ગંગાતીરસ્થિતો યદત્ દેવતાં તત્ર પશ્યતિ ૧૩
 તથા કૃષ્ણું પરં બ્રહ્મ સ્વસ્મિન્ જ્ઞાની પ્રપશ્યતિ;
 સંસારી યસ્તુ ભજતે સ દૂરસ્થો યથાતથા. ૧૪
 અપેક્ષિતજલાદીનામભાવાત્તત્ર દુઃખભાક્ ;
 તસ્માચ્છ્રીકૃષ્ણુમાર્ગસ્થો વિમુક્તઃ સર્વલોકતઃ ૧૫
 આત્માનંદ સમુદ્રસ્થં કૃષ્ણુમેવ વિચિંતયેત્ ;
 લોકાર્થી ચેદ્ ભજેત્કૃષ્ણું કિલષ્ટો ભવતિ સર્વથા ૧૬

किलष्टोपि येह लजेत्कृष्णं दोको नश्यति सर्वथा;
ज्ञानाभावे पुष्टिभार्गी तिष्ठेत्पूजेत्सवादिषु. १७

भर्यादास्थस्तु गंगायां श्रीलागवततत्परः
अनुग्रहः पुष्टिभार्गे नियामक इति स्थितिः १८

उलयोस्तु कमेणैव पूर्वोक्तैव क्लिष्यति;
ज्ञानाधिको लकितभार्ग एव तस्मान्निर्दिष्टः १९

लकत्यभावे तु तीरस्थो यथा दुष्टैः स्वकर्म्मभिः
अन्यथा लावभापन्नस्तमात्स्थानाभ्य नश्यति, २०

एवं स्वशास्त्रसर्वस्वं भया गुप्तं निर्दिष्टम्;
येतद् पुष्वा विमुच्येत पुष्पः सर्व संशयात्. २१

इति श्रीमद्भक्तलाभार्थ विरचित श्री सिद्धान्तमुक्तावली समाप्तम्

अथ श्रीपुष्टिप्रवाहभर्यादाभेद ग्रन्थ.

पुष्टिप्रवाहभर्यादा विशेषेण पृथक् पृथक्;
एवदेहक्रियाभेदैः प्रवाहेण क्लेन य. १

वक्ष्यामि सर्वसंदेहा न लविष्यति यच्छ्रुते;
लकितभार्गस्य कथनात्पुष्टिरस्तीति निश्चयः २

द्वौ भूतसर्गावित्युक्तेः प्रवाहोऽपि व्यवस्थितः
वेदस्य विद्यमानत्वान्भर्यादापि व्यवस्थिता ३

- કશ્ચિદેવ હિ ભક્તો હિ યો મહાભક્ત ઇતીરણાત્,
સર્વત્રાત્કર્ષ કથનાત્ પુષ્ટિરસ્તીતિ નિશ્ચયઃ ૪
- ન સર્વોત્તમઃ પ્રવાહાદિ ભિન્નો વેદાચ્ચ ભેદતઃ
યદા યસ્યેતિ વચનાન્નાહં વેદૈરિતીરણાત્ ૫
- માર્ગેકત્વેઽપિ ચેહંત્યૌ તનુ ભક્ત્યાગમૌ મતૌ;
ન તદ્યુક્તં સૂત્રતો હિ ભિન્નો યુક્ત્યા હિ વૈદિકઃ ૬
- જીવદેહકૃતીનાં ચ ભિન્નત્વં નિત્યતા શ્રુતેઃ
યથા તદ્વત્ પુષ્ટિમાર્ગે દ્વયોરપિ નિષેધતઃ ૭
- પ્રમાણભેદાત્ભિન્નો હિ પુષ્ટિમાર્ગો નિરૂપિતઃ
સર્ગ ભેદં પ્રવક્ષ્યામિ સ્વરૂપાંગક્રિયાયુતમ્. ૮
- ઇચ્છામાત્રેણ મનસા પ્રવાહં સૃષ્ટવાન્હરિ;
વચસા વેદમાર્ગં હિ પુષ્ટિં કાચેન નિશ્ચયઃ ૯
- મૂલેચ્છાતઃ ફલં લોકે વેદોક્તં વૈદિકેપિ ચ,
કાચેન તુ ફલં પુષ્ટૌ ભિન્નેચ્છાતોપિ નૈકતા. ૧૦
- તાનહં દ્વિષતો વાક્યાદિભિન્ના જીવાઃ પ્રવાહિણઃ
અત એવેતરૌ ભિન્નો સાંતૌ મોક્ષપ્રવેશતઃ ૧૧
- તસ્માજ્જીવાઃ પુષ્ટિમાર્ગે ભિન્ના એવ ન સંશયઃ
ભગવદ્રૂપસેવાર્થં તત્સૃષ્ટિર્નાન્યથા ભવેત્. ૧૨
- સ્વરૂપેણાવતારેણ સિંગેન ચ ગુણેન ચ;

- तारतम्यं न स्वर्ग्ये देहे वा तत्क्रियासु वा. १३
- तथापि यावता कार्यं तावत्तस्य करोति हि;
ते हि द्विधा शुद्धमिश्र भेदान्मिश्रास्त्रिधा पुनः १४
- प्रवाहाद्विविभेदेन लगवत्कार्यं सिद्धये;
पुष्ट्या विमिश्राः सवज्ञाः प्रवाहेषु क्रियारताः १५
- भर्यादया गुणज्ञास्ते शुद्धाः प्रेम्णाति दुर्लभाः
एवं सर्गस्तु तेषां हि इलं त्वत्र निरूप्यते. १६
- लगवानेव हि इलं स यथाविर्लवेद्भुवि;
गुणस्वर्गपभेदेन तथा तेषां इलं भवेत्. १७
- आसक्तौ लगवानेव शापं द्वापयति क्वचित्,
अहंकारेऽथवा लोके तन्मार्गं स्थापनाय हि. १८
- न ते पापं उतां यांति न च रोगाद्युपद्रवाः
महानुभावाः प्रायेण शास्त्रं शुद्धत्वहेतवे, १९
- लगवत्तारतम्येन तारतम्यं लब्धन्ति हि;
वैदिकत्वं लौकिकत्वं कापट्यात्तेषु नान्यथा, २०
- वैष्णवत्वं हि सहजं ततोऽन्यत्र विपर्ययः
संभंघिनस्तु ये ज्ञवाः प्रवाहस्थास्तथा परे. २१
- वर्षाणीशब्दवाच्यास्ते ते सर्वे सर्ववर्त्मसु,
क्षणात्सर्वं त्वमायांति रुचिस्तेषां न कुत्रचित्. २२
- तेषां क्रियानुसारेण सर्वत्र सकलं क्लृप्तम्,

प्रवाहस्थानप्रवक्ष्यामि, स्वर्पांगक्रियायुतान्. २३

शुवास्ते ह्यासुराः सर्वे प्रवृत्तिं येति वर्णिताः
ते च द्विधा प्रकीर्त्यन्ते ह्यज्ञदुर्ज्ञविभेदतः २४

दुर्ज्ञास्ते भगवत्प्रोक्ता ह्यज्ञास्ताननु ये पुनः
प्रवाहेऽपि समागत्य पुष्टिस्थस्तैर्न युज्यते. २५

सोऽपि तैस्तत्कुले जातः कर्मणा ज्ञयते यतः

इति श्रीमद्भट्टभाचार्य विरचित पुष्टिप्रवाहमर्यादाबोध समाप्तम्.

अथ श्रीसिद्धान्त रहस्य ग्रन्थ.

श्रावणस्यामले पक्षे ऐकादश्यां भट्टानिशि;
साक्षाद्भगवता प्रोक्तं तदक्षरश उच्यते. १

अहसंभन्धकरणात्सर्वेषां देह श्रवयोः
सर्वदोषनिवृत्तिर्हो दोषाः पञ्चविधाः स्मृताः २

सहज देशकालोत्था लोकवेदनिर्पिताः
संयोगजः स्पर्शजश्च न भन्तव्याः कथं च न ३

अन्यथा सर्वदोषाणां न निवृत्तिः कथं च न
असमर्पितवस्तूनां तस्माद्दर्शनमाचरेत्. ४

निवेदितः समर्थैव सर्वं कुर्यादिति स्थितिः
न भूतं देवदेवस्य साभिलुक्तं समर्पणम्. ५

तस्माद्दोहो सर्वकार्ये सर्ववस्तु समर्पणम्;
हृत्तापहारवचनं तथा च सकलं हरेः ६

न ग्राह्यमिति वाक्यं हि भिन्न मार्गपरं मतम् ;
सेवकानां यथा लोके व्यवहारः प्रसिद्धयति. ७

तथा कार्यं समर्थैव सर्वेषां ब्रह्मता ततः
गंगात्वं सर्वदोषाणां गुणदोषादिवर्णना. ८

गंगात्वेन निरूप्या स्यात्तद्वद्ग्रापि येव हि. ९

धृतिश्रीमद्ब्रह्मसामर्थ्यं विरचितं श्री सिद्धान्तरहस्यं संपूर्णम्.

अथ श्री नवरत्न स्तोत्रम्.

यिंता कापि न कार्या निवेदितात्मलिः कदापीतिः
भगवानपि पुष्टिस्थो न करिष्यति लौकिकीं च गतिम् १

निवेदनं तु स्मर्तव्यं सर्वथा तादृशैर्जनैः
सर्वेश्वरश्च सर्वात्मा निजैर्मन्त्रातः करिष्यति. २

सर्वेषां प्रभुसंभ्रमे न प्रत्येकमिति स्थितिः
अतोऽन्यविनियोगेऽपि यिंता का स्वस्य सौमित्रेण ३

अज्ञानादथवा ज्ञानात्कृतमात्मनिवेदनम् ;
यैः कृष्णसातृ कृतप्राणैस्तेषां का परिदेवना. ४

तथा निवेदने यिंता त्याज्या श्रीपुरुषोत्तमे ;
विनियोगेऽपि सा त्याज्या समर्थी हि हरिः स्वतः ५

लोके स्वास्थ्यं तथा वेदे हरिस्तु न करिष्यति ;
पुष्टिभार्गस्थितो यस्मात् साक्षिणो भवताऽपि साः ६

સેવાકૃતિર્ગુરોરાજા આધનં વા હરીચ્છયા;
 અતઃસેવાપરં ચિત્તં વિધાય સ્થીયતાં સુખમ્. ૭
 ચિત્તોદ્દેગં વિધાયાપિ હરિચ્છયા કરિષ્યતિ;
 તથૈવ તસ્ય લીલેતિ મત્વા ચિંતાં દ્રુતં ત્યજેત્. ૮
 તસ્માત્સર્વાત્મના નિત્યં શ્રીકૃષ્ણુઃ શરણું મમ;
 બહહ્લિષેવં સતતં સ્થેયમિત્યેવ મે મતિઃ ૯
 ઈતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતં નવરત્નસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્.

અથ અંતઃકરણપ્રબોધ ગ્રન્થ.

અન્તઃકરણ મદ્વાક્યં સાવધાન તયા શ્રુણુ;
 કૃષ્ણાત્ પરં નાસ્તિ હૈવં વસ્તુતો દોષવર્જિતમ્. ૧
 ચાંડાલી ચેદ્ધ રાજપત્નિ જાતા, રાજા ચ માનીતા.
 કદાચિદ્ધપમાનેડપિ મૂલતઃ કા ક્ષતિર્ભવેત્. ૨
 સમર્પણાદહં પૂર્વમુત્તમઃ કિં સદા સ્થિતઃ
 કામમાધમતા ભાવ્યા પશ્ચાત્તાપો યતો ભવેત્. ૩
 સત્યસંકલ્પતો વિષ્ણુર્નાન્યથા તુ કરિષ્યતિ;
 આજ્ઞેવ કાર્યા સતતં સ્વામિદ્રોહોઽન્યથા ભવેત્. ૪
 સેવકસ્ય તુ ધર્મેયં સ્વામી સ્વસ્ય કરિષ્યતિ.
 આજ્ઞા પૂર્વં તુ યા જાતા ગંગાસાગરસંગમે. ૫

यापि पश्चान्मधुवने न कृतं तद् द्वयं भया,
 देह देशपरित्यागस्तृतीया लोकगोचरः ६
 पश्चात्तापः कथं तत्र सेवकोऽहं न न्यान्यथा;
 लौकिकप्रभुवत्कृष्णो न द्रष्टव्यः कदाचन. ७
 सर्वं समर्पितं लक्ष्म्या कृतार्थोऽसि सुभीलव,
 प्रौढाऽपि दुहिता यद्वत्स्नेहान्न प्रेष्यते वरे. ८
 तथा देहे न कर्तव्यं वरस्तुष्यति नान्यथा,
 लोकवन्द्येति स्थितिर्मे स्यात्किं स्यादिति विचारय. ९
 अशक्ये हरिरेवास्ति मोहं भागाः कथंचन,
 धृति श्रीकृष्णदासस्य वल्लभस्य हितं वयः १०
 यित्तं प्रति यदाकर्ण्य लक्ष्मी निश्चिततां व्रजेत्,
 धृति श्रीमद्वल्लभाचार्य विरचितं “ अन्तःकरणप्रबोध ”

अथ श्री विवेकधैयाश्रय ग्रन्थ

विवेकधैर्ये सततं रक्षणीये तथाश्रयः
 विवेकस्तु हरिः सर्वं निजैच्छातः करिष्यति. १
 प्रार्थिते वा ततः किं स्यात्स्वाभ्यलिप्रायसंशयात्,
 सर्वत्र तस्य सर्वं हि सर्वसामर्थ्यमेव य. २
 अलिभानक्ष संत्याज्यः स्वाभ्यधिनत्व लावनात्,
 विशेषतश्चेहाज्ञा स्याद् अन्तःकरणगोचरः ३

તદા વિશેષગત્યાદિ ભાવ્યં ભિન્નં તુ દૈહિકાત્,

આપદ્મગત્યાદિકાર્યેષુ હૃદસ્તાન્યથા સર્વથા. ૪

અનાગ્રહસ્થ સર્વત્ર ધર્માધર્માગ્રહર્શનમ્, વિવેકોઽયં સમા-
ખ્યાતો ધૈર્યં તુ વિનિરૂપ્યતે ॥ ૫ ॥ ત્રિદુઃખ સહનં ધૈર્યં
મામૃતેઃ સર્વતઃ સદા, તદ્ભવત્ દેહવત્ ભાવ્યં જડ-
વત્ ગોપભાર્યવત્. ૬ પ્રતિકારો યદ્દચ્છાતઃસિદ્ધ્યેન્માગ્રહી
ભવેત્, ભાર્યાદીનાં તથાઽન્યેષામસતશ્ચાઠમં સહેત્. ૭ સ્વય-
મિન્દ્રિય કાર્યાણિ કાયવાહનસાત્યજેત્, અશૂરેણાપિ કર્તવ્યં
સ્વસ્થાસામર્થ્યં ભાવનાત્. ૮ અશક્યે હરિરેવાસ્તિ સર્વમા-
શ્રયતો ભવેત્, એતત્સહનમત્રોકતમાશ્રયો તો નિરૂપ્યતે. ૯
ઐહિકે પરલોકે ચ સર્વથા શરણું હરિ, દુઃખહાનૌતથા પાપે
ભયે કાંમાદ્યપૂરણે. ૧૦ ભક્તદ્રોહે ભક્ત્યભાવે ભક્તૈશ્ચાતિક્રમે
કૃતે, અશક્યે વા સુશક્યે વા સર્વથા શરણું હરિઃ ૧૧ અહંકા-
રકૃતે ચૈવ પોષ્યપોષણરક્ષણે, પોષ્યાતિક્રમણે ચૈવ તથાન્તેવા-
સ્યતિક્રમે. ૧૨ અલૌકિકમનઃ સિદ્ધૌ સર્વાર્થે શરણું હરિઃ એવં
ચિત્તે સદા ભાવ્યં વાચા ચ પરિકીર્તયેત્. ૧૩ અનસ્ય ભજનં
તત્ર સ્વતો ગમનમેવ ચ, પ્રાર્થનાકાર્યમાત્રેઽપિ તતોઽન્યત્ર વિવ-
ર્જયેત્. ૧૪ અવિશ્વાસો ન કર્તવ્યઃ સર્વથા બાધકસ્તુ સઃ
બ્રહ્માસ્ત્ર યાતકૌ ભાવ્યૌ પ્રાપ્તં સેવેત નિર્ભયઃ ૧૫ યથાકથં-
ચિત્કાર્યાણિ કુર્યાદુચ્ચાવચાન્યપિ, કિં વા પ્રોકતેન બહુના

શરણું ભાવયેદ્ધરિમ્. ૧૬ એવમાશ્રયણું પ્રોક્તં સર્વેષાં સર્વદા
હિતમ્, કલૌ ભક્ત્યાદિમાર્ગાં હિ દુઃસાધ્યા ઇતિ મે મતિઃ ૧૭

॥ ઇતિ શ્રીમદ્ભક્તભાષ્યાર્ય વિરચિત “વિવેક ધૈર્યાશ્રય” :

અથ શ્રી કૃષ્ણાશ્રયઃ

સર્વમાર્ગેષુ નષ્ટેષુ કલૌ ચ ખલધર્મિણિ, પાપંડમચ્યુરે
લોકે કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૧. મ્લેચ્છાકાંતેષુ દેશેષુ પાપૈક-
નિલયેષુ ચ, સત્પીડાબ્યગ્ર લોકેષુ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૨
ગંગાહિતીર્થ વર્યેષુ દુષ્ટૈરેવાવૃતેષ્વિહ; તિરોહિતાધિદેવેષુ
કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૩ અહંકારવિમૂઢેષુ સત્સુ પાપાનુવર્તિષુ
લાભપૂર્ણથર્યત્નેષુ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૪ અપરિજ્ઞાનનષ્ટેષુ
મંત્રેષ્વવ્રતયોગિષુ; તિરોહિતાર્થદેવેષુ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ.
૫ નાનાવાહવિનષ્ટેષુ સર્વકર્મવ્રતાદિષુ, પાપંડૈકમયત્નેષુ કૃષ્ણ
એવ ગતિર્મમ. ૬ અન્નમિલાહિદોષાણાં નાશકોઽનુભવે સ્થિતઃ
જ્ઞાપિતાખિલમાહાત્મ્યઃ કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૭ પ્રાકૃતાઃ
સકલા દેવા ગણિતાનંદકં પ્રહત્, પૂર્ણાનંદો હરિસ્તત્સ્માત્કૃષ્ણ
એવ ગતિર્મમ. ૮ વિવેકધૈર્યભક્ત્યાદિરહિતસ્ય વિશેષતઃ
પાપાસકતસ્ય દીનસ્ય કૃષ્ણ એવ ગતિર્મમ. ૯ સર્વ સામર્થ્ય

સહિતઃ સર્વત્રૈવાખિલાર્થકૃતઃ; શરણુસ્થસમુદારં કૃષ્ણું વિજ્ઞાપ-
યામ્યહમ્. ૧૦ કૃષ્ણાશ્રયમિદં સ્તોત્રં યઃ પઠેત્કૃષ્ણસન્નિધૌ,
તસ્યાશ્રયો ભવેત્કૃષ્ણ ઇતિ શ્રીવલ્લભોપ્રવીત. ૧૧

ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતં શ્રી કૃષ્ણાશ્રય સ્તોત્રં સમાપ્તમ્

અથ ચતુઃ શ્લોકી.

સર્વદા સર્વભાવેન ભજનીયો પ્રભધિપઃ સ્વસ્થાયમેવ
ધર્મે હિ નાન્યઃ ક્વાપિ કદાચન ॥ ૧ ॥ એવં સદા સ્મ કર્ત-
વ્યં સ્વમેજ કરિષ્યતિ, પ્રભુઃ સર્વસમર્થો હિ તતો નિશ્ચિન્તતાં
પ્રજેત્ ॥ ૨ ॥ યદિ શ્રી ગોકુલધીશો ધૃતઃ સર્વાત્મના હૃદિઃ
તતઃ કિમપરં ક્ષુહિ લૌકિકૈર્વૈદિકૈરપિ. ॥ ૩ ॥ અતઃ સર્વાત્મના
શશ્વદ્ગોકુલેશ્વર પાદયોઃ, સ્મરણું ભજનં ચાપિ ન ત્યાજ્ય-
મિતિ મે મતિઃ ॥ ૪ ॥

॥ ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતં ચતુઃશ્લોકી સંપૂર્ણમ્ ॥

અથ ભક્તિવદ્ધિની ગ્રન્થ.

યથા ભક્તિઃ પ્રવૃદ્ધા સ્યાત્ તથોપાયો નિરૂપ્યતે; ખીજ
ભાવે દહે તુ સ્યાત્ ત્યાગાન્ધૂવણકીર્તનાત્ ૧ ખીજઠાદર્ય
પ્રકારસ્તુ ગૃહે સ્થિત્વા સ્વધર્મતઃ અવ્યાહતો ભજેત્કૃષ્ણ

पूज्या अवलुहिहिः २ व्यावृत्तेऽपि हरौ चित्तं अवलुहि-
 धतेत्सहा; ततः प्रेम तथा सक्तिर्व्यसनं च यहा लवेत्, ३
 भीष्मं तदुच्यते शास्त्रे दृढं यन्नापि नश्यति; स्नेहाद्राग-
 विनाशः स्यादासक्त्या स्याद् गृहाद्विधिः गृहस्थानां आधक-
 त्वमनात्मत्वं च लासते; यहा स्याद् व्यसनं कृष्णे कृतार्थः
 स्यात्तद्वैव हि. ५ तादृशस्यापि सततं गृहस्थानां विनाशकम्
 त्यागं कृत्वा यतेधस्तु तदर्थार्थैकमानसः ६ लभते सुदृढां
 लक्ष्तिं सर्वतोऽप्यधीकां परम्, त्यागे आधकभूयस्त्वं दुः-
 संसर्गात्तथागतः ७ अतः स्थेयं हरिस्थाने तदीयैः सह
 तत्परैः अहरे विप्रकर्षे वा यथा चित्तं न दुष्यति. ८ सेवायां
 वा कथायां वा यस्यासक्तिर्दृढा लवेत्, यावज्जिवं तस्य
 नाशो न क्वापीतिमतिर्भम्. ९ आधसंभावनायान्तु नैकान्ते
 वासं दुष्यते; हरिस्तु सर्वतो रक्षां करिष्यति न संशयः १०
 धृत्येवं लगव्यथास्त्रं गुढतत्वं निरूपितम्; य एतत्सम्भी-
 यीत तस्यापि स्याद्दृढारतिः ११

इति श्रीमद्रत्नलाचार्य विरचितं लक्षितवर्द्धिनी ग्रन्थ समाप्तम्

अथ जलमेह ग्रन्थ.

नमस्कृत्य हरिं वक्ष्ये तद्गुणानां विवेकान्, भावान्
 विंशतिधा, लिङ्गान् सर्वं सद्देह वारकान्. १ गुणमेहास्तु

तावतो यावतो हि जले मताः, गायकाः कूपसंकाशा मंधर्वा
 धति विश्रुताः २ कूपमेवास्तु यावतस्तावतस्तेऽपि संभताः •
 दुष्ट्याः पैराण्डिकाः प्रोक्ताः पारं पर्ययुता भुवि. ३ क्षेत्रप्रवि-
 ष्ठास्ते व्यापि संसारोत्पत्तिहेतवः, वेश्याहिसहिता मत्ता गायका
 गर्तसंज्ञिताः, जलार्थमेव गर्तास्तु नीयागानोपल्विनः,
 हृष्टास्तु पंडिताः प्रोक्ता भगवन्मृगस्रतत्पराः ५ संहृष्टवार-
 कास्तत्र सुहा गंभीरमानसाः, सरः कमलसंपूर्णाः प्रेम युक्ता-
 स्तथा पुधाः ६ अल्पश्रुताः प्रेमयुक्ता वेवेशंताः परिकीर्तताः
 कर्मशुद्धाः पद्वलानि तथाल्पश्रुतिभक्तयः ७ योगध्यानाहि-
 संयुक्ता गुण्या वर्ण्याः प्रकीर्तिताः तपोज्ञानाहिलावेन स्वेह-
 नस्तु प्रकीर्तिताः ८ अलौकिकेन ज्ञानेन ये तु प्रोक्ता हरे-
 गुण्याः, काहाचित्काः शण्डगम्याः पतत् शण्डाः प्रकीर्तिताः ९
 देवाद्युपासनोद्भूताः पृष्टवा भूमिरिवोद्गताः, साधनाहिप्रकारेषु
 नवधा लक्षितमार्गतः. प्रेमपूर्या स्फुरद्धर्माः स्यंहमानाः प्रकी-
 र्तिताः यादृशास्तादृशाः प्रोक्ताः वृद्धिक्षय विवर्णताः ११ स्थाव-
 रास्ते सभाज्याता मर्यादैकप्रतिष्ठिताः, अनेकजन्म संसिद्धाजन्म
 प्रभृति सर्वदा, १२ संग्राहिगुणुदोषाभ्यां वृद्धिक्षययुता भुवि;
 निरंतरोद्गमयुता नद्यस्ते परिकीर्तताः १३ येतादृशाः स्वतं-
 त्रताश्चेत्सिंधवः परिकीर्तताः पूर्या भगवदीया ये शेषव्यासाभि

મારૂતાઃ જડનારહ મૈત્રાધાસ્તે સમુદ્રાઃ પ્રકીર્તિતાઃ લોકવેદ-
 ગુણૈર્મિશ્રભાવેનૈકે હરેર્ગુણાન્. ૧૫ વર્ણયન્તિ સમુદ્રાસ્તે
 ક્ષારાધાઃ ૫૬ પ્રકીર્તિતાઃ ગુણાતીતતયા શુદ્ધાન્ સચ્ચિદા-
 નન્દ રૂપિણુઃ ૧૬ સર્વાનેવ ગુણાન્ વિષ્ણોર્વાર્ણયન્તિ વિચ-
 ક્ષણાઃ તેઽમૃતોદાઃ સમાખ્યાતાસ્તદ્વાક્યપાનં સદુર્લભમ્ ૧૭
 તાદૃશાનાં કવચિદ્વાક્ય દૂતનામિવ વર્ણિતાઃ અન્નમિલા
 કર્ણનવત્ ઘિન્દુપાનં પ્રકીર્તિતમ્ ૧૮ રાગાજ્ઞાનાદિ ભાવાનાં
 સર્વથા નાશનં યદા, તદા લેહનમિત્યુક્તં સ્વાનન્દોદ્ ગમ-
 કારણમ્ ૧૯ ઉદ્ધૃતોદકવત્સર્વે પતિતોદકવત્તથા; ઉક્તાતિરિ-
 ક્તવાક્યાની ફલં આપિ તથા તતઃ ૨૦ ઇતિ જીવેન્દ્રિયગતા
 નાનાભાવં ગતાભુવિ; રૂપતઃ ફલતશ્ચૈવ ગુણા વિષ્ણોર્નિરૂ-
 પિતાઃ ૨૧. ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતં જલલેહઅન્ય સમાપ્તમ્

॥ અથ પંચપદ્યાનિ ॥

શ્રી કૃષ્ણુરસવિક્ષિપ્તમાનસા રતિવર્જિતાઃ આનર્જતા
 લોકવેદે તે મુખ્યાઃ શ્રવણોત્સુકાઃ ૧ નિઃસંદિગ્ધં કૃષ્ણુતત્ત્વં
 સર્વભાવેન યે વિદુઃ તે ત્વાવેશાત્તુ વિકલા નિરોધાદા ન
 આન્યથાઃ ૨ વિક્ષિન્નમનસો યે તુ ભગવત્સ્મૃતિ વિહૂવલાઃ

अथैकनिष्ठास्ते यापि मध्यमाः श्रवणात्सुकाः ३ पूरुषाभावेन
 पूरुषायाः कदाचिन्न तु सर्वदाः अन्यासकृतास्तु ये केचिदधमाः
 परिकीर्तिताः ४ अनन्यमनसो भर्त्या उत्तमाः श्रवणाद्विषु
 देशकाल द्रव्य कर्तृ मंत्रकर्म प्रकारतः

॥ धृति श्रीमद्वल्लभाचार्य विरचितो पञ्चपद्यानि संपूर्णम् ॥

अथ श्री सन्यासनिर्णय ग्रन्थ.

पश्चात्तापनिवृत्त्यर्थं परित्यागो विचार्यते, स मार्ग-
 द्वितीये प्रोक्तो लज्जौ ज्ञाने विशेषतः १ कर्ममार्गे न कर्त-
 व्यः सुतरां कलिकालत, अत आहौ लज्जितमार्गे कर्तव्यत्वा-
 द्वियारणा २ श्रवणाद्वि प्रवृत्त्यर्थं कर्तव्यत्वेन नेष्यते;
 सहायसंगसाध्यत्वात् साधनानां च रक्षणात् ३ अलिमाना-
 न्नि योगान्य तद्धर्मैश्च विरोधतः गृहादेर्भाधिकत्वेन साधनार्थं
 तथा यद्वि, अग्रेऽपि तादृशैरेव संगो लवति नान्यथा; स्वयं
 च विषयाकांतपाषंडी स्यात् ४ कालतः ५ विषयाकांतदेहानां
 नावेशः सर्वथा हरेः अतोऽत्र साधने लज्जौ नैव त्यागः
 सुभावहः ६ विरहानुलवार्थं तु परित्यागः प्रशस्यते; स्वीय-
 अध निवृत्त्यर्थं वेषः सोऽत्र न न्याय्यथा. ७ कौण्डिन्यो गोपिकाः
 प्रोक्ता गुरवः साधनं च तत्; लावो लावनया सिद्धः साधनं

नान्यद्विध्यते. ८ विकलत्वं तथाऽस्वास्थ्यं प्रकृतिः प्राकृतं न
 हि; ज्ञानं गुणाश्च तस्यैवं वर्तमानस्य आधकाः ९ सत्यलोके
 स्थितिर्ज्ञानात्संन्यासेन विशेषितात्, भावना साधनं यत्र इक्षं
 व्यापि तथा भवेत् १० तादृशाः सत्यलोकाहौ तिष्ठंत्येव न संशयः
 अहिंसेत्प्रकटः स्वात्मा बन्धवत्प्रविशेद्यदि. ११ तद्वैव सकलो
 अन्धो नाशमेति न न्यान्यथा; गुणास्तु संगराहित्या जलव-
 नार्थं भवन्ति हि. १२ भगवान्न इक्षुपत्वान्नात्र आधिक्यं
 ते; स्वास्थवाक्यं न कर्तव्यं ह्यालुर्न विद्ध्यते. १३ दुर्लभो-
 ऽयं परित्यागप्रेम्णा सिद्ध्यति नान्यथा; ज्ञानमार्गे तु संन्या-
 सो द्विविधोऽपि विचारितः १४ ज्ञानार्थमुत्तरांगं च सिद्धि-
 र्जन्मशतैः परम्; ज्ञानं च साधनापेक्षं यज्ञादि श्रवणात्म-
 तम् १५ अतः कलौ स संन्यासः पश्चात्तापाय नान्यथा; पाप-
 डित्वं भवेन्न्यापि तस्मान्नज्ञाने न संन्यसेत् १६ सुतरांकलि-
 दोषाणां प्रभलत्वादिति स्थितम्; लज्जितं मार्गेऽपि येददोष-
 स्तदा किं कार्यमुच्यते. १७ अत्रारंभे न नाशः स्यात्तदृष्टांत-
 स्याध्यभावतः स्वास्थ्यं हेतोः परित्यागाद्धाधः केनास्य संभ-
 वेत्. १८ हरिरत्र न शक्नोति कर्तुं आधां कुतोपरि; अन्यथा
 भातरो आलान्नस्तन्यैः पुपुषुः क्वचित्. १९ ज्ञानिनामपि
 वाक्येन न लज्जितं मोहयिष्यति; आत्मप्रदः प्रियश्चापि किमर्थं

મોહયિષ્યતિ, તસ્માદ્વક્ત પ્રકારેણ પરિત્યાગો વિધીયતામ્ ;
અન્યથા ભ્રશ્યતે સ્વાર્થાદિતિ મે નિશ્ચિતા મતિઃ ૨૧ ઇતિકૃષ્ણ
પ્રસાદેન વલ્લભેન વિનિશ્ચિતમ્ ; સંન્યાસવરણં ભક્તાવન્યથા
પતિતો ભવેત્. ૨૨

ઇતિશ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતં સંન્યાસ નિર્ણય સંપૂર્ણમ્.

અથ નિરોધલક્ષણ ગ્રન્થ.

યચ્ચ દુઃખં યશોદાયા નન્દાદીનાં ચ ગોકુલે; ગોપિકાનાં
તુ યદ્ દુઃખં તદ્દુઃખં સ્યાન્મમ ક્વચિત્. ૧ ગોકુલે ગોપિ-
કાનાં ચ સર્વેષાં વ્રજવાસિનામ્ ; યત્સુખં સમભૂતન્મે ભગ-
વાન્ કિં વિધાસ્યતિ. ૨ ઉદ્ધવાગમને જાત ઉત્સવઃ સુમહા-
ન્યથા; વૃન્દાવને ગોકુલે વા તથા મે મનસિ ક્વચિત્. ૩ મહતાં
કૃપયા યાવત્ ભગવાન્ દયયિષ્યતિ; તાવદાનંદ સન્દોહઃ કિત્યર્થ-
માનઃ સુખાય હિ, ૪ મહતાં કૃપયા યદ્દત્ કીર્તનં સુખદં
સદા; ન તથા લૌકિકાનાં તુ સ્તિગ્ધ ભોજન રક્ષત્ ૫ ગુણ-
ગુણુગાને સુખાવાપ્તિર્ગોવિન્દસ્ય પ્રજાયતે; યથા તથા શુકા-
દિનાં નૈવાત્મનિ કુતો ન્યતઃ ૬ કિલશ્યમાનાન્ જનાન્ દષ્ટવા
કૃપાયુક્તો યદા ભવેત્; તદા સર્વ સદાનંદં હૃદિસ્થં નિર્ગતં
બહિઃ ૭ સર્વાનંદમયસ્યાપિ કૃપાનંદઃ સુદુર્લભઃ હૃદયગતઃ સ્વ-

ગુણાન્ શ્રુત્વા પૂર્ણૃઃ પ્લાવયતે જનાન્. ૮ તસ્માત્ સર્વં પરિ-
 ત્યજ્ય નિરૂદ્ધેઃ સર્વંહા ગુણાઃ સદાનન્દ પરૈર્ગેયાઃ સચ્ચિદાન્દ
 તા તતઃ ૯ અહં નિરૂદ્ધો રોધેન નિરોધપહવીં ગતઃ નિરૂદ્ધાનાં
 તુ રોધાય નિરોધં વર્ણુયામિ તે. ૧૦ હરિણા યે વિનિર્મુક્તા-
 સ્તે મગ્ના ભવસાગરે; યે નિરૂદ્ધાસ્ત એવાત્ર મોહમાયાંત્વહ-
 નિંશમ્. ૧૧ સંસારાવેશ દુષ્ટાનામ્ ઇન્દ્રિયાણાં હિતાય વૈ;
 કૃષ્ણસ્ય સર્વં વસ્તુનિ ભૂમ્ન ઇશસ્ય યોજયેત્, ૧૨
 ગુણેષ્વાવિષ્ટચિત્તાનાં સર્વંહા મુરવૈરિણઃ સંસારવિરહકલેશૌ
 ન સ્યાતાં હરિવત્સુખમ્. ૧૩ તદ્દા ભવેદ્દ્વ દયાલુત્વમ અન્યથા
 કુરતા મતાઃ બાધશંકાપિ નાસ્ત્યત્ર તદ્દ્યાસોપિ સિદ્ધયતિ.
 ૧૪ ભગવદ્ધર્મઃ સામર્થ્યાદિરાગો વિષયે સ્થિરઃ ગુણૈર્હરેઃ સુખ
 સ્પર્શાન્ન દુઃખં ભાતિ કહિંચિત્. ૧૫ એવં જ્ઞાત્વા જ્ઞાનમાર્ગા
 દુલ્કર્ષો ગુણવર્ણુને; અમત્સરૈરલુબ્ધૈશ્ચ વર્ણુનીયાઃ સદા ગુણાઃ
 ૧૬ હરિમૂર્તિઃ સદા ધ્યેયા સંકલ્પાદપિ તત્ર હિ; દર્શનં સ્પર્શ-
 નં સ્પષ્ટં તથા કૃતિગતિ સદા, ૧૭ શ્રવણં કીર્તનં સ્પષ્ટં પુત્રકૃષ્ણ
 પ્રયે રતિઃ પાંચોર્મલાંશત્યાગેન શેષભાગં તત્તૌ નયેત્, ૧૮
 યસ્ય વા ભગવત્ કાર્યં યદ્દા સ્પષ્ટં ન દશ્યતે; તદ્દા વિનિર્મલ-
 સ્તસ્ય કર્તવ્ય ઇતિ નિશ્ચય. ૧૯ નાતઃ પરતરો મંત્રો નાતઃ
 પરતરઃ સ્તવઃ, નાતઃ પરતરા વિદ્યા તીર્થં નાતઃ પરાત્પરમ્. ૨૦
 ઇતિ શ્રીમદ્ભક્તભાગ્યાર્થ વિરચિત નિરોધ લક્ષણ ગ્રન્થ સમાપ્તમ્.

अथ सेवाङ्गल ग्रन्थ.

यादृशी सेवना प्रोक्ता तत्सिद्धौ इलमुच्यते; अतौक्तिकस्य
 हाने हि याधः सिद्धयेन्मनोरथः १ इलं वा ह्यधिकारो वा न
 काक्षेत्र नियामकः, उद्वेगः प्रतिबन्धो वा भोगो वा स्यात्तु
 आधिकः. २ अकर्त्तव्यं लगवतः सर्वथा येहूगतिर्न हि, यथा
 वा तत्त्वनिर्धारो विवेकः साधनं मतम्. ३ आधिकानां परित्या
 गो भोगेऽप्येकं तथा परम्, निष्प्रत्युहं महान्भोगः प्रथमे
 विशते सहा. ४ सविध्नोऽप्यो धातकः स्याद्द्व्यल्लादेतौ सहा भौतौ;
 द्वितीये सर्वथा श्रिन्ता त्याज्या संसारनिश्चयात्, ५ नन्वाद्ये
 हातृता नास्ति तृतीये आधिकं गृहम्, अवश्येयं सहा लाव्या
 सर्वमन्यन्मनो भ्रमः ६ तदीयैरपि तत्कार्यं पुष्टौ नैव विलम्ब-
 येत्, गुणुक्षोभेऽपि द्रष्टव्यमेतदेवेति मे भतिः ७ कुसृष्टिरत्र वा
 काचिदुत्पद्येत स वै भ्रमः

प्रति श्रीमद्रङ्गलभाष्यार्थं विरचितं सेवाङ्गल ग्रन्थ समाप्तम्

॥ श्रीमथुरेशाष्टकम् ॥

शंभु चक्रे गङ्गा पद्मधारिणुं, सुभहायकम् । कारणुं सर्वं
 वस्तूनां मथुरेशं नमाम्यहम् ॥ १ ॥ दुष्टसंहारकर्तारं शुभ
 दोषनिवारणम् । धारणुं सर्वं जगतो मथुरेशं ॥ २ ॥ रज्ज्

કસ્ય શિરઞ્ચિત્વા ભકતેભ્યો વક્ષઃપ્રદાયકમ્ । પ્રેરકં સર્વભૂતાનાં
મથુરેશં નમામ્યહમ્ ૩ હસ્તી કુવલયાપીડો રંગદારિ સ્થિતો
બલી । ધાતકં તસ્ય દુષ્ટસ્ય મથુરેશં ॥ ૪ ॥ મહલ મુષ્ટિક
આશુર શલતોશલ ધાતકમ્ । આધકં સર્વ દુષ્ટાનાં મથુરેશં ૫
॥ રંગભૂમ્યુચ્ચમંચસ્થ કૃદ્ધ કંસ નિકંઠનમ્ । રક્ષકં સર્વવ-
સ્તૂનાં । મથુરેશં ॥ ૬ ॥ મથુરાસ્થિત લોકાનાં સુખદં બલ-
સંયુતમ્ । સર્વાદવત્રાતારં મથુરેશં ॥ ૭ ॥ ઇતિશ્રી મથુ-
રેશસ્ય આષ્ટકં કિલ્બિષશાપહમ્ । ભક્તયા યસ્તુ પઠેન્નિત્યં મથુ-
રેશપ્રિયોભવેત્ ॥ ૮ ॥

॥ ઇતિશ્રી મથુરેશાષ્ટકં સમાપ્તમ્ ॥

॥ શ્રી નટવરાષ્ટકમ્ ॥

વામ હસ્તે ધૃતં માટં ગો ગોપી ગોપરક્ષકમ્ । યશો-
દોત્સંગ લલિતં શ્રીનટવરં નમામ્યહમ્ ॥ ૧ ॥ દક્ષિણે નવનીતં
ચ નૃત્યંતં ગોપિભિઃ સમમ્ । યશોદોત્સંગ લલિતં શ્રી નટ-
વરં ॥ ૨ ॥ કાલીચક્ષુઃ શાણ્ડિયં રંજિત શ્રીપદાંધુજમ્ ।
રક્ષકં સર્વભક્તાનાં શ્રીનટવરં ૩ ગોગોપાન્ સર્વાન્ સંજીવ્ય
માતૃપિત્રોર્હિતાય વૈ । નાગપત્ની સ્તુતં ભક્તયા શ્રીનટવરં
॥ ૪ ॥ યમુનામૃતપાનેન મૃતગોધનરક્ષકમ્ । રક્ષકં સર્વગો-
પાનાં શ્રીનટવરં ॥ ૫ ॥ કાલીકૃષ્ણશતે નૈવ સ્વંકિતં ચરણા

મ્પુજ્યમ્ । નિસ્સારિતં હ્રદાદેવં શ્રીનટવરં ॥ ૧ ॥ ક્ષીયે
રમણકે સ્થાનં કલ્પિતં નાગ વલ્લભમ્ ॥ ખલેઝમ્પુત્રહકરં
શ્રીનટવરં ॥ ૭ ॥ અત્યદ્ભુતચરિત્રેણ દેવાનામથ પાલકમ્ ।
શ્રુતિપ્રકાશવપુષં શ્રીનટવરં નમામ્યહમ્ ૮ હીનબુદ્ધિર્મહા મંદઃ
સ્વદય સત્ત્વઃ કૃતોદયમઃ । તવનામાબ્ધિ પોતેન પારંગમ્છ તિ
સો નરઃ ॥ ૯ ॥ રઘુનાથ તનુજેન ગોપીનાથેન શર્માણા, રચિ
તંચાષ્ટકમિદં ભક્તિ-મુક્તિપ્રદાયકમ્ ॥ ૧૦ ॥ ગોપીનાથેન
ચ કૃતં ભક્તિદં નટવરાષ્ટકમ્ । પાઠં કરોતિ યો નિત્યં સર્વ
પાપૈઃ પ્રમુચ્યતે ॥ ૧૧ ॥

॥ ઇતિ શ્રીમદ્ રઘુનાથાત્મજ શ્રીગોપીનાથ(જી)વિરચિતં
શ્રીનટવરાષ્ટકમ્ સંપૂર્ણમ્ ॥

શ્રી સર્વોત્તમજીનું ઘોળ.

ભલે પ્રકટયા શ્રીવલ્લભદેવ, શ્રી પુરુષોત્તમ ભૂતલક્ષ્મીજી;
નહિ પ્રાકૃત ધર્મનો લેશ, અપ્રાકૃત નિજવપુ ધરીજી. ૧ કરે
નિગમ નિરૂપણ એમ. તે સાકારની સ્તુતિ કરીજી, મહાકાલ
કાલાદિક દોષ; પંડિતની દષ્ટિ તિમીર ભરીજી. મહિમા નવ
ભણે જેહ, તે કહીએ ખરાસુર અરિજી; વહાલે હયા કરીમુખ-
રૂપ, નિજલીલા પ્રકટ કરીજી. જેની વાણી અતિદુર્બોધ થાય
મુખોધ જેણે કરીજી. તેનાં અષ્ટાત્તર શતનામ, તે કહીએ મહા

અથ હરિભ. ૪ જેના મહાપિવર અગ્નિકુમાર, જગતી છંદ નામે
ધરીભ, શ્રીકૃષ્ણ કમલ મુખ દેવ, બીજ દર્શિત કરણા ભરીભ,
૫. જેની ભક્તિમાં અંતરાય, તે નાશને પ્રયોજન સહીભ, આ
પે અધરાશ્રુતવી સિદ્ધિ, તે મધ્યે નિશ્ચય કરીભ. ૧ હામ.

વહાલો આનંદ પરમાનંદ કહેવાય, શ્રીકૃષ્ણ કમલ મુખ
કૃપાનિધિ થાય. ૭ વહાલો હૈવી ઉદ્ધારણ પ્રયત્ન ઉપાય, જેના
સ્મરણમાત્રથી આર્તિજાય. ૮ શ્રીભાગવત ગુહ્ય પ્રકટાય,
સાકાર બ્રહ્મનો વાહ સ્થપાય. ૯ વેદપારંખ યૌહ ભુવન કહે-
વાય, માયાવાદ નિરાકૃત સહુ મિલિ ગાય. ૧૦ સર્વવાદિ નિ-
રાસ કીધા તે લખાય, ભક્તિમાર્ગ સરસ કમલ વિકસાય. ૧૧
સ્ત્રી શુદ્રાદિકને ઉદ્ધારવા સમર્થ, જેના સાધનબલથી ન થાય
અર્થ. ૧૨ અંગીકારમાત્રથી સર્વસ્વ કીચે, કીધાં શ્રીગોપી-
જન પતિને પ્રિયે. ૧૩ અંગીકાર કરે મર્થાદાનુસાર, મહાકર-
ણાવંત સમર્થ અપાર. ૧૪ વહાલો અદેયદાન દેવાને મતુર,
મહાઉદાર ચરિત્ર કરે બહુ પૂર, ૧૫ લીલા દેખાડી પ્રાકૃતની
જેહ, તે મિથે મોહા મુર રિપુ તેહ. ૧૬ વૈશ્વાનર શ્રીવલ્લભ
નામ, વહાલો સુંદર રૂપ સ્વજન હિત કામ. ૧૭ કૃષ્ણભક્તિ
કરે જન શિક્ષાકાળ, આપે અખિલ ધર્મ શ્રીવલ્લભરજ. ૧૮
સર્વ લક્ષણથી સંપન્ન નિવેક શ્રીકૃષ્ણ જ્ઞાન દાતા મુદ્ધ મોહ

પોતાના આત્મક થકી બહુ પુણ્ય, એના કમલપત્રસે નેત્ર સં-
 તુષ્ટ. ૨૦ કૃપાદાનની વૃષ્ટિથી હરખ્યા મન, તે હાસહાસી પ્રતિ-
 પ્રિય છે અનન્ય ૨૧ રોષદષ્ટિ કરે ભક્તિ રાગ મબલ, ભક્ત
 સેવાંતા સુખ સેવા સસાલ. ૨૨ છરે ભક્તિ વિના નહિ
 સેવાસાધ્ય, તે કામધૃતી કહીએ દુરાધ્ય ૨૩ જેના ચરણસરો-
 જ દુર્લભ દરશાય, તેના ઉગ્ર પ્રતાપ ત્રૈલોક કહેવાય. ૨૪ વચ-
 નામૃત કરી પૂર્યા સેવકના અર્થ, શ્રી ભાગવત અમૃત મથન
 સમર્થ ૨૫ તેનો સ્મર કહીએ વ્રજસુંદરીનો ભાવ, તે પરિ-
 પૂર્ણ છે દેહ ભરાવ. ૨૭ સાન્નિધ્યમાત્ર કરે કૃષ્ણપ્રેમ ભક્તિ
 મુક્તિ દેવાનું એહુને નેમ, ૨૭ એક રાસલીલામાં તેનું તાન, પ્રભુ
 કૃપા કરીને કરે કથાનું ઘાન. ૨૮ વહાલો વિરહના અનુભવને
 હેતે કાજ, સર્વ ત્યાગ જણાવ્યો શ્રીવલ્લભરાજ. ૨૯ ઉપદેશ
 કર્યો ભક્તિમાર્ગ આચાર, લોક માંહે કર્યો કર્મ માર્ગ પ્રચાર.
 ૩૦ વેદ શાસ્ત્ર કહ્યાં યજ્ઞાદિક ઘાન, તેનું ફલ મર્યાદા ભક્તિ
 નિકાન. પ્રભુ પૂર્ણાનંદ છે પૂરણ કામ, સરસ્વતીના પતિ દેવ
 હ્રદય અભિરામ. વહાલો સહસ્ર કહ્યાં પુરુષોત્તમ નામ, નિજજ-
 નને આશ્રયનું છે ધામ, ભક્તિમાર્ગની રીતે કરવા ઉપદેશ
 બહુ મંથ કરીને ઠાણો સંશયનો લેશ. જેને પામવા નેહોડયા
 માધુર્ય પ્રિયે, એવા ભક્તસમાજ ગિરજાએ શ્રીએ. આપ સા-

કરવા બહિષ્કાર પ્રમાણે જાણ માંડી, વશ કીધા પિતા થઇને
મહી બાંધે. સર્વ સામર્થ્ય ધર્યું પોતાને વંશ, ખર્ચ ફર કરી
સાચો સંસારનો અંશ. પ્રભુ પતિપ્રતાપના પતિ સમક્ષાત, કરે
મહ લોક પરલોક દાન વિખ્યાત, જેના અંતાકરણ છે ગુદ
અપાર, અંગીકૃતને જણાવ્યો મનનો વિચાર-
ઉપાસનાદિક માર્ગ જે અન્ય, તેનો મોહ ટાળીને કીધા સેવક
અનન્ય, કયો નિશ્ચય જે ભક્તિ સર્વથી વિશેષ, કીધો
શરણમાર્ગનો જીવો ઉપદેશ. શ્રીકૃષ્ણના મનની બાણે વાત,
લીલાકુંજ બિહારી પરિપૂર્ણ ગાત. કથારસ મગ્ન સદા છે
ચિત્ત, વીસર્યું સઉ તે થકી બીજું વિત્ત. પ્રિય છે ઘણું વ્રજને
વ્રજનો વાસ; કરે પુષ્ટિલીલા એકાંત વિલાસ. કરે ભકતેચ્છા
પરિપૂર્ણ દાન, નહિ નિજ લીલાનું કોઇને જ્ઞાન. અતિ
મોહિત જેનું શીલ ધણું, નહિ લોક વિષે આસક્તિ અણું
નિજ ભક્ત વિષે આસક્તિ છે એક, પ્રભુ માવન કીધો
પતિત અનેક. જે કરે પોતાના ગુણનું જ્ઞાન, તેના હૃદય
કમલ રહેવાનું સ્થાન.

નિજ યશસ્વી અમૃત લહરી; તેથી લીંજવી સર્વ રસ વાસના
હરિ. પ્રભુ પોતે સર્વ થકી છે પર, ન કરે તુલ્યતા કોઇ અવર,
લીલારસ અમૃત તરંગ બહુ, લીંજવ્યા છે ભક્તશરીર સહુ,

જમિ આવે ગિરિગોવર્દન વાસ, તે લીલામાં છે અતિશય
 ઉલ્લાસ. કરે યજ્ઞ ભોગ ને યજ્ઞ કર્મ, આપે અર્થ ક્રમ ને મોક્ષ
 ધર્મ, પ્રભુ સત્યવચન છે ત્રિગુણાતીત, નીતિ અતુલ છે
 અતિ અમણિત. કરવા પોતાની કીર્તિ પ્રકાશ, કર્યું બ્રહ્મ સૂત્રનું
 નૂતન લક્ષ્ય, અતિતુલ્ય તુલ જે માયાવાદ, કરી ભસ્મપ્રિ
 સ્થાપ્યો બ્રહ્મવાદ. અપ્રાકૃત ભૂષણની અતિકાંતિ, હસતાં
 મુખ શોભે છે બહુ ભાંતિ, પ્રભુ તિન લોકના ભૂષણ સાર,
 પ્રગટ્યા ધરણીનું ભાગ્ય અપાર, પ્રભુ સુંદરતા છે અતિ
 અનૂપ, કેમ વર્ણન કરી શકું એ સ્વરૂપ, સૌ માગે છે પોતાના
 જન, અરણ્યારવિંદની રજ જે ધન. એ કલાં એકસોને આઠે
 નામ, શ્રી વલ્લભ આનંદનું છે ધામ.

વલણ.

જે કોઈ શ્રદ્ધા કરી નિત્ય ગાયરે, તેનું મન પહેલું સ્થિર
 થાયરે. અધરામૃતની સિદ્ધિ પામેરે, તેમાં સંશયનું વહી
 નામેરે, એ પામ્યા વિના મોક્ષ છે હીનરે, તેના ક્ષણમાં મુકિત
 છે હીનરે, તેથી સર્વોત્તમ જપ કરવોરે, શ્રી કૃષ્ણરસે મન
 ભરવોરે, શ્રી વિકૃલઉચ્ચરિત એ નામેરે, જે ગાયે પૂરે તેનાં
 કામેરે, તેનો જન્મ સફલ કરી લેખેરે, જેનાં વ્રજભૂષણ
 મુખ દેખેરે.

હતિશ્રી સર્વોત્તમજીનું ધોળ સમાપ્ત.

શ્રી નવરત્નનું ઘોળ.

શ્રીમદ્વલ્લભ શ્રીમહાપ્રભુજીને નમુંજી, શ્રીનિરુલ્લેશ પ્રભુ
 લામું પાચ; શ્રીબાલકૃષ્ણજીને પ્રણમુંજી, શ્રીમદ્વલ્લભપ્રભુજી
 પરમકૃપાળ. શ્રીમદ્. ૧ શ્રીવલ્લભદેવે મહાકરુણા કરીજી,
 જેથી જીવનનું કારજ થાય, સર્વે વૈષ્ણવની કૃતિ મોહજી
 સધળી ચિંતા નિવૃત્ત થાય. શ્રી. ૨ દૃઢ આશ્રય શ્રીમદ્વલ્લભ-
 જીનો રાખીએજી, ચિંતા નવ ધરીએ લગાર; સર્વે આત્મા
 શ્રીજીને સમર્પીએજી, એ છે ભક્ત તણા આધાર. શ્રી. ૩
 પુષ્ટિમાર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી, જીવ કીધા છે અંગીકાર;
 લૌકિકની ગતિ ન આપે કદાજી, પ્રભુ નથી જોત અધિકાર,
 શ્રી. ૪ નામનિવેદન કીધા થકીજી, પ્રભુ રાખે પોતાની પાસ;
 વશ ન થાય એ પ્રભુ કે થકીજી, વશ થઈ રહ્યા વલ્લભપાસ.
 શ્રી. ૫ નિવેદનમંત્રનું સ્મરણ નિત્ય કરવુંજી, સર્વજ્ઞ લગ-
 વદી સાથ; અવૈષ્ણવની સંગે ન ફરવુંજી, કૃપા થાય તાહણીય
 હાથ. શ્રી. ૬ ફલનીચિંતા નવ રાખીએજી, પ્રભુ સર્વેશ્વર
 કહેવાય; સર્વના આત્મા શ્રીજીસાક્ષી છેજી, ફર લાગ્યાથી કેમ
 રહેવાય; શ્રી. ૭ પ્રભુને ગમે તે ખરું એમ જાણવુંજી, ફરિનું
 પીરક છે દીનહયાસ; શ્રીપુત્રાદિક પુષ્ટિમાં આશુવાજી, એમ

તા ના વિચારે મયાળ. શ્રી. ૬ નિવેદન કરવું સર્વે સંગાય
 શુંલ, અન્યવિનિયોગની ચિંતા ન આણ, અજ્ઞાની હોય
 કિંવા જ્ઞાનશુંલ, સમજુ છું અધિક આવું ન જાય, શ્રી. ૯
 ભેષે અપ્રતિવેદન કીધું છેલ, તેના ઉદ્ધરમાં સદેહ ન
 જાય; પ્રાણસંગાયે શ્રીમહામણુલને દીધું છેલ, તેથી સંશય
 મનમાં ન આણ, સમર્પણ મંત્ર મહાસમર્થ છેલ, ના જાયરો
 આછી વાત; એ કોઈ અંશ કલા નથી પૂર્ણ છેલ, શ્રીલ શ્રી
 પુરુષોત્તમ સાક્ષાત. ૧૧ પ્રભુ પોતે સર્વથી પર છેલ, વળી
 મહાસમર્થ છે એ નાથ; ભક્તના દુઃખ હરતા સુખકારી છેલ,
 ચિંતા નવ કીલ્યે માથે નાથ. લૌકિક વૈદિક જે કર્મ છેલ,
 તે હરિ સિદ્ધ થવા દે નહિ; તો એ સેવા સમર્પણ ધર્મ છેલ;
 તેથી મન દૂર કીજે નહિ. શ્રી. ૧૩ પુષ્ટિમાર્ગમાં શ્રીલ રહે
 સદ્ગુણ, વલી લવનું કીધું શું હોય, પ્રભુ કરે તે સુખ માની
 રહીએલ, સાક્ષી થઈ રહે સુખ હોય. શ્રી. ૧૪ દીનતાભાવ
 મનમાં રાખીએલ, બીજા સાધનનું નથી કામ; સર્વદા સેવા
 કરી શ્રીલ સાધવાલ, ગુરૂની આજ્ઞા થકી એકામ. શ્રી. ૧૫.
 ગુરૂની આજ્ઞા ઉલ્લંઘન નવ કીલ્યેલ, શ્રીલની ઇચ્છાએ
 જાય તે થાય. આપણું મન ગુરૂને દીલ્યેલ, પ્રભુથી અધિક
 રાખીએ ભાવ. શ્રી. ૧૬ સેવા કરેા નિત્ય ચિત્ત મીતમુંલ,

તો સુખી થાશે. આ જુગમાંહે; પરીક્ષા અર્થે શ્રીજી કદા નવ
સુણેજી, ન ઉદ્દેગ ધરી મન માંહ ૧૭ તોયે ધીરજ રાખી સેવા
કરવીજી, પ્રભુ સુખકર્તા છે સત્ય; એમની લીલા બેઠા મિત્ર
હર કરવીજી, વૈષ્ણવને એરે જુગત્ય. ૧૮ એકાદશ ઈન્દ્રિય
પ્રભુને સન્મુખજી, સેવામાં દિવસ રેરાત, એકે ઈન્દ્રિય વિષુભ
નવ કીજીએજી, સર્વાત્મા ભક્તિ કરો અહોરાત, “ શ્રીકૃષ્ણઃ
શરણું મમ ” સદા જપોજી, ન વિસારશે પાપ એક માવ;
એ જુગતેથી ચિંતા હર કરેજી. થાસો શ્રીજીના કૃપાપાત્ર
શ્રી. ૨૦ શ્રીમહાપ્રભુજી કહે અમારી એ મતિજી, બધી જો
જ છે નિર્ધાર; સર્વે વૈષ્ણવ રાખજો ચિત્ત ધરીજી, શ્રીવલ્લભ
ભજ પ્રાણધાર. શ્રી. ૨૧ એ અમૂલ્ય રત્ન જે કોઈ મિત્ર
ધરેજી, તેને પુષ્ટિભક્તિ કહ કલ હોય; જે આ ધોળાગાયેચિત્ત
ધરેજી, તેને પરમ આનંદ સુખ હોય. ૨૨

ધૃતિશ્રી નવરત્ન ધોળ સમાપ્ત.

શ્રીહરિરામજી કૃત શ્રીનિત્યલીલા.

પ્રાતસમે જીઠો અજખાલા, ગાવત મંગલ ગીત રસલા
કરસિંગાર મયનીયાં ધાવે, અપનો અપનો હલો મિલેવે
મમલ કરે મોહન જલ ગાવે, સુખારિ સુખારિ હરિગુન સર

પાવે । માખન મિશ્રી દહી મલાઈ, ઓઢ્યો દૂધ કપૂર મિલાઈ ॥
 ૫ કંછુક મનોરથકે પકવાન, થાર સજેવતિ સુંદરિવાન । મને
 વસન ભૂષણ હરિલાયક, લે ચલિ સુંદરી સખ સુખદાયક ॥
 અતિહી સુરંગ ખિલોનાં લીને । વિવિધ મનોરથ મનમે
 કીને । ઝિઠે ગ્વાલ ખિરકનકોં ચલે, અતિઆતુર માયનસોં
 મિલે, ટેર કરત સુરભી સમુદાઈ, કારી પિયરી દોરી આઈ.
 કાજર ધમર ઓર મજીઠી, સખ ગુન પૂરન સખે અનૂઠી. ઘંટા
 નાદ કરત સખ ડોલે, અપને અપને બછરન ઘોલે. શંખનાદ
 ખિરકનમેં સોહે, શ્રવન સુનત સખકો મન મોહે. મંગલ
 શબ્દ કાન જળ પયોં, સકલ સાજ કરમેં લે ધરોં. યહ વિધિ
 સખ ધર ધર તેં ચલી, નંદ નંદનકો દેખન અલી ॥ સુખ
 સખ્યા પોઢે હરિરાઈ, વાર વાર કે જસુમતી માઈ । ફિરઝાંએ
 ફિર ફિરકે આવેં, કમલ નયનકો નાંહી જગાવે ॥ તાહી સમે
 આઈ બ્રજબાલા, માનહુ મત્તગયંદકી ચાલા । નૃપુરકી ધુનિ
 સુન નંદરાઈ, ચોકિ ઉઠે તખ કુંવર કન્હાઈ ॥ નિકટ ગઈ
 જહાં જસોમતી માઈ, બહન દેખ કર લેત બલાઈ । બીથુરી
 અલક લટપટી પાવ, પીક કપોલ મુખ અંજન લાગ ॥ ચં-
 દન ડિરપર બિનગુન માલા, બૂષણ ઇતિ ઉત પરમ રસાલા ।
 યહ શોખા નિરખત બ્રજબાલા, રસ મસે નેવ દેખે નંદલાલા

જસુમતી ધાય ઉછંગહી લીને, ચૂમિ વહન ઉર સીતલ કીને
 । મંગલભોગ આનકે રાખ્યો, ગિરિધરલાલ સ્ત્રાહસોં આખ્યો,
 ॥ માખનમિશ્રી મેલ ચઢાવે, ઘોડીકો પથ અતિહી ભાવે ।
 દધિકી છીટ લગી તન શોભિત, માનહુ ઉડવન અંબર લો-
 પિત ॥ લપટાનો મુખ જસુમતિ દેખે, અપનો જન્મ મુક્ત
 કર લેખે. રંચક જમુના જલસોં ધાવે, પોંછિ વહન અંબલસોં
 જોવે. પુનિ અચવાય ખવાવે બીરી, સકલ સાજ સજી લાઈ
 અહીરી, મંગલાકી આરતી ઉતારી, શોભા દેખ રહી ધજ-
 નારી. ॥ ❀ ॥ સ્નાન સમય. ॥ ❀ ॥

કનકપાટ બેઠે મનમોહન, લાગ રહી જસુમતી અતિગો-
 હન. કોઉ હરિકો તેલ લગાવે । પરસત અંગ પરમ સચુપાવે ॥
 કોઉ અંગ ઉઘટનો કરે ॥ વિવિધ મનોરથ મનમેં ધરે । કોઉ
 બેની કરમેં લે રહે, તા ઉપરપુની કંગઘ કરે, કોઉ કનક ઘટ
 જલ લે રહે, કોઉ પદ અંબુજ કર ગહે. કોઉ હરિકો સ્નાન
 કરાવે, અંગવસ્ત્ર કરી અતિ સચુ પાવે. કોઉ તનિયા અંગ
 પહેરાવે, કોઉ સૂંબન સરસ બનાવે. ❀ શૃંગારસમય. ❀

કોઉ વાગા પટકા કરે, કોઉ બહુવિધ ભૂષન ધરે. કોઉ
 કુલહ સુરંગ ધરે સીસ, પાગ બંધાવે ગોકુલ ઘરા. તુમ તો
 હૈ પ્રજાશય લડેતે, સજી લરકનમેં ગુનન બેડે તે. મૌર ચં

પ્રિકા મુંબહાર, પ્રજ્જનતકે તુમ પ્રાન આધાર, કોડિ નેતા
 અંજન અંબવે ૧ કોડિ મુખમહતિલક બતાવે ॥ પહેાપ્રખલ
 લે કંઠ ધરાવે, સંકેતસદનકી ડોર પાતાવે. રતન જટિત મુરલી
 કરે હઠ, મોહન પરમ મીલસોં લધ, તખ આધ બૃપભાતકુ-
 ભાર, છબિપર વારોં કોટિ કુમાર. હઠ કરી હરિ શૃંગાર કરાયો
 બહુબિધિ બૂખન વસન બનાયો. અંજન દ્રગ કેસરકી આડ,
 સામ બુવતિનમેં લાડલી લાલ. નખસિખલોં શૃંગાર કરાવે;
 દેખ ગોપાલ પરમ સુખ પાવે, મધુ મેવા પકવાન મિઠાધ,
 મુહિત જસોઅતિ ગોહ ભરાધ. સન્સુખ આપ રહી પ્રજનારી,
 દર્પન દેખહુ કુંજબિહારી. વે તો હરિ મુખ કમલ નિહારે,
 હરિ રાધા વિધુવદન નિહારે. માનહુ મધુપ કમલરસ ચાખ્યો
 કે બનું મીલિ અમૃત ખાંટ્યો, નિરખ નિરખ પુલી પ્રજનારી.
 દર્શન દેત હે કુંજબિહારી. સોભા નિરખ રહી બ્રજનારી,
 હંસહંસ દેત પરસ્પર તારી. ❀ ગોપીવલ્લભ-ભોગ. ❀

ગોપીવલ્લભભોગ લે ધર્યો, સો તો ભુવનભુવન પ્રતિ
 કર્યો, પૂરી દહીં સંધાનો શાક, માંખણ ખૂરો બહુવિધ પાક.
 સખહિનકે મનરંજન કારન, પ્રેમસહિત લીનો મન ભાવન.
 મનસા પુરન નંદકુમાર, ધોડે હે જસુમતી કે દ્વાર, મૈયા મથિ
 મથિ મૈયાં પ્યાવે, વાર વાર ઉર અંતર લાવે, બેનો બંદે લાલ

પય પીજે, ધતનો કળો હમારો કીજે, ધારીકો પય પરમ રસાલ
 સાત ધુટ જે પીવા લાલ. વહન ધાય ખીરા જળ લીનો, તળ
 મૈયા જુ ખીલોનાં દીનો. ઠાડી રહી રોહની રાની, મીઠી વાત
 કહત મનમાની. ખીર સીરાત સ્વાદ નહિ આવે, આસ એક
 મુખ મેલો જ્યાં લાવે. અતિ હિતસોં હરિ ભોજન કીનો,
 લાલન મૈયાકો સુખ દીનો. ખેલત ફિરત સખા સંગ લીને,
 ખરિક ખોર ગિરિ ગહવર લીને. અતિપ્રધીન જસોમતીકો
 પુત, સખહીનકો મન લીનો ધૂત. ચોરી કરી સખહિન મુખ-
 દેત, ગોપીનકો સર્વસ્વ હરિ લેત. કર સકેત બુલાઇ ગોપી,
 ધનતેં સખ મર્યાદા લોપી. સખહિનકો કીયો મન ભાચો, તા
 કારન થહ બ્રજમેં આચો. જસોમતિ સખીયનકોં જુ બુલાવે,
 કમલનેનકો કહૂં ન પાવે. ❀ રાજભોગ ❀

દેખોરી ગોપાલ કહાંધાં ખેલત, કહો જય બાબા તોહે
 ખેલત. ભોજનકો ખેડે નંદરાય, તુમ સંગ ભોજન કરહુ
 આય. જળ માતાકી જની પ્રીત, આય ગયે ગિરિધર સખીય,
 ખેડે આય કનક આસનપર, નંદરાય પકરે કર સોં કર. કનક
 વરન ઝારી જમુનાજલ, લરી દીની જસુમતી મન ઉજ્જ-
 વલ. પનવરો ભેર્યો વિસ્તાર, તાપર ધર્યો કમકડો વાર. ખેલા

છોરે મોરે ધરે, ચમચા રત્નજટિત તહાં ખરે. અમર કુપ
કીનો તા ઠોર, હિતસોં પ્રભુજી લીનો કેર. અતિસુગંધ ચાંવ-
રકો ભાત, આન ધર્યો હે જમુમતી માત. ઠાડે મુંગ અરૂ દારિ
બનાધ તાકે પાસ કઢી લે આધ. મિરચનકે કીને બહુ શાક;
હિતસોં જમુમતી કીને પાક. સીખરન ભાત અરૂ પીરિ ભાત
ખાટો મીઠો વડીકો ભાત. તીન ભાંતકી તુરધ કરી, પાપર
ભુંજે અરૂ તિલવરી તરી, ભરતા બેંગન ચકતા કરી, અરવી
સૂરજ સબ લે ધરી, ફરેલા મુરેલા કંકોડા કરે, ખંડવા ખંડવી
ગલકા ધરે. સકરકંઢકો કીનો શાક, પેઠામેં મીઠીકો પાક, રા
ધતાં કીને ઇકધસ ભાંતિ, સંધાનેકી કેતિક પાંતિ. બિલસારૂ
કીનો જી બનાધ, જેવત હરિકો મન ન અધાધ. બહુવિધકી
કચ્છરીયાં તરી, બહુભાંતકી ભાજી કરી, બિંજન બહુ વિધિ
ગીને ન બાધ, વારવાર જસોદા લાધ. રોટી પૂરી લીટી કરી,
મીસી રોટી ઘીસું ભરી. માંખન ખૂરા પાસ ધરાયો, લુચ્ચઈ
લે સીખરનસોં ખાયો સેવ બહુત ખૂરાસોં કરી, સો તો બચ
નિકટ લે ધરી. બરા મઠાકે સુંદર કીને, તિનકડા અતિરસસોં
લીને, મૈયા મોંકું સીખરન ભાવે, બેલા ભરભર રોહિનીલાવે,
મુરલિ ધૃતસોં બેલા ભર્યો, સો તો બચ સીખરપર ધર્યો.
ઘોટયો દુધ દહીંકો બેલા, મીઠે આંબ અરૂ સુંદર કેલા, આં-

બનકો સીરા જુ કીનો, સો તો હરિ જુ સચિસોં લીનો. પર-
જૂજ અરુ આલો મેવા યહ વિધ જસુમતી કીની સેવા. છોં-
યો મઠા પરમ સચિદાયક, સો તો કેવલ હરિજુકે સાયક. યહ
વિધ લાલન ભોજન કીનો, માત જસોમતીકો સુખ દીનો.
કર અચવન ઠાડે આંગનમેં, અતિ સુગંધ બીરા આનનમેં,
શ્રીકરમેં બીરા જળલીનો, સો તો વાંટિ સખનકો દીનો. થાક
ત્રિચિત્ર કુંદકી માલા, લે આધ પહેરો નંદલાલા. કવ મુરલી
અરુ વેત ગહાધ, બ્રજવનિતા નિરખી સુખ પાધ. નીરાંજન
બહુ વિધસોં કીનો, સો તો દેખ વારનો લીનો. બે લોં હરિ
ભોજન કરિ આવે, તો લોં સહચરી કુંજ બનાવે. ઓલીબર
બર પહોપ લે આવેં, પરમ પ્રીતિસોં સેજ બિછાવે. ફૂલ મહ-
લકે ખંખ ચોવારે, પુલનકે કલસા અતિ બારે. ફૂલનકી સૈયા
લે રચી, તકીયા જેંદુવા ફૂલન સચી. સેજબંદ પુલનકે કરે,
રંગ રંગ ફૂલનસોં ભરે, ફૂલનકી ચોટા લે કરી, તાપર કરવા
કુંજ ધરી. અંગરાગ કે બેલા ભરે, અતિસુગંધ બીરા તહાં
ધરે. પુષ્પમાલ અતિસુંદર કરી, સો તો પ્યારી ઉરખા ધરી.
પુલનકે પંખા લે આવે, સો તો કમલનેનકો લાવે. સકલ પદા
રથ આગે ધરે; વિવિધ મનોરથ મનમેં કરે. પોઠે પ્રિય પ્યારી
કે સંગ, વિવિધ ભાંત બરખત રસ રંગ. બહુલ ભાંત મિયકે

સંગ ખેલી, રસ મર્યાદા સખ લે પેલી. શ્રમકન સુભમ અંગ
પર આધ, રસભર પોદે કુંવર કન્હાઈ. જલરંધ્ર વહે સહચરી
દેખે, અપનો જન્મ સુદલ કરી લેખે. # ઉત્થાપનભોગ #

વંટાનાઈ ભયો ચહું ઓર, રાંખનાદકી ધુનિ સખ ઠોર,
ધુનિ સુનિ ગોવર્ધનધર જાગે, માનહુ પ્રેમસિંધુમે પાગે. કા-
કડી બીજ ખોવા અરુ પના, કેલા આંખ ખરખૂબ ધના. કંઈ
ચલકે ભાજન ભરે, સો તો કુંજસહનમેં ધરે. ગોપ અધાને
સુરસિ દેખી, ફીર કછુ મનમેં મનસા લેખી. વેતુ વેતલે ચલે
કન્હાઈ, દેખ સહચરી પરમ સુખ પાઈ. આગે ગોધન પાછે
ગ્વાલ, મધ્ય ધિરાજત ગિરિધરલાલ. ગૌરજમંડિત મુખપરકેસ,
સોબિત હે અતિસુંદર વેસ, મણિમાલા મુંબદલ ગરે, ગોરી
રાગ બેનુમેં કરે. ધ્રજવનિતા આઈ ચહું કોઈ, દેખત શ્રીમુખ
ભયો પ્રભોઈ. ગોવિંદ ગોપીનકો સુખ દીનો, કછુક મનોરથ
મનમેં કીનો. કરિ સત્કાર ચલે આગેં તે, કરિ સંકેત રહે પાછેં
તે. અતિચિરહિન જો ધ્રજકી બાલા, ધેર લિયે તખ મહનગ્રાપાલા,
સંધ્યા # સંધ્યાભોગ હે જાકો નામ, સો તો લીનો વાહિ ઠામ.
નંદભુવનમેં ઠાડે આય, પ્રમુદિત ભઈ જસુમતી માય. અતિ-
હિતસોં આરતિ ઉતારી, કરમેં લીયે કનકકી થારી. ભીતર
ભવત પંથારે લાલ, આય જુરી સખ ધ્રજકી બાલ, કોઈ બેઠ

સિંઘાર કસવે, કોઈ તેલ પુલેલ લે આવે. કોઈ મહાન મંજન કરે, વિવિધ મનોરથ મનમેં ધરે. કોઈ જલ લે સ્નાન કસવે, અંગ વસન કરી અતિ સચુપાવે. કોઈ તનયા અંગ પહિરાવે, બહુ વિધિ ભૂષણ વસન બનાવે. સેલી કંધ વેનુ કર લવે, હરિ જી તબહી ખરિકમેં બયે. સહજ સિંઘાર કિંચે અતિ સોભિત, નિરખત તન મન અતિસે લોભિત. ધોરી ધુમરી ગાંગ બુલાઈ, કાજર પિયરી દોરી આઈ. યહ તો વ્રજવનિતન સકેત, કે સખહિનકો બોલે લેત. વિવિધ ભાંત હરિ દોહન કરે, સખ ભાજન લે રસકો ભરે. ॥ * * ॥ રાયન. * ॥

ગ્વાલભોગ લીનો રસરીત, વ્રજવનિતાકી બની પ્રીત, સખહિનકો કીયો મન ભાયો, બ કારન યહ વ્રજમેં આયો. જસુમતી ભોજન કીનો સાજ, વેજિ અધવો મોહન આજ. જમુનાજલસોં ઝરી ભરી, લે ઉકાય હરિપાસે ધરી. દોઉ ભોયા ભોજનકો આવે, જસુમતિ કનકધાર ભરી લાવે. છૂર ભાત મિરચનકો શાક, હિતસોં રોહિની કીનો પાક. દ્વ્યભાત અતિ મોકું ભાવે, બેલા ભરિ ભરિ જસુમતિ લાવે. વેહ વિધ લાલન ભોજન કીનો, ભાત જસુમતીકો મુખ દીનો. કર બ્યારુ ઝિંદે મનમોહન, લાગી રહી જસુમતિ અતિ ગોહન. ઓટયો દૂધ કપૂર મિલાઈ, ડબરા ભરકે રોહિની લાઈ. ઇચ્છા

બોજન કરિ સુખ પાચો, તખ રાની આયમન કરવાચો. અતિ
 સુમધ ળીરી સુખ ધરી, પુષ્પમાલ લે શ્રીકંઠે ધરિ. કરિ
 આરતી શ્રીસુખ જળ દેખ્યો, અપનો જન્મ સુફલ કર લેખ્યો.
 રનજુન કરત અંગુરીયાં ગહે, માત જસુમતિ સખ સુખ લહે.
 સુખ સખ્યા પોઠે હરિરાય, ચાંપત ચરણ જસોદામાય. ભાંત-
 ભાંતકી કહાની કહે, હરિ હુંકારો ફિર ફિર લહે. નિશલીલા
 કહો કેસે કહે ? સોતો વ્રજજન મનમે રહે. નંદલુવનકી
 લીલા કહે, મનુષ્યદેહ ધરી સખ સુખ લહે. શ્રીગિરિવરધરકી
 લીલા ગાવે, રસિક ચરનકમલ રજ પાવે.

કૃતિ શ્રી હરિરાયજી કૃત શ્રી નિત્યલીલા સંપૂર્ણ.

અથ શ્રીચોરાશી વૈષ્ણવનું ધોળ.

શ્રીગુરુ યુગ પદ કમલ રજ, હું વંદુ નિત્ય ધરી નેમ; દુઃખ
 હરણ સુખ ત્રેય નિધિ ફલદાયક ભકિત પ્રેમ. ૧ શ્રી વલ્લભ
 શ્રીવિકૃલ પ્રભુ, શ્રીકૃષ્ણ પૂરણ કામ; ચોરાશી મહાભકત તેહનાં
 કર વર્ણન નામ. ૨ જેનું રમરણ કર્યા થકી, અધ દુઃખ
 કલેશ પજાય; પુષ્ટિ પંથ પ્રભુ પ્રસન્ન હોય મહા પતિત પાવન
 આય. ૩ મનવાંછિત ફળ સીધ પામે, ગાતાં એ અભિધાન;
 શ્રીમહાપ્રભુજી નિબનંદનું, કરે તેહને દાન. ૪

દાળા—શ્રીહામોદરદાસ હરસાનીરે, કૃષ્ણદાસ મેધન વહે
વાણિરે. ૧ સંભરવાળા હામોદરદાસરે, જેનો કનોજ મધ્યે
નિવાસરે. ૨ પદ્મનાભદાસ હરિભક્તરે, તુલસી પ્રભુ પદ આસ-
કતરે. ૩ વધૂ તેની કહીએ પારવતીરે, સુત રઘુનાથદાસ સુસ-
તિરે. ૪ રબોબાઈ વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણી રે, સેવ્યા શ્રીવલ્લભ રતિ
આણીરે. ૫ વૈષ્ણવ શેઠ પુરપોત્તમદાસરે, જેનો કાશીપુરીમાં
નિવાસરે. ૬ બાઈ રૂક્મણી પુત્રી તેહનીરે, સેવા અતુલિત
કહીએ જેહનીરે. ૭ શેઠના સુત ગોપાળદાસરે, સેવા સ્મરણમાં
હુલ્લાસરે. ૮ રામદાસરે હરિરંગ રાતારે, ગદાધરદાસ જમ ત્રિ-
ખ્યાતારે. ૯ વેણીદાસ માધવદાસ બેભાઈરે, હરિવંશ પાઠક
સુખદાઈરે. વૈષ્ણવ કહીએ અમા ક્ષત્રાણીરે, ગોવિંદદાસ લલ્લા
લ્યો વખાણીરે. ૧૧ ગજનધાવને સેવ્યા મુરારિરે, દાસ નારા-
યણ બ્રહ્મચારીરે. ૧૨ મહાવનનાં વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણીરે, જમાદાસ
સુરી લ્યો જાણીરે. ૧૩ ક્ષત્રી વૈષ્ણવ દેવા કપૂરરે, શેઠ દિનકર
મેમી ઉરરે. ૧૪ મુકુંદદાસ મહાવૈષ્ણવ મહોટારે, ક્ષત્રી પ્રભુદાસ
જલોટારે. ૧૫ પ્રભુદાસ ભાટ હરિજનરે, દાસ પુરપોત્તમ
ધન્ય ધન્યરે. ૧૬ ત્રિપુરદાસ વૈષ્ણવ કાયસ્થરે, પૂરણમુનિ રસિક
રસમસ્તરે. ૧૭ ચાહવેંદ્રદાસ પ્રભાપત્યરે, ગુલામદાસ સેવ્યા
હરિ અત્યરે. ૧૮ માધવભટ્ટ કાશ્મીરમાં વાસરે, તાંસવાપ્રતા

ગોપાળદાસરે. ૧૬ પદ્મારાવળની અતિસેવારે; પુરૂષોત્તમ બેપી
 સેવારે. ૨૦ જગન્નાથ બેપી તેના આતારે, વળી વૈષ્ણવ તેમની
 માતારે. ૨૧ બેપી નરહરિ હરિના દાસરે, ગામ ગાધરે રાણા
 વ્યાસરે. ૨૨ વૈષ્ણવ રજપૂતાણી હરિની દાસીરે, રામદાસ
 ગુજરાતના વાસીરે. ૨૩ હવે ગોવિંદ હરિ રસ માતારે. રામ
 માધવ હવે બેઉ અતારે. ૨૪ ઉત્તમશ્લોકદાસ સેવા ભાસીરે,
 સેવક શ્રીજીના કહેતા મહેતારીરે. ૨૫ ઇશ્વરદાસ હવે રસ
 મંજરે, હરિ હરિજનશું ચિત્ત લગ્નરે. ૨૬ વૈષ્ણવ છકડા વા-
 સુદેવદાસરે. સેવા અર્થે રહેતા પ્રભુ પાસરે. ૨૭ કૃષ્ણદાસ વધરી
 સુખ કંદરે. આળા વેણુ રહિત દુઃખ કંદરે. ૨૮ એ બેઉનો
 એક ખવાસરે, તેનું નામ તે જાહવદાસરે. ૨૯ થાનેશ્વરના
 વિષ્ણુ જગતાનંદરે, સેવ્યા શ્રી હરિ અતિ આનંદરે. ૩૦
 આદ્યાણી અડેલની વૈષ્ણવ બાધરે, આનંદદાસ વિશ્વંભરદાસ
 બે ભાધરે. ૩૧ વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણી પ્રભુ પદ પ્રીતરે, રામદાસ
 મીરાંના પ્રેમહિતરે. ૩૨ કૃષ્ણદાસી ખવાસણી જાણીરે, જેની
 વાણી શ્રીવલ્લભે માનીરે. ૩૩ બુલામીશ્રી શ્રીવલ્લભવરનારે,
 રામાનંદ પંડિત થાનેશ્વરનારે. ૩૪ વિષ્ણુદાસ છીપા રસ-
 મૂરરે, જીવજીદાસ ક્ષત્રિય કપૂરરે. ૩૫ સારસ્વતદ્વિજ ભગવા-
 નદાસરે, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુ પાસરે. ૩૬ વૈષ્ણવ ભગવાન-

દાસ, ભીતરીયારે, શ્રીજીતી, સેવામાં ઠરીયારે. ૩૭ અન્યુતદાસ
સનેડીયા કહીએરે, જોડ વિમ્મ અન્યુતદાસ લહિએરે, ૩૮ સાર-
સ્વત દ્વિત્વ અન્યુતદાસરે, નારાયણદાસ અંબાલે વાસરે. ૩૯,
નારાયણદાસ ભાટ મથુરાંતરે, નારાયણદાસ હુવાણા ઠકાનરે,
૪૦ ક્ષત્રાણી ગોરજા ને સમરાધરે, સાસુ વહુ બે વૈષ્ણવ
બાધરે. ૪૧ સીંહનંદના ક્ષત્રિય સારરે. વૈષ્ણવ અડેલખા એક
સુવારે. ૪૨ એક વૈષ્ણવ હરિગુણ ગાતારે, દામોદરદાસની
માતારે. ૪૩ સીંહનંદ ક્ષત્રાણિનો વાસરે, કવિ લક્ષ્મી પ્રદીપા
મહાસરે. ૪૪ કવિરાજ ભાટ ગુણગાવેરે, ગોપાળદાસ ધરો
લાના કહાવેરે. ૪૫ જનાર્દનદાસ વૈષ્ણવ ક્ષત્રિયરે, ગરૂડસ્વામી
બ્રાહ્મણ હરિની મૈત્રીરે. ૪૬ કન્હૈયાલાલ ક્ષત્રિ પ્રકાશરે, વિમ્મ
ગોડીયા નરહરીદાસરે. ૪૭ બાલકૃષ્ણ બાહરાયણદાસરે, સેવા
સ્મરણનો અભ્યાસરે. ૪૮ વૈષ્ણવ રામદાસ ચોહાણરે, સેવા
સ્મરણ માંહે સુબાણરે. ૪૯ માણેકચંદ સદુપાંડે ભવાનીરે,
નરોબાધ હરિ મત માનીરે. ૫૦ નરહર સંન્યાસી હરિના
ભક્તરે, જેની હરિપદ નિર્માળ મતરે, ૫૧ ગોપાળદાસ કહીએ
જટાધારીરે, વસી જજમાં સેવ્યા ચિરિધારીરે. ૫૨ સંત પોષ્યા
સત ના ચુકી નારીરે, કૃષ્ણદાસે સોંપી પરને પ્યાસીરે. ૫૩
આગ્રે ચોપડા સંતદાસરે, સુંદરદાસે સેવ્યા અવિનાસરે. ૫૪

પટેલ માવજી વિરજે સહિતરે, પતિ પત્નિ પ્રભુપદ ચિત્તરે.
 ૫૫ ગોપાળદાસ નરોડાના કહાવેરે, સેવે શ્યામને હરખે હુ-
 લરાવેરે. ૫૬ સૂરદાસ શિરોમણિ લક્ષ્મીરે, ગાયા શ્રીખરિધર
 બાણે જગતરે. ૫૭ સર્વોપરિ દાસ પરમાનંદરે, ગાયા ગુણનિ-
 થિબાલમુકુંદરે. ૫૮ કુંલનદાસ મહારસ કંદરે, સખાભાવે
 સેવ્યા શ્રીગોવિંદરે. ૫૯ સુત કૃષ્ણદાસ દદ એવારે, છોડ્યા
 પ્રાણ ન છોડી ગોસેવારે. ૬૦ કૃષ્ણદાસ કહીએ અધિકારીરે,
 ગાયા સેવ્યા શ્રીરાસખિહારીરે. ૬૧ ગાયા વૈષ્ણવ એહ
 ચોરાશીરે, શ્રીવલ્લભ પદ નિકટના વાસીરે. ૬૨

સકળ તત્ત્વનું તત્ત્વ છે એ સારમાં એ સાર;
 પાઠ કરતા માત્રમાં વશ થાય શ્રી નંદકુમાર,
 શ્રી વલ્લભ શ્રી વલ્લભ પ્રભુને જે પ્રસન્ન કરવા ચહાય;
 નથી અવર ઉપાય બીજો, હરિભક્તના ગુણ ગાય.
 શ્રી આચાર્યજી શ્રી મહાપ્રભુજીના અંતરંગ એ ભક્ત;
 મુજ ઉપર કરૂણા કરો શ્રી વલ્લભપદ આસક્ત
 એ વૈષ્ણવ પદ રજરતિની છે ઘણી મુજને આશ;
 ગાય ગુણ હરિદાસના દયારામ દાસનો દાસ.

ધતિ શ્રી ચોરાશી વૈષ્ણવનું ધોળ સંપૂર્ણ.

ગરબી ૧

આવોની લાલ વરણાગિયા, હોજરે આવોની લાલ વરણાગિયા
રાતાં રાતાં લોઅન દીસે છે રસીલાં,
કેઈ સોહાગણુસંગ ભગિયા હોજરાજ. આવો ૧

મનનીમાનીતીને મળીરે આવિઆ,
આજ થયા છે સોહાગિયા હોજરાજ. આવો ૨

ધાયલની પેઠે ધુમો છે તેહનાં,
નેનતણાં શર વાગિયાં હોજરાજ. આવો ૩

માન મૂકાવ્યું છે પાગ પડી તેહનાં,
ઓલતાના ડાઘ ભાલે લાગિયા હોજરાજ. આવો ૪

દયાના પ્રીતમ મ્હારા મનના સંદેહ સહુ,
ખરેખરા આજ ભાગિયા હોજરાજ. આવો ૫

ગરબી ૨-પ્રીતડીની રીત અતી અટપટી,

ઓધવણ છે પ્રીતડીની રીત— ટેક

થાવાનો ઉપાય પણ ભવાનો જડે નહી,
વજ રેહેણે જટી તે જટી. ઓધવણ ૧

પ્રીતના કહેવાય તે તે સ્વારથ સમજવો,
ચાર દિવસ પ્રગટી ને મટી. ઓધવણ ૨

પીડાની ભરેલી પ્રીત તોયે કરે પંડિત,
દુઃખ પામે તોય મ્હાય ના ધટી. ઓધવણ ૩

કહ્યા સમજ્યામાં ન આવે એ વસ્તુ તો,
 જાણે જેને હૈયમ વીતણી પડી. ઓમવણ ૪
 દયાના પ્રીતમ વીના પ્રીત તેજ પીડા,
 ધરમ લાજ ખોય ને મરે ખડી. ઓમવણ ૫
 ગરબી ૩

વાંસલહી વાળે, સાંજે આજ વાંસલહી વાળે;
 વાત માહારી ભુલીમાં જાળે, સાંજે આજ વાંસલહી. ૧
 જે જ્યમ કરવું હોયે જે રીતે, તેતો ગીત વીશે ગાળે. સાંજે
 કોઈને ના કહેશો કદી કોઈ પુછે તો, સમ જુગતે ખાળે. સાંજે ૨
 નંદજસોદાજી તો છે ભોળાં, તેહેને વીવેકે જાળે. સાંજે
 આપ તો સદા સુખી છો પણ, આજ સુખ માહારૂં ચા'ળે. સાંજે ૩
 માહારા દોષ ના વિચારશો વાલમ, દીનખંધુ થાળે. સાંજે
 દયાના પ્રીતમ જાણી દાસી પોતાની, પ્રેમ પૂરણ પાળે. સાંજે ૪
 રાગ ભેરવી. પદ ૪

કાળજ કોઈ મારા રાજ કયમ કરિયે,
 ચિતડું ચોઈ મારા રાજ કયમ—ટેક
 રાજના રૂપની સેહેજે સમાધી,
 એહેમાં તે કાંઈ નહી સુઝેરે કાજ. મારા ૧
 બહાલાને ભામે હમે વિબહળ થૈયે,
 તે પેલા દુરિજનિયાંને મન દાઝ. મારા ૨

દુઃખ દરિયામાંથી હમને ખૂડતાં રાખો,

આંધો આપ નામની આજ.

મારા ૩

મળવા મોહનવર વેદ સહીત કુલ;

લોકડિયાંની તલ લાજ.

મારા ૪

અંતરના અભિલાખ હમારા;

પૂરો હયા પ્રીતમલ આજ.

મારા ૫

રાગ રામકળી. પદ ૫

જળ જતાં આજ ધુંધટડામાં, મોહનનું મુખ દીકું રે;

અમૃતરસપણુ એ થકી ફીકો બાધ, એહવું લાગ્યું છે મને
મીકું રે. જળ ૧

એહને પણ કાંઈ નથીરે અજાણ્યું, મને સાન કરી સમજાવીરે;
આંખી હ્રદે કરી હેત જણાવ્યું મને, સહામાંતે નેન નચાવીરે.
જળ. ૨

શું કહું દુઃખ સુખ તેજ સમાનું, ઉર સ્નેહતણું શર વાગેરે;
મનમાં આવે તેમ મુખે કયમ કહેવું, પેલા દુરિજન દેવ શા
લાગ્યારે. જળ. ૩

રસિયો રૂપાળો ચતુર કો નથી એવો, અવર મેં નિશ્ચે લાગ્યુંરે;
ધનભાગ્યજેણે હયાના પ્રીતમ સંગ, મનગમતું સુખ માહાલ્યુંરે.
જળ. ૪

આશ્રય. પદ ૬

આ'નું બળીયું રે, શ્રીકૃષ્ણ રાધાવરનું,
અધમને ઉંચું પદ આપે, કાપે દુઃખ પરપરનું. આનું. ૧
ભગવદ્ ભક્ત નારાયણદાસ ઘેર, ડગ વૈષ્ણવચાર આવ્યા;
પ્રેમ કરીને પાસે રાખ્યા, આ'નાને નવ દૂલાવ્યા. આનું. ૨
ઉદરપરાયણ હયે ભવેયે, વપ્ણવનું આ'નું લીધું;
હત્યાચાર દૂર ગઇ તતક્ષણ, સરવે કારજ સીધું. આનું. ૩
માલ પિયારો ખાય રસમાતો, કૃત વિષયની કરતો;
ચકાંકિત દેખી નહિ કંપે, હીંડે નિરભે ફરતો. આનું. ૪
દીનતાભાવ સ્નેહ અંતરના, તે અંતરબીજી ભણે;
છાપાંતિલક માળા દેખીને, સહુજન ભક્તપ્રમાણે. આનું. ૫
કપટ થકી જેનાં કારજ સીધાં, તો સાચે શું નવ થાયે;
અરે દયા ! તું પ્રભુને છોડી, એજે શીદ અથડાયે. આનું. ૬

આશ્રય. પદ ૭

નિકો ગોકુલકો બસવો, સખતેંનીકો;
નિત્ય પ્રતિ ઉઠી નહાઉં નીર જુમના;
જુગલ ચરન પરસવો. સખતેંનીકો ૧
મહાપ્રસાદ એર જળ જુમનાકો, રાસ વિલાસ હુલસવો. ૨
પરમાનન્દ પ્રભુ વનવનદેખીયત, તનમન પ્રાણ અરપવો. ૩

આશ્રય. પદ ૮

નેનનહીકો નીકો મીલવો નેનનહીકો નીકો.
 નંદકીશોર હમારે જીવન, એર એ જગ સખ ફીકો. મીલવો. ૧
 વેદ, પુરાન, ભાગવત એર ગીતા, એર જ્ઞાનપોથીકો;
 ખાટી છાશ રચત મોહે નાંહિ, સુર ખચયો વ્રીકો. મીલવો. ૨

રાગ સૌરઠ. પદ ૯.

રૂડા દીસો છો રાજેશ્વર મંદિર આવતારે, રૂડા દીસો છો ટેક.
 જરકશી જામો સુંદર પ્હેરી, માથે બાંધી પાધ સુનેરી;
 રૂડો રેટો એઢી મન લલચાવતારે, રૂડા દીસો છો. ૧
 હૈયે હાર ગુલાબી ફેરે, ચિતડું રોકી રાખ્યું ચોરે;
 ગજરા કાજૂ બાજૂ મુજ મન લાવતારે, રૂડા દીસો છો. ૨
 કનક છડી સુંદર કર લઇને, ગજ ગતિ ચાલે હળવા રહીને;
 ચિતડું ચોરી મીઠું મીઠું ગાવતારે, રૂડા દીસો છો. ૩
 હયા પ્રીતમનો નાથ વિહારી, જઈ તુજ વહનકમલ પરવારી;
 હેતે શું બોલાવી તાપ સમાવતારે, રૂડા દીસો છો. ૪
 ધોલ. ૧૦

શ્રી ગુરુદેવ મન અભિલાષ જે માહરા, પુરશો તે દિન
 ક્યારે આવશે તે ટેક.
 શ્રીજી મળવામાં પ્રતિબંધ છે જે કંઈ, ચુરશો તે દિન ક્યારે.

પ્રપંચ છોડી કૃષ્ણ આસાધ્યા થાશે,
 પુષ્ટિ ભક્તિ દઢ પ્રેમરસ પ્રીયુષ પાશે. તે દિન ક્યારે. ૧
 નટલને રૂપ રસમાં મન માછલડું રમશે,
 શ્રી રાધા પદ પંકજમાં મુજ મતિ મધુકર ભમશે. તે દિન. ૨
 શ્રી મોકુષ શ્રી કુંદાવન વાસી નિરંતર રહીશું,
 ગોપીજન જુથ મધ્યે રમતાં જુગલને જોશું. તે દિન. ૩
 જન્મ મરણ કાળ કર્મની ફાંસી ટળશે,
 નિત્યે સત્સંગ સેવા સ્મરણમાં મન ગળશે. તે દિન ક્યારે. ૪
 હરિના સહુ વલ્લભ મુજને કિંકરી કરશે રીઝી,
 દયા તું દાસી મહારી કહી કર સાહાશે શ્રીજી. તે દિન ૫

ગરબી ૧૧.

જીવ જાણી લે, જર પ્રીત જુગદીશ વીના નવ સારી;
 મન માની લે, પૂછી જો અનુભવિ હોય જે નર નારી. જીવ ટેક.
 એમાં ડાહ્યા ઘેલા થઈ જાયે, વણ તેડયા તે પૂંઠળ ધાયે;
 ના ગણે જગમાં હાંસી થાયે. જીવ જાણી લે. ૧.
 તેની લજ્જા સ્વધર્મ સહુ જાયે, તે નફ્ટ નિર્લજ કહેવાયે;
 શું કરે મનમાં બહુ દુઃખ થાયે. જીવ જાણી લે. ૨.
 જે પાંચ લોકમાં પંકાયે, જેનું બુદ્ધિ બળ કલ્પ્યું નવ જાયે,
 તે પણ સ્નેહીને વશ થાયે. જીવ જાણી લે. ૩.

તેહનું વિકલ્પચિત્ત સહુથી થાયે, તેહને વિચારમાં વાંહાણું વાયે
તે કલેશ કોઈને ના કહેવાયે. જીવ બાણી લે. ૪

થઈ બય તેજ ધરાની હાની, તેની નિંદા કરે સહુ મનમાની
મોયે ન છુટે પામે ઝાની. જીવ બાણી લે. ૫

તેહને ભોજન ના ભાવે ભાણે, તેહની મન પીડા કોઈ ના બાણે;
તેહના સર્વ કોઈ અવગુણ આણે. જીવ બાણી લે. ૬

કોઈ શિક્ષા દે તે શર ભાગે, વિખવેણ અમૃત સ્નેહનાં ભાગે;
તે બાણે જેને અનુભવ ભાગે. જીવ બાણી લે. ૭

એવો પ્રેમ જેને પ્રભુ શું ભાગે, તેહનાં સરવે દુઃખ સેહેજે ભાગે;
કયો કરમરી કૃષ્ણ પાસે ભાગે. જીવ બાણી લે. ૮

ગરબી ૧૨.

શરણ પડયા છું રે શ્રીહરી, નથી માહારે અવર આશ વિશ્વાસ;
શ્રી વલ્લભવરનારે લાડીલા, અનન્ય આપ તણો હું દાસ. ૧

નહી કોઈ દેવીરે દેવતા, નહી કોઈ આપ તણા અવતાર;
ધરનો ગુલામરે રાવલો, મન કંમ વચને નંદકુમાર. ૨

માહારે નથી બળ સાધનરે ધરમનું, નથી બળ ભક્તિ જ્ઞાન વિવેક;
સેવા સમરણરે ના મળે, મેં નથી સત્સંગ કર્યો કણું

એક. ૧૦ ૩

પણ બાનું તમારું રે બેઠને, મુજને જગત કહે હરીભક્ત;

હું છું બહેરે જીવજી, નથી માહરં મન તમથી

આશક્ત. સં ૪

તે અંતે ઉંધડીરે વાજશે, પોમું દેશે જો મહારાજ;

જાળવંત બાનુંરે લાજશે, હું નિર્લજને શાની લાજ. શં ૫

પણ એક ભરોંસોરે એહ છે, અંતરજમી છો તમે સાક્ષ;

ગિરદ વિચારોરે કૃપાનિધે, સહજે કરશે કૃપા કટાક્ષ; શં ૬

મોઘમ રાખેરે મોટમ ધણી, ઉઘાડું પાડે આછું જણાય;

સાચો સંગ્રહરે સહુ કરે, જુદું નભવે જગ જશન થાય. શં ૭

જેહેવો તેહેવો છું હું રાજનો, દીન લહી કરિયે કર્યાનંદ;

દાસ દયાનીરે વિનતી, કૃણુ કૃપાનિધી ધરજો કાન. શરણુ ૮

ગરબી ૧૩.

દરશન ઘોનીરે દાસને, માહારા ગુણનિધિ ગિરધરલાલ;

નાથ નિવારોરે ત્રાસને, આપો આપ ઉપર અતિ

વાહાલ. દરશન ૧

શ્રી નટવર નંદનરે નંદના, ભાવે મુને મદન મનોહરરૂપ;

ચિત્ત ના ચોંહટેરે માહરં, મુને અનુભવ વ્યાપક પ્રહ

અનુપ. દરશન ૨

જપું નહિ અજપારે જાપને, ગમે ના મુણવો અનહહ નાહ;

યજ્ઞ સમાધીરે ના ગમે, ના ગમે સ્વર્ગ મુક્તિના

સ્વાહ. દરશન ૩

અન્ય ઉપાસનરે ના ગમે, વિના એક પૂરણ પુરૂષોત્તમ
ફીકાં સાગરે સાધન સહુ, પડી મુને પ્રેમ ભક્તિમાં ગમ્ય
મને શ્રી વલ્લભસુતરે ગુરૂ ગમ્યા, સહુ વિધિ કૃષ્ણજી સિમાએ
જીવનાં સાધનરે ના જીવે, વહાલો નિજખળે કરે નિજનનંદ

દાન. દરશન૦ ૫

સર્વ તપાસ્યુરે ફરી ફરી, કીંચીત્ કંઈ ના દીઠો સાર;
મુખ એક દીઠુંરે સર્વથી, સેવા સમરણ નંદકુમાર;
શ્રી માહાપ્રભુનીરે કાનીથી, મુજ પર રીઝો રાધાનાથ;
સમુજ અવિધારે તો ટળે, હરિજી જાલોને મુજ હાથ. દ૦ ૭
શ્રી વૃંદાવનનીરે કુંજમાં, જ્યાં કરે જીગલ કીશોર વિલાસ;
દાસ દયાનીરે વીનતી, મુને દાસ કરી રાખો નીજ

પાસ. દરશન૦ ૮

પદ ૧૪.

હરિ જેવો તેવો હું દાસ તમારો, કંઈણા સિંધુ મહો કર મારો;
હરિ જેવો તેવો હું દાસ તમારો. દેક૦

સાંકડાના સાથી શામળિયા, છો ખમડ્યાના ખેલી;
શરણ પડ્યો ખળ અમિત કુકર્મી, તહથી ન મુકો ઠેલી. ૧
નિજજન જીહાની જાતી લજ્યા, રાખો છો શ્રી રણછોડ;
શૂન્ય ભાગ્યને સફળ કરો છો, પુરો ખિરદ બળકોડ. હરિં ૨

અવળનું સવળ કરો મુંઠરવર, જ્યારે જન જાય હારી.
 અયોગ્ય યોગ્ય પતિત કરો પાવન, પ્રભુ દુઃખ દુષ્કૃત હારી૦ ૬
 વિનતિ વિના રક્ષક નિજ જનના, દોષ તથા ગુણ માનો;
 સ્મરણ કરતાં સંકટ ટાળો, ગણો ન મોટો નાનો. હરિ૦ ૪
 વિકળ પરાધિન પીડા પ્રજાળો, અંતરનું દુઃખ જાણો;
 આરત બંધુ સહિષ્ણુ અભયકર, અવગુણ ઊર નવ આણોબ.
 સર્વેશ્વર સર્વાત્મા સ્વતંત્ર, દયા પ્રીતમ ગિરિધારી;
 શરણાગતવત્સલ શ્રીજી મારે, મોટી છે ઓથ તમારી હરિ૦ ૬
 ૫૬ ૧૫.

કૃષ્ણ કહેતાં શું બેસે નાણું, મુરખ તને કૃષ્ણ કહેતાં શું
 બેસે નાણું. ટેક૦

મિથ્યા ભવરી કરે મન ગમતી, નહી તેનું કામ ઠેકાણું. ૧
 દામનું કામ નહીં પરીશ્રમ, ગાતાં ઝોવિંદ ગુણ ગાણું. ૨
 કિંચિત શ્રમ ને લાભ ધણેરો, નહિં કોઈ એહ સમાણું. મુરખ૦ ૩
 ખાતો ન હોય તો નબળો કહું તને, બેઠાએ બેસીરનું ભાણું. ૪
 હરિ ભજતાં તને આજસ આવે, ભવભટકણુ નિશ વાહાણું. ૫
 કો દહાડો તું ને કો લીન થવું જ, કૃષ્ણ કિર્તન મુખ આણું. ૬
 પ્રભુ સમરણ વિના ભવ ન તરાયે, હું નિશ્ચે કરીને જાણું. ૭
 જન દયો કેહે ભજમન માહારા, ફરી નહિ મળે આ ટાણું. ૮

૫૬ ૧૬

કાંઈ નથી જોતા, કૃષ્ણ કૃપા જ્યાંહાં કરો છો રે. કાંઈ નથી.
કુડિ કૃતી તેહેની સહુ, રૂડી માની લો છો રે; કાંઈ નથી. ટેક
પાંડુ સુતે વેઢથી વિરૂદ્ધ કર્યાં કર્મ રે.

તમારી પ્રસન્નતાએ, ઠર્યાં તે સુધર્મ રે. કાંઈ નથી. ૧

વાલી માર્યો બંધુ સંબંધને પાપેરે,

તેજ કીધું વિભીષણ સુગ્રીવે, જોયું આપેરે; કાંઈ નથી. ૨

કેહો શું ચુકી સુર્પનખા, નાક તેહેનું કાપ્યું રે,

સાધન શું કુળજ કીધું, પતિ સુખ આપ્યું રે; કાંઈ નથી. ૩

સહેજે અરધે નામે ગુણકા, વૈકુંઠ પમાડી રે,

સંત બીજ પડ્યા રહ્યા, રટતા નામ દહાડી રે. કાંઈ નથી. ૪

નહિં તેહેનું નહીં, ભાવ્યું તેહેનું સરવે ભાવ્યું રે;

વાંક શો હમારો પ્રભૂ તમથી, આલ્યું આલ્યું રે. કાંઈ નથી. ૫

એહવી દયા દયા ઉપર ક્યારે કરશો હરિજી રે;

કરણાના સમુદ્ર મારા, પ્રાણપાત શ્રીજી રે. કાંઈ નથી. ૬

૫૬ ૧૭

માહારા અંત સમય અલખેલા, મુજને ચૂકશોમાં;

માહારા મહનમોહનજી છેલા, અવસર ચૂકશોમાં ૧

હરિ હું જેવો તેવો તમારો, મુજને ચૂકશોમાં;

શ્રી ગુરૂ સોંપે પ્રભો કર માહરો, અવસર ચૂકશોમાં ૨

માહારા દોષ કોષ સંભારી, મુજને મૂકશોમાં;	
શરણાગતવત્સલ ગિરિધારી, અવસર ચૂકશોમાં	૩
હરિ મારે ધરમ નથી કોઈ સાધન મુજને મૂકશોમાં;	
નથી સતસંગત સમરણ આરાધન, અવસર ચૂકશોમાં	૪
શ્રી પતી સર્વાત્મા સર્વોત્તમ, મુજને મૂકશોમાં;	
માહારા પ્રાણજીવન પુરૂષોત્તમ, અવસર ચૂકશોમાં	૫
સમરથ કરૂણા સિધુ શ્રીજી, દયાને મૂકશોમાં;	
માહારે એથ નથી કોઈ બીજી, અવસર ચૂકશોમાં	૬

પદ ૧૮-રાધા કૃષ્ણ રાધા કૃષ્ણ રાધા વ્રજરાય;
 રાધા કૃષ્ણ ગાય તેનાં પાપ તાપ જાય;
 પાપ તાપ જાય, તારી રૂદેમાં સમાય;
 વ્રજ લાડીલાહો લાલ. રાધા ૦ ૧
 જપ તપ તીરથ દાનથી કંઈ કામ;
 નહી પોતે શ્રમ, કંઈ નહી બેસે દામ.
 નહીં બેસે દામ, સેજે રીઝે સુંદર શ્યામ. વ્રજ. રાધા ૦ ૨
 રાધા પૂર્ણ પુન્યથી, પ્રતીતી નામ;
 નામનો વિશ્વાસ આવે, સરે સઘળાં કામ;
 સરે સઘળાં કામ, આપે વૈકુંઠ ધામ. વ્રજ ૦ રાધા ૦ ૩
 કળીમાં કેવળ કૃષ્ણ નામનો આધાર,

સહુ વેદ શાસ્ત્ર શોધ્યું, નિકળ્યો એકસાર;
 નિકળ્યો એકસાર, દયા પ્રીતમ નંદકુમાર૦ વ્રજબંરાધા૦૪
 પદ ૧૯-હો શ્રી નાથજી મોપેં રહે કયોં રિસાય.
 મેરે પિયુ સુખદાય, હો શ્રી નાથજી. ટેક
 દરસકી પ્યાસી તલપત અખિયાં,
 શ્રીમુખ દેહો દેખાય. હો શ્રી નાથજી. ૧
 દોષ સમુઝકે દૂરે રહતહો,
 કિંકરી કહો કહાં જાય. હો શ્રી નાથજી. ૨
 હાં હાં કરી કરજેરી નકધસ કહું,
 અચરાપસાર પડંપાય, હો શ્રી નાથજી. ૩
 કહા બડાઈ પેંહોં સમરથ પ્રભુ,
 દીન દાસી તરસાય. હો શ્રી નાથજી. ૪
 અબલા આસપૂરક દયા પ્રીતમ;
 અબ મોહે લેહો અપનાય. હો શ્રી નાથજી. ૫

રાગ ભેરવી. પદ ૨૦

મોહે બાંકે નેન ખંજરસે લગાય ગયોરે,
 ઓ લગાયકે ઝમક હિયે લાય ગયોરે;
 ખુની નેન ખંજરસે લગાય ગયોરે. ટેક.
 ગજબી ધાયલ કર ગયો, દારૂ દવા ન કોય;
 મલમ માલમ મેહેખુબહરિ, મિલે તબી સુખ હોય. હો લગાય૦૧

મિલબિછરનકી પીરકું, બીરન સમઝત કોય;
 કહત અયાંને બહાવરી; જાને લાગી હોયરી. હો લગાય. ૨
 સહજ ગતી સુધી ચલે, તિરછે પર જિયલેન;
 ભયે બુદ્ધિબલકે પદતી. નંદ કુંવરકે ચેન. હોલગાય. ૩
 નેનનોક નટસાલસી, સાલન હેં હિયમાંહી;
 દયાપ્રીતમ મુખ ચમક બિન, દરસન નિકસેં નાંહી; હોલગાય૦૪

રાગ કેરબો. પદ ૨૧

બરસાંનેકી ડગર બતાદે, મેં ભૂલીરે બતાદે;
 મેં ચુકીરે બતાદે. બરસાનેકી. ટેક.

પીરે પટકે વારે છેલ. બરસાંને૦ ટેક

બેહેગઈ સખ સંગકી સાહેલિયાં, મેંતો ભૂલ પરી ગેલ. બ૦
 ભૂખુભાન ગોપકી મેં બેટિયાં, જાનો નંદ બાબાબુકે મેહેલ. બ૦
 દયા પ્રીતમકી ભઘ અબ બિરીયાં, મેંતો ભૂલ કડં ટેહેલ. બ૦

પદ ૨૨

દામોદર દુખડાં કાપોરે, પાવલે લાગું,
 નંદલાલ નિજનંદ આપોરે, એ વર માગું. ટેક.

વહાલાજી હું છું, પળ પળનો અપરાધી;

ભરેલો આધિ વ્યાધિરે, પાવલે લાગું. દામોદર૦ ૧

વહાલાજી હું તો, તમારા બળથી. ઘણો ગાળું,

જાણા છો કહું શું ઝાણુંરે, પાવલે લાગું. દામોદર૦ ૨

વહાલાજી હું જેવો તેવો; તોએ છું તમારો;

આધાર અવર નહિ મહારોરે, પાવલે લાગું. દામોદર૦ ૩

વહાલાજી માફ, જોર નથી જે તરછોડો;

શું ફી કરે મકોડોરે, પાવલે લાગું. દામોદર ૪

વહાલાજી શ્રી મુખ, પોતાનો કોહોછો માટે લાડુ;

ખીનું બળ ક્યાંથી કહાડુંરે, પાવલે લાગુ. દામોદર ૫

વહાલાજી જનનું, માન જગતમાં વધારો

ગમે તો ધરમાં મારોરે, પાવલે લાગું. દામોદર ૬

નૃપનાં ગજધોડાં, મસ્તીખોરાંને માન મોહોટું,

મારે ના માન ખોટુંરે, પાવલે લાગું. દામોદર ૭

દયાના પ્રીતમ પાણિ ગ્રહ્યાછે તો નિભાવો,

મારો દાસપણનો દાવોરે, પાવલે લાગું. દામોદર ૮

પદ ૨૩

કૃષ્ણ કહેતાં શું ખેસે નાણું, મુરખ તને કૃષ્ણ કહેતાં શું ખેસે

મિથ્યા લવરી કરે મનગમતી, નહિ તેનું કામ ને ઠેકાણું. મુ ૧

દામનું કામ નહીં પરિશ્રમ, ગાતાં ગોવિંદ ગુણ ગાણું. મુ ૨

કિંચિત્ શ્રમ ને લાભ ધણોરે, નહિ કોઈએહ સમાણું. મુ ૩

ખાતોન હોય તો નખળો કહતતને, જોઈએ બશેરનું ભાણું. મુ ૪

હરિ ભજતાં તું ને આજસ આવે, ભવ ભટકણ નિશવાહાણું. ૫

ત્યારે તું ને પશુમાં તે અંતર શાનો; તું પણ પશુ પુચ્છ વાણું. ૬

કો દહાડો તું ને કોડ ન થયો જે હું, કૃષ્ણ કિરતન મુખ આણું. ૭

પ્રભુ સમરણવિના ભવ ન તરાયે, તે હું નિશ્ચે કરી નેરે જાણું. ૮

દયો કહે હરિ ભજમન મહારા, ફરી નહિ મળે આટાણું. મુ ૯

પદ ૨૪

હરદમ કૃષ્ણ કહે શ્રીકૃષ્ણ કહે તું બધાં મેરી;
 ચેહી મતબલ કે ખાતર, કરતા ખુશામતમેં તેરી. હરદમ૦ ટેક
 દહી ઓર દુધ સક્કર દેતા હું હર વખ તુજે;
 તોભી હર રોઝ હરિ નામ, સુનાતી ના મૂજે. હરદમ૦ ૧
 કરે ગુનગાન ગોવિંદકા, તું મુખ પરીવે ભલા;
 નહિં તો મેં એંચ નિકા લુંગા, કયા મુખ ચામ બલા. હરદમ૦ ૨
 ખોઈ જિંદગાની સારી, સોઈ ગુન્હા માફ તેરા;
 હયા પ્રીતમ ભુલે મતનામ, આખર વખ મેરા. હરદમ૦ ૩

પદ ૨૫

તું ભજ મન મેરે ગોકુલચંદ્રં. ટેક
 ગોકુલચંદ્રં ગોપમયેંદ્રં, શ્રીં વ્રજરાજ કિશોરં;
 યશોમતિ બાલં મદન ગોપાલં; ગોપીજન ચિત્ત ચોરં. તું૦ ૧
 વ્રંદાવન વાસી રાસ વિલાસી, નટવર નંદકુમારં;
 ગિરિવરધરણું ભક્તાભરણું, મદન મહામહ મારં. તું ભ૦ ૨
 મધુપુરી ભુપં અકળ સ્વરૂપં, શરણાંગત પ્રતીપાલં;
 રૂકમણિનાથં શ્રુતી ગુણગાતં, મહામતી દીન દયાલં. તું૦ ૩
 રાધા રમણું જગત સ્તવનં, સર્વેશ્વર શ્રુતિસારં;
 આત્મારામં પૂરણ કામં, દયારામ ઉરહારં. તું૦ ૪

સમાપ્ત

શ્રીગોકુલનાથજીકે વચનામૃત ત્રજકે માસમું દેખનો, તીજ તેરસ ઓર પાંચમ
પુનમ એક, ચૌદસ અમાવસ તજની, યા વચનામૃતપે વિશ્વાસ રાખિકે
પ્રયાણ કરે તો મનોર્થ સિદ્ધ હોય.

પા.	મા.	કા.	ચૈ.	વૈ.	જ.	અ.	શ્રા.	સા.	આ.	કા.	મા.	
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	અહોત સુખ હોય, ક્લેશ ન હોય, અર્થ પૂર્ણ હોય.
૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	મહાભારત હોય, અશુભ જીવનાશ હોય.
૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	અર્થ પૂર્ણ હોય, મનોરથ સિદ્ધિ હોય કામના પૂર્ણ હોય.
૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	ક્લેશ હોય, જીવનાશ હોય, કુશલસું ધર નહિ આવે.
૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	વસ્તુલાભ હોય મિત્ર મિલે, વ્યાધિ મિટે, લાભ હોય.
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	પ્રમહાચિંતા હોય, વિયોગ હોય, કદાચિત ધર આવે.
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	સૌભાગ્ય પાવે, રત્નસહિત ભલીભાતિસું ધર આવે.
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	મિલવો નહોય, અહોતપુરોહોય, જીવનાશ હોય, દુખપાવે.
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	આશા પૂર્ણ હોય, સૌભાગ્ય પાવે, કામના સિદ્ધિ હોય.
૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	સૌભાગ્ય પાવે, દિન અહોત લાગે, કુશલસું ધર આવે.
૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	ક્લેશ હોય, જીવનાશ નહિ, સૌભાગ્ય પાવે નહિ.
૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	માર્ગ મેસિદ્ધિ હોય મિત્ર મિલે વિધિ મિટે, ધનકા શિદ્ધ લાભ હોય.

શ્રી ગોકુળ મથુરાં ને શ્રીનાથજીની

જાત્રાનાં દર્શન

દુનીયામાં લગ્ન્યાથી જોયું બહુ.

સુંદર ચિત્રકળાના નમુના અત્યારેજ ખરીદા.

તમારે દેવમંદિરો, મકાનો, ઓઢોસોના શૌર્ય શણગારવા હોય તો ! શાળા પાઠશાળામાં લ્હાણી કરવી હોય તો ! સર્ગા રનેહીએને સંભારણાં સોંપવાં હોય તો ! લમ પ્રસંગે લ્હાણી કરવી હોય તો ! ભક્તિરસમાં ખ્યાનમમ બની જવું હોય તો ! અમોએ ઉઘી દેવાનાં આંખ કરી જાય તેવાં, સોનેરી રંગનાં સુંદર ચીત્રો ૫-૭-૧૦ જાતના રંગોમાં બહુ મોટા ખરચે તૈયાર કરાવ્યાં છે. તે જુઓ

• સુંદર ચિત્રકળાના નમુના.

સાધક ઈચ ૧૧+૧૪ ની

શ્રીરાધાકૃષ્ણ યુગલ ૨૧૨૫-સઘનકંદરાનું ૦-૪-૦ શ્રીનાથજી ૦-૩-૦

શ્રીયમુનાજી ૦-૪-૦ શ્રીમથુરેશજી ૦-૪-૦

શ્રીદ્વારકાનાથજી ૦-૪-૦ શ્રીમહાપ્રભુજી ૦-૩-૦

શ્રીગુસાંધજી ૦-૪-૦ શ્રીગોકુળનાથજી ૦-૪-૦

એક પ્રાચીન અંતિહાસિકચીત્ર શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાજા કૃષ્ણદેવ

ની સલાનો દિગ્વિજય. ૦-૪-૦

આવાંજ ચિત્રો ઈચ ૬૪૭ની સાધકનાં દરેકને એક આનો. શ્રી બાલકૃષ્ણલાલજી, શ્રીલાલબાવા, ટીકેત શ્રી દામોદરલાલજી, વગેરે શ્રી ગોસ્વામી બાળકોના પણ ચિત્રો મળે છે. આવાંજ ચિત્રો પોષ્ટકાર્ડ સાધકનાં પણ મળે છે.

લલુભાઈ છગનલાલ દેસાઈ.

રીચીરોડ, નં. ૧૧૦, મેડા ઉપર-અમદાવાદ.

સૂર્યપ્રકાશ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં, પટેલ મૂળચંદલાઈ ત્રિકમલાલ છાપ્યું.

પા ન કો ર ના કા : અ મ દા વા દ.

